

GEMEENTE HELMOND

Bestemmingsplan Brandevoort II

Verkennd flora- en faunaonderzoek

GEMEENTE HELMOND

Bestemmingsplan Brandevoort II

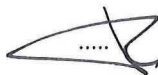
Verkennd flora- en faunaonderzoek

Projectnummer: HEL097
Rapportnummer: HEL097-FF-Def02
Status: Definitief
Datum: 19 augustus 2015

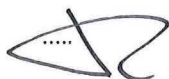
Opsteller:
R. Janssen



Verificatie:
P. Geerts



Validatie:
P. Geerts



Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding.....	1
1.2	Doelstelling.....	1
1.3	Leeswijzer	1
2	Projectgegevens	3
2.1	Plangebied.....	3
2.2	Voorgenomen plan	4
3	Natuurbescherming	7
3.1	Flora- en faunawet.....	7
3.1.1	Ontheffingen Flora- en faunawet	7
3.1.2	Bescherming vogels	8
4	Inventarisatie flora en fauna	9
4.1	Literatuuronderzoek	9
4.1.1	Natuuronderzoeken Neervoortse Dreef te Helmond.....	9
4.1.2	Flora- en fauna-inspectie Nuenensedijk 21 te Helmond.....	10
4.1.3	Flora- en fauna-inspectie Diepenbroek 4 te Helmond	10
4.1.4	Flora- en fauna-inspectie Broekstraat 94 te Helmond.....	11
4.1.5	Quickscan flora en fauna Stepekolksehoeve 14 te Helmond.....	11
4.1.6	Nationale Databank Flora en Fauna	11
4.2	Veldbezoek.....	12
4.2.1	Flora	12
4.2.2	Vogels	13
4.2.3	Zoogdieren	13
4.2.4	Amfibieën	14
4.2.5	Overige soorten	15
5	Interpretatie.....	17
6	Effecten en conclusies	37
6.1	Noordelijk deel van het plangebied	37
6.1.1	Flora	37
6.1.2	Vogels	39
6.1.3	Zoogdieren	41
6.1.4	Amfibieën	43
6.1.5	Overige soorten	45
6.1.6	Zorgplicht.....	45
6.2	Zuidelijk deel van het plangebied.....	45
6.2.1	Vogels	45
6.2.2	Zoogdieren	47
6.2.3	Amfibieën	49
6.2.4	Overige soorten	49
6.2.5	Zorgplicht.....	49
7	Aanbevelingen	51
7.1	Noordelijk deel van het plangebied	51

7.1.1	Flora.....	51
7.1.2	Vogels.....	52
7.1.3	Zoogdieren.....	52
7.1.4	Algemeen voorkomende amfibiesoorten	54
7.1.5	Overige soorten.....	54
7.2	Zuidelijk deel van het plangebied.....	54
7.2.1	Vogels.....	54
7.2.2	Zoogdieren.....	54
7.2.3	Algemeen voorkomende amfibiesoorten	55
7.2.4	Overige soorten.....	55
8	Geraadpleegde literatuur.....	57

Bijlagen

Bijlage 1	Natuuronderzoeken Neervoortsedreef, 2010.....	1
Bijlage 2	Flora- en fauna-inspectie Nuenensedijk 21, 2015	3
Bijlage 3	Flora- en fauna-inspectie Diepenbroek 4, 2015	5
Bijlage 4	Flora- en fauna-inspectie Broekstraat 94, 2015	7
Bijlage 5	Quickscan flora en fauna Stepekolksehoeve 14, 2014	9
Bijlage 6	Aangeleverde aantekening J. Kerssemakers (gemeente Helmond)	11

Tabellenlijst

Tabel 1: Overzicht van, op basis van de literatuur en het veldbezoek (zie hoofdstuk 4), mogelijk voorkomende beschermde soorten en de verwachting van voorkomen binnen de het zuidelijk en noordelijk deel van het plangebied.....18

Afbeeldingenlijst

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten westen van Helmond (bron luchtfoto: Gemeente Helmond).....	3
Afbeelding 2: De diverse landschapselementen binnen het plangebied (bron luchtfoto: Bing Kaarten).	4
Afbeelding 3: Impressie van het plangebied.	4
Afbeelding 4: De te slopen bebouwing (geel omlijnd) binnen het plangebied (rood omlijnd). Tevens zijn reeds gesloopte gebouwen aangegeven (oranje omlijnd) (bron luchtfoto: Bing Kaarten).	5
Afbeelding 5: Onderverdeling van het plangebied in twee delen, ten noorden en zuiden van de spoorlijn (bron luchtfoto: Gemeente Helmond).....	9
Afbeelding 6: De aangetroffen brede wespenorchis (links) en het rapunzelklokje (rechts).....	13
Afbeelding 7: De aangetroffen dassenburcht (linkst) en een van de burchtingangen (rechts).	14
Afbeelding 8: De twee watervoerende watergangen binnen het plangebied.	14
Afbeelding 9: Overzicht van de in het plangebied aangetroffen beschermde flora op basis van het literatuur- en veldonderzoek (hoofdstuk 4).	32
Afbeelding 10: Overzicht van de in het plangebied aangetroffen jaarrond beschermde vogelnesten, op basis van het literatuur- en veldonderzoek (hoofdstuk 4).	33

Afbeelding 11: Overzicht van de in het plangebied aangetroffen strenger beschermde zoogdieren (tabel 2 en 3), op basis van het literatuur- en veldonderzoek (hoofdstuk 4).....	34
Afbeelding 12: Overzicht van de te verwachten verblijfgebieden, foerageergebieden en vaste vliegroutes van vleermuizen, op basis van het literatuur- en veldonderzoek (hoofdstuk 4)..	35

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Helmond is voornemens het bestemmingsplan 'Brandevoort II' te actualiseren en op onderdelen uit te werken. Er komen nieuwe bestemmingsplannen voor het gebied ten noorden en ten zuiden van het spoor. In het verleden zijn diverse flora- en faunaonderzoeken (zie literatuurlijst) uitgevoerd binnen het plangebied. Deze onderzoeken zijn inmiddels grotendeels verjaard (ouder dan ouder jaar). Tevens is het huidige gebied op onderdelen veranderd door realisatie van infrastructuur en bebouwing en autonome ontwikkelingen. Derhalve is door Kragten een actualiserend verkennend flora- en faunaonderzoek uitgevoerd voor het plangebied van Brandevoort II.

1.2 Doelstelling

Het doel van het verkennend flora- en faunaonderzoek is het verkrijgen van een indruk omtrent de (waarschijnlijk) aanwezige beschermde flora en fauna binnen en in de nabijheid van het plangebied voor het nieuwe bestemmingsplan Brandevoort II.

Binnen het onderzoek wordt beoordeeld of de Flora- en faunawet, de uitvoering van het project in de weg kan staan. Indien dit het geval is, wordt aangegeven welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om het project doorgang te kunnen laten vinden.

1.3 Leeswijzer

De rapportage van dit verkennend flora- en faunaonderzoek is als volgt opgebouwd:

- *Hoofdstuk 2 Projectgegevens.* De gegevens van het plangebied, zoals de geografische ligging, zijn beschreven in hoofdstuk 2. Ook wordt hier ingegaan op de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied.
- *Hoofdstuk 3 Natuurbescherming.* Dit hoofdstuk geeft een korte toelichting op de natuurbescherming door de Flora- en faunawet.
- *Hoofdstuk 4 Inventarisatie flora en fauna.* Hoofdstuk 4 bevat een overzicht van de verzamelde gegevens ten aanzien van beschermde plant- en diersoorten binnen en nabij het plangebied. Dit overzicht is verkregen op basis van literatuuronderzoek en een verkennend veldbezoek. De verkennende inventarisatie is uitgevoerd door de heer R. Janssen, ecooloog bij Kragten.
- *Hoofdstuk 5 Interpretatie.* Aan de hand van de aanwezige biotopen binnen het plangebied zijn de verzamelde gegevens uit hoofdstuk 4 geïnterpreteerd. Voor de in de literatuur vermelde soorten en de waargenomen soorten tijdens het veldbezoek wordt aangegeven welke functie het plangebied zal of kan vervullen.
- *Hoofdstuk 6 Effecten voorgenomen ingrepen.* Per soortgroep wordt aangegeven welke effecten tijdens de realisatiefase en de gebruiksfase van het project kunnen worden verwacht op beschermde soorten.
- *Hoofdstuk 7 Conclusies en aanbevelingen.* Aangegeven wordt of en zo ja, op welke wijze de Flora- en faunawet- en regelgeving de uitvoering van het voorgenomen project in de weg staat. Daarbij worden, voor zover mogelijk, aanbevelingen gedaan ten aanzien van de te ondernemen vervolgstappen om het project doorgang te laten vinden.

2 Projectgegevens

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging van het plangebied, waarna aandacht wordt besteed aan het huidig en historisch gebruik van het plangebied. Tenslotte worden de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik binnen het plangebied kort beschreven.

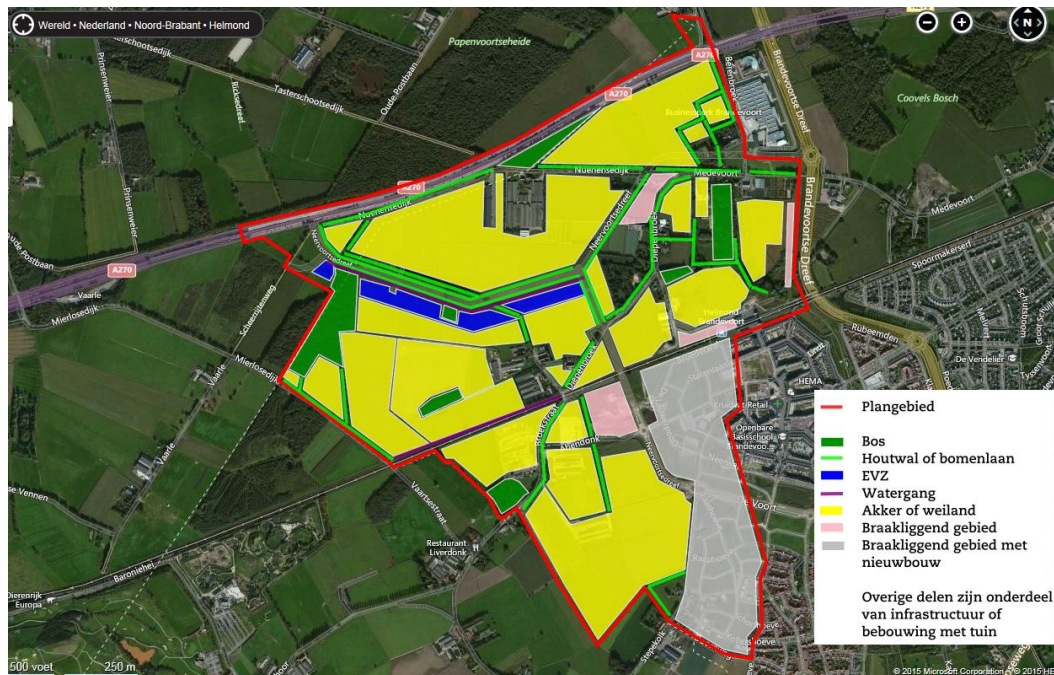
2.1 Plangebied

Het plangebied is ten zuiden gelegen van de A270 aan de westzijde van Helmond (zie afbeelding 1) en heeft een totale oppervlakte van circa 237,5 ha. Het plangebied bestaat momenteel grotendeels uit agrarisch gebied met enkele woningen en bosjes. Enkele ontwikkelingen zijn reeds gaande binnen het plangebied, zoals het bouwrijp maken van diverse percelen binnen het plangebied, die in de toekomst ruimte bieden voor het industrieterrein Brandevoort II. Tevens is de Neervoortsedreef recentelijk aangelegd binnen het plangebied. Tot slot loopt de spoorlijn tussen Helmond en Eindhoven door het plangebied. In afbeelding 2 zijn de diverse landschapselementen op kaart weergegeven. Afbeelding 3 geeft een impressie van het plangebied. Op aanvraag van de gemeente wordt in de resultatenparagraaf en de daaropvolgende effecten- en conclusieparagraaf het plangebied opgesplitst in een noordelijk deel en zuidelijk deel ten opzichte van de aanwezige spoorlijn.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten westen van Helmond (bron luchtfoto: Gemeente Helmond).



Afbeelding 2: De diverse landschapselementen binnen het plangebied (bron luchtfoto: Bing Kaarten).



Afbeelding 3: Impressie van het plangebied.

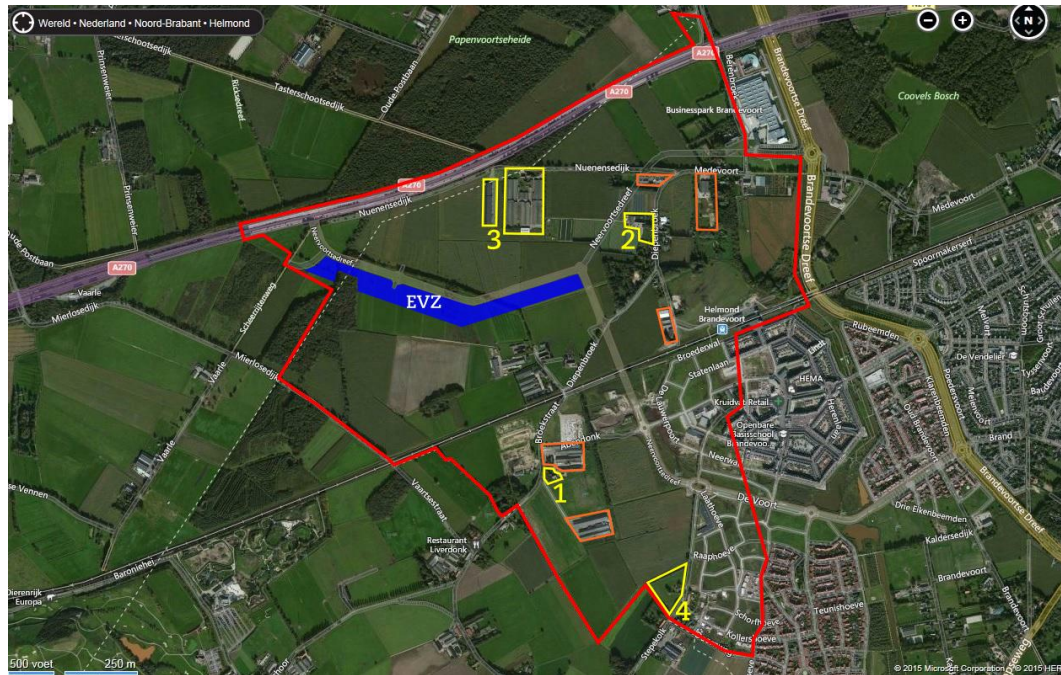


2.2 Voorgenomen plan

Het flora- en faunaonderzoek is uitgevoerd in het kader van het bestemmingsplan Brandevoort II. De gemeente Helmond wil binnen het gebied bedrijvigheidontwikkelingen mogelijk maken en op voorhand inzicht krijgen in de aanwezige natuurwaarden, zodat consequenties vanuit de natuurwetgeving in een vroeg stadium bekend zijn. Bekend is welke bebouwing op korte termijn gesloopt wordt.

Dit betreft de bebouwing op de adressen: Broekstraat 94 (1 op afbeelding 4), Diepenbroek 4 (2), Nuenensedijk 21 (3) en Stepekolksehoeve 14 (4), waarnaar afzonderlijk onderzoek is uitgevoerd. Tevens blijft de Nuenensedijk behouden als groenstructuur. Verder is na aanleg van de relatief nieuwe Neervoortse Dreef de ecologische verbingszone (EVZ) Papenvoortseloopt ten zuiden van deze weg aangelegd.

Afbeelding 4: De te slopen bebouwing (geel omlijnd) binnen het plangebied (rood omlijnd). Tevens zijn reeds gesloopte gebouwen aangegeven (oranje omlijnd) (bron luchtfoto: Bing Kaarten).



3 Natuurbescherming

Kort wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de bescherming van plant- en diersoorten krachtens de Flora- en faunawet. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de gebiedsbescherming die op het plangebied van toepassing is.

3.1 Flora- en faunawet

De bescherming van zowel inheemse als uitheemse, in het wild levende plant- en diersoorten is vastgelegd in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet bevat een algemeen (passief) beschermingsregime voor aangewezen plant- en diersoorten. Daarnaast zijn in de Flora- en faunawet beschermde leefgebieden aangewezen voor de instandhouding van beschermde soorten. De Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn zijn in onze nationale Flora- en faunawet geïmplementeerd.

Wat betreft de *flora* is het verboden om beschermde soorten uit te steken, te vernielen, te beschadigen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8 Flora- en faunawet). Ten aanzien van *fauna* geldt dat het verboden is beschermde dieren in hun natuurlijke leefomgeving te doden of te verwonden, opzettelijk te verontrusten of voortplantingsplaatsen (bijvoorbeeld nesten) te verstoren, te beschadigen of weg te nemen (artikel 9 t/m 13 Flora- en faunawet).

3.1.1 Ontheffingen Flora- en faunawet

Voor het verrichten van ingrepen die een nadelig effect hebben op beschermde flora en fauna is in principe een ontheffing ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. In het Besluit van 10 september 2004 (AMvB artikel 75) wordt onderscheid gemaakt in de algemeenheid van soorten en de noodzaak voor ontheffingsaanvraag.

De beschermde soorten zijn daartoe ingedeeld in een drietal categorieën (tabellen):

1. Algemene soorten.
2. 'Overige' soorten.
3. Soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn, soorten van bijlage I van de AMvB en alle vogelsoorten.

Voor algemene soorten (tabel 1, AMvB artikel 75) geldt een vrijstelling voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet voor wat betreft activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkeling. Voor andere activiteiten is een ontheffing nodig. Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort' (de zogenaamde lichte toets).

Voor 'overige' soorten (tabel 2, AMvB artikel 75) en alle vogelsoorten geldt dat voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkeling vrijstelling voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet wordt verleend, mits de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister goedgekeurde gedragscode. Voor andere activiteiten is een ontheffing nodig. Voor ontheffingsaanvragen geldt de lichte toets (zie algemene soorten).

Voor streng beschermde soorten (tabel 3, AMvB artikel 75) geldt dat voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik vrijstelling wordt verleend van artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet, mits gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Voor ruimtelijke ontwikkeling is de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk. Voor bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik in de land- en bosbouw wordt géén vrijstelling verleend voor het opzettelijk verontrusten (artikel 10 Flora- en faunawet) van soorten van tabel 3 en is geen ontheffing mogelijk.

De aanvragen van een ontheffing voor soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria (de zogenaamde uitgebreide toets):

- Er is sprake van een in of bij wet genoemd belang.
- Er is geen alternatief.
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Hierbij geldt tevens, dat voor vogelsoorten en voor soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn geen ontheffing kan worden verleend voor het optreden van negatieve effecten als gevolg van ruimtelijke ontwikkeling. Er is voor deze groep van soorten alleen een ontheffing mogelijk voor belangen die zijn vermeld in de Europese Vogelrichtlijn, dan wel Habitatrichtlijn. Negatieve effecten bij ruimtelijke ingrepen dienen derhalve geheel voorkomen te worden.

3.1.2 Bescherming vogels

Zoals hiervoor is aangegeven, zijn vrijwel alle vogelsoorten die in Nederland voorkomen, beschermd krachtens de Flora- en faunawet. Dat betekent dat nesten van broedende vogels niet mogen worden verwijderd. Daarnaast geldt voor een aantal vogelsoorten dat het nest ook buiten het broedseizoen beschermd is.

Daarbij zijn vijf categorieën vaste nesten te onderscheiden:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, daarbuiten in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw, huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die (vrijwel) elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil, slechtvalk).
4. Nesten van vogels die jaar in, jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd, ransuil).
5. Nesten van vogels die vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar tevoren hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (bijvoorbeeld oeverzwaluw, kokmeeuw). Een omgevingscheck door een deskundige dient uit te wijzen of in de omgeving voldoende gelegenheid is om zelfstandig een nieuw nest te bouwen of te zoeken.

Welke soorten tot een van de vijf bovengenoemde categorieën behoren, is vastgelegd in een lijst met circa tachtig soorten.

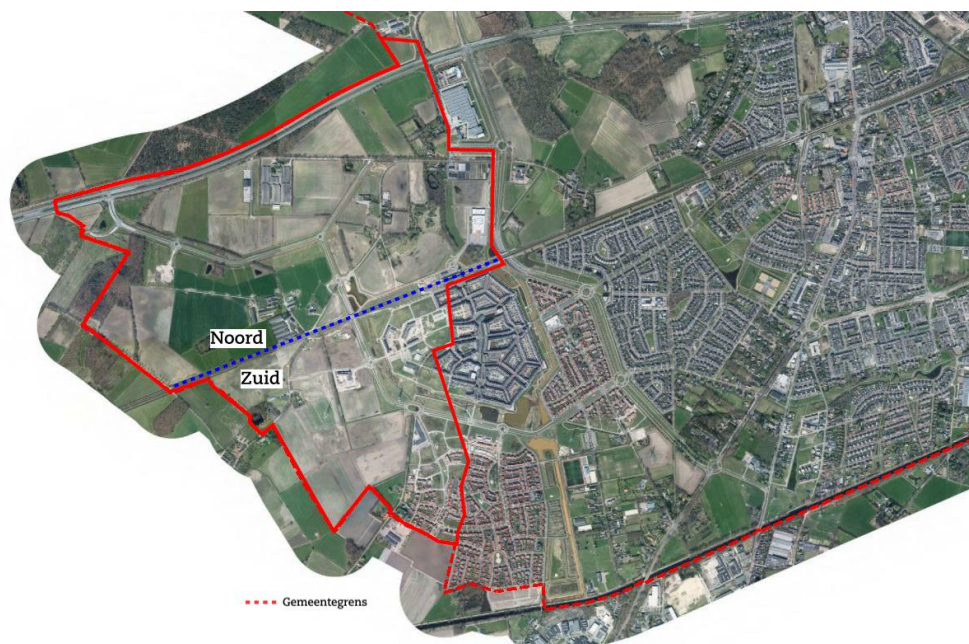
4 Inventarisatie flora en fauna

De inventarisatie van flora en fauna binnen het plangebied bestaat uit twee delen. Allereerst is literatuuronderzoek uitgevoerd naar reeds beschikbare gegevens ten aanzien van beschermde plant- en diersoorten. Vervolgens is een verkennend veldbezoek uitgevoerd door de ecooloog van Kragten op 3 juli 2015 aan het plangebied om een actuele indruk te verkrijgen van de aanwezige biotopen binnen het plangebied. Afzonderlijk van dit onderzoek is de te slopen bebouwing binnen het plangebied onderzocht op het voorkomen van beschermde flora en fauna (zie diverse rapporten geraadpleegd voor het literatuuronderzoek). Het veldbezoek is daarom geconcentreerd op de aanwezige biotopen binnen het plangebied. De aanwezige bebouwing is hierbij niet expliciet onderzocht.

Voor het noordelijk van de spoorlijn gelegen deel van het plangebied en het zuidelijk gelegen deel wordt een apart bestemmingsplan opgesteld. In de interpretatie van de literatuur- en veldgegevens wordt daarom ook onderscheid gemaakt in het ten noorden en zuiden van de spoorlijn gelegen deel van het plangebied. Onderstaande afbeelding geeft het onderverdeelde plangebied weer.

Om de gegevens uit de literatuur en het veldbezoek overzichtelijk te houden zijn alle relevante resultaten opgenomen in een overzichtstabel en verspreidingskaarten in hoofdstuk 5.

Afbeelding 5: Onderverdeling van het plangebied in twee delen, ten noorden en zuiden van de spoorlijn (bron luchtfoto: Gemeente Helmond).



4.1 Literatuuronderzoek

4.1.1 Natuuronderzoeken Neervoortse Dreef te Helmond

In 2010 is dwars door het plangebied van Brandevoort II de Neervoortse Dreef aangelegd. Voorafgaand aan deze realisatie is medio 2010 een controle naar beschermde flora en fauna uitgevoerd (geen auteur, 2010; bijlage 1). Deze controle is een aanvulling op de in 2005 en 2006 uitgevoerde flora- en faunaonderzoeken in de omgeving van het plangebied. Uit het aanvullende natuuronderzoek zijn onderstaande conclusies voortgekomen. Enkel de conclusies met betrekking tot het huidige plan Brandevoort II zijn overgenomen. Conclusies voor inmiddels gesloopte bebouwing of verwijderd bos zijn niet meer relevant.

- In het plangebied is een jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats aangetroffen van de buizerd. Het nest bevindt zich in het bosje ten zuiden van de meest westelijke rotonde van de Neervoortse Dreef.
- In de doorsneden houtwal langs de Neervoortse Dreef is de eekhoorn aangetroffen.
- Nabij de Neervoortse Dreef is in 2005 de poelkikker aangetroffen.
- In de zuidelijke berm van de A270 zijn een aantal rietorchissen en gevlekte orchissen aangetroffen.
- Overige beschermde soorten of vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan zijn niet aangetroffen. Wel is de zorgplicht van toepassing op algemeen voorkomende diersoorten en dient aanwezige vegetatie buiten het broedseizoen gekapt te worden.

De waarnemingen uit het onderzoek zijn opgenomen in de overzichtstabel en verspreidingskaarten in hoofdstuk 5.

4.1.2 Flora- en fauna-inspectie Nuenensedijk 21 te Helmond

In aanloop naar het bestemmingsplan Brandevoort II heeft ecologisch adviesbureau Faunaconsult in opdracht van de gemeente Helmond reeds een verkennend flora- en faunaonderzoek (H. Hovens en G. Hovens, 2015; bijlage 2) uitgevoerd naar de te slopen bebouwing binnen het plangebied. In maart 2015 is derhalve een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de boerderij op Nuenensedijk 21.

Onderstaande conclusies zijn voortgekomen uit dit onderzoek.

- In de te slopen varkensstallen en de deels afgebroken loods bevinden zich in totaal zes spreuwen nesten en het nest van een winterkoning.
- Van het woonhuis en kantoorgebouw wordt vermoed dat hier huismussennesten aanwezig zijn. Er is derhalve een aanvullend vogelonderzoek ter plaatse uitgevoerd (H. Hovens, 2015). Hieruit is gebleken dat acht nesten van de huismus aanwezig zijn in het woonhuis en kantoorgebouw.
- Overige beschermde soorten of vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan zijn niet aangetroffen. Wel is de zorgplicht van toepassing op algemeen voorkomende diersoorten en dient aanwezige vegetatie buiten het broedseizoen gekapt te worden.

De waarnemingen uit het onderzoek zijn opgenomen in de overzichtstabel en verspreidingskaarten in hoofdstuk 5.

4.1.3 Flora- en fauna-inspectie Diepenbroek 4 te Helmond

Naast bovenstaand onderzoek aan de Nuenensedijk is in maart 2015 door Faunaconsult tevens een flora- en fauna-inspectie (H. Hovens en G. Hovens, 2015; bijlage 3) uitgevoerd naar de bebouwing aan Diepenbroek 4 te Helmond.

Onderstaande conclusies zijn voortgekomen uit dit onderzoek.

- In de te slopen boerderij en in de holle berk bevinden zich mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen (maar geen winterverblijven) van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, grootoorvleermuis en laatvlieger. Omdat alle vleermuissoorten streng beschermd zijn, dient het voorkomen van dergelijke verblijven conform het vleermuisprotocol te worden onderzocht. Momenteel is dit onderzoek lopende, het resultaat van deze onderzoeken wordt separaat aangeleverd.
- In de boerderij binnen het plangebied bevinden zich waarschijnlijk nesten van de huismus. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van nesten van de huismus wordt, evenals het vleermuisonderzoek, momenteel onderzocht en later separaat aangeleverd.
- Hiernaast zijn mogelijk nesten aanwezig van vogelsoorten waarvan het nest beschermd is, wanneer in de omgeving onvoldoende alternatief nestgebied aanwezig is. Tijdens het onderzoek naar de huismus en vleermuisen wordt dit aanvullend onderzocht en dus tevens separaat aangeleverd.
- Op de noordgevel van de loods bevindt zich een steenbreekvaren.

- Overige beschermde soorten of vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan zijn niet aangetroffen. Wel is de zorgplicht van toepassing op algemeen voorkomende diersoorten en dient aanwezige vegetatie buiten het broedseizoen gekapt te worden.

De waarnemingen uit het onderzoek zijn opgenomen in de overzichtstabel en verspreidingskaarten in hoofdstuk 5.

4.1.4 Flora- en fauna-inspectie Broekstraat 94 te Helmond

Naast het onderzoek aan de Nuenensedijk en de Diepenbroek is in juni 2015 door Faunaconsult tevens een flora- en fauna-inspectie (H. Hovens en G. Hovens, 2015; bijlage 4) uitgevoerd naar de bebouwing aan Broekstraat 94 te Helmond.

Onderstaande conclusies zijn voortgekomen uit dit onderzoek.

- In totaal zijn er tien huismusnesten gevonden: vijf in de te slopen woning en vijf in het schuurtje.
- Overige beschermde soorten of vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan zijn niet aangetroffen. Wel is de zorgplicht van toepassing op algemeen voorkomende diersoorten en dient aanwezige vegetatie buiten het broedseizoen gekapt te worden.

De waarnemingen uit het onderzoek zijn opgenomen in de overzichtstabel en verspreidingskaarten in hoofdstuk 5.

4.1.5 Quickscan flora en fauna Stepekolksehoeve 14 te Helmond

Voor de te slopen bebouwing aan de Stepekolksehoeve 14 te Helmond is in opdracht van de gemeente door adviesbureau Econsultancy in november 2014 een verkennend flora- en faunaonderzoek uitgevoerd (B. Aarts, 2014; bijlage 5).

Onderstaande conclusies zijn voortgekomen uit dit onderzoek.

- Mogelijk zijn nesten van huismus en gierzwaluw aanwezig. Momenteel wordt een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van deze nesten. De rapportage van dit onderzoek wordt separaat aangeleverd.
- Het plangebied biedt in potentie geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen. Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen binnen het plangebied wordt momenteel onderzocht. De resultaten van dit onderzoek worden separaat aangeleverd.
- Overige beschermde soorten of vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan zijn niet aangetroffen. Wel is de zorgplicht van toepassing op algemeen voorkomende diersoorten en dient aanwezige vegetatie buiten het broedseizoen gekapt te worden.

De waarnemingen uit het onderzoek zijn opgenomen in de overzichtstabel en verspreidingskaarten in hoofdstuk 5.

4.1.6 Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

De NDFF is een natuurdatabank van Nederland waarmee online natuurinformatie opgevraagd kan worden. De databank geeft gevalideerde informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren. De NDFF bundelt ruim 100 databanken zoals de gegevens van het FLORON, De Vlinderstichting, RAVON, Sovon Vogelonderzoek Nederland en de Zoogdiervereniging. De NDFF-gegevens zijn geraadpleegd voor de periode 2010 - 2015 (maximaal vijf jaar oud) en zijn verwerkt tot overzichtelijke verspreidingskaarten (zie afbeeldingen hoofdstuk 5). Aan de hand van de verspreidingskaarten is bekeken welke soorten in de omgeving van de plangebieden zijn waargenomen. Deze soorten zijn weergegeven in tabel 1. Voor de soortgroep vogels dient te worden opgemerkt, dat alleen de waarnemingen van soorten met een jaarrond beschermde nestplaats zijn beschouwd. Het kan hierbij gaan om overvliegende, foeragerende, baltsende en nestelende vogels.

4.2 Veldbezoek

Op 3 juli 2015 is door de ecooloog van Kragten een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied om een indruk te verkrijgen van de aanwezige biotopen ter plaatse. Eventuele waarnemingen van beschermde plant- en diersoorten zijn genoteerd.

Tijdens het veldbezoek is het volledige plangebied voor Brandevoort II onderzocht op het voorkomen van (sporen van) beschermde dier- en plantsoorten. Om een beeld te krijgen van de grootte en diversiteit van het plangebied zijn op afbeelding 2 de diverse landschapselementen binnen het plangebied weergegeven. Tijdens het startoverleg met de gemeente Helmond, d.d. 23 juni 2015, zijn door de ecooloog van de gemeente Helmond, de heer J. Kerssemakers, enkele waarnemingen doorgegeven (zie ook bijlage 6). Tevens is contact opgenomen met de adviseurs van Faunaconsult, die recentelijk diverse onderzoeken uitgevoerd hebben in de omgeving. Aanvullende informatie met betrekking tot het voorkomen van de steenuil is opgenomen in dit verslag van het veldbezoek. De resultaten van het veldbezoek zijn tevens weergegeven in de overzichtstabel en de verspreidingskaarten in hoofdstuk 5.

4.2.1 Flora

Allereerst bestaat het grootste deel van het plangebied uit akker, weiland of braakliggend terrein. Vanwege het intensieve beheer van deze gebieden kan op voorhand al uitgesloten worden dat beschermde planten op deze terreinen voorkomen. Hiernaast zijn enkele bosjes aanwezig binnen het plangebied. Het betreffen bossen met voornamelijk berk, zomereik, populier en enkele grove dennen. De ondergroei in deze bossen is schaars en bestaat hoofdzakelijk uit braam, brandnetel en brede stekelvaren. De bermen binnen het plangebied bevatten een grote diversiteit aan plantensoorten. Dit betreft grotendeels algemeen voorkomende plantensoorten. Enkele delen van het plangebied bieden in potentie meer waardevolle bermen. De recent aangelegde ecologische verbindingzone binnen het plangebied, biedt potentieel groeibiotop voor diverse algemeen voorkomende maar ook beschermde wilde planten zoals rapunzelklokje en wilde marjolein. Momenteel zijn deze soorten hier echter nog niet aangetroffen. Ook de berm langs de A270 biedt bijzonder groeibiotop. Hier zijn soorten van schrale biotopen aangetroffen zoals brem, blauwe knoop en struikheide. Tevens biedt dit biotoop groeiplaatsen voor de beschermde soorten rietorchis en gevlekte orchis (beide tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). Overige beschermde plantensoorten binnen het plangebied zijn aangetroffen in de bermen van de Nuenensedijk en het aansluitende deel hierop van de Medevoort (zie afbeelding 9), het betreft de brede wespenorchis (tabel 1, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) en het rapunzelklokje (tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) (zie afbeelding 6).

Afbeelding 6: De aangetroffen brede wespenorchis (links) en het rapunzelklokje (rechts).



4.2.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn diverse vogelsoorten (tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) waargenomen. In en nabij de beboste gebieden betrof dit algemeen voorkomende soorten als tjiftjaf, merel, roodborst, vink, winterkoning en gaai. Hiernaast werden in en nabij de beboste delen de volgende vogelsoorten waargenomen waarvan het nest jaarrond is beschermd of een zogenaamde omgevingsscan van verwacht wordt: grote bonte specht, boomkruiper, buizerd, koolmees, zwarte kraai en ekster. In het open terrein werden algemeen voorkomende vogelsoorten als roodborsttapuit, veldleeuwerik, gaai, houtduif, Turkse tortel, putter, groenling en kneu waargenomen. Rondom de bebouwing werden tevens kauw en witte kwikstaart waargenomen. Hiernaast werden de volgende soorten, waarvan het nest jaarrond is beschermd of waarvan een omgevingsscan verwacht wordt, waargenomen in het open gebied en nabij bebouwing: buizerd, boomkruiper, huismus, boerenwaluw, koolmees en zwarte kraai. Hiernaast is door Faunaconsult gemeld dat er een steenuil is waargenomen op het dak van de te slopen woning aan de Stepekolksehoeve 14. Een nest is hier echter niet aangetroffen, dit bevindt zich hoogstwaarschijnlijk nabij de boerderij ten zuiden van het plangebied. De tuin van Stepekolksehoeve 14 dient mogelijk wel als foerageergebied van de steenuil. De locaties waar soorten met een jaarrond beschermd nest (buizerd en huismus) en soorten die een omgevingsscan behoeven (o.a. boerenwaluw) zijn waargenomen en het foerageergebied van de steenuil, zijn weergegeven op afbeelding 10.

4.2.3 Zoogdieren

Door de grote hoeveelheid bermen, tuinen, akkerland en weiland binnen het plangebied, kan van het gehele plangebied gesteld worden dat dit geschikt is als leefgebied voor algemeen voorkomende zoogdiersoorten zoals konijn, mol en egel (tabel 1, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). Hiernaast zijn tijdens het veldbezoek diverse sporen van de das waargenomen in de omgeving van het meest westelijk binnen het plangebied gelegen bos. Binnen dit bos is tevens een dassenburcht aangetroffen met circa acht ingangen (zie afbeelding 7 en 11) en een nabijgelegen bijburcht. De gegevens van de heer J. Kerssemakers (ecoloog gemeente Helmond) bevestigen dit. Hij heeft contact gehad met Stichting Dassenwerkgroep Brabant, die het in afbeelding 11 aangegeven optimaal verspreidings-/foerageergebied aangeduid hebben. Ook buiten dit deel zijn sporen van de das aangetroffen (ten oosten van het aangegeven verspreidingsgebied).

De dassenwerkgroep heeft hiervan echter aangegeven dat dit deel niet als optimaal verspreidingsgebied geldt en dassen slechts incidenteel buiten het optimale verspreidingsgebied voorkomen. Dit sluit echter niet uit dat er de mogelijkheid bestaat dat dassen zich verder door het plangebied zullen verspreiden, zoals in de richting van het meest noordelijk gelegen bosgebied aan de A270. Waarnemingen van overige strenger beschermde zoogdiersoorten (tabel 2 en 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) zijn tijdens het veldbezoek niet gedaan. In hoofdstuk 5 wordt geïnterpreteerd of de in de literatuur genoemde soorten mogelijk voorkomen in de aanwezige biotopen. Met betrekking tot verblijfplaatsen van vleermuizen, is de mogelijke aanwezigheid in de te slopen bebouwing opgenomen in de rapportages van het specifiek naar deze locaties uitgevoerd onderzoek (onderzoeken H. Hovens en G. Hovens, 2015 en B. Aarts, 2014).

Afbeelding 7: De aangetroffen dassenburcht (linkst) en een van de burchtingangen (rechts).



4.2.4 Amfibieën

Ten tijde van het veldbezoek stond het merendeel van de sloten binnen het plangebied droog. Het is mogelijk dat deze droogte een gevolg was van de warme en droge periode waarin het veldbezoek is uitgevoerd. Enkel de parallel ten noorden van de spoorlijn gelegen sloot en de watergang binnen de EVZ bevatte water (zie afbeelding 8). De sloot ten noorden van de spoorlijn bevatte echter zeer weinig water en bestond zo goed als volledig uit slib. Tevens groeiden er nauwelijks waterplanten in de sloot. Ook in de watergang binnen de EVZ stond het waterpeil laag. Op slechts enkele plaatsen was pioniersvegetatie in het water aanwezig. Het grootste deel van de watergang bevatte echter weinig vegetatie zoals kroos en gras. Met behulp van een steeknet is de watergang steekproefgewijs bemonsterd. Hierbij werden geen amfibieën aangetroffen. Vanwege de grote hoeveelheid bermen, akkers en weilanden binnen het plangebied, biedt het plangebied wel geschikt landhabitat voor algemeen voorkomende amfibiesoorten als bruine kikker en gewone pad (tabel 1, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). De twee watervoerende watergangen binnen het plangebied dienen mogelijk tevens als voortplantingswater voor deze amfibieën.

Afbeelding 8: De twee watervoerende watergangen binnen het plangebied.



4.2.5 Overige soorten

Naast bovengenoemde soortgroepen is tijdens het veldbezoek gelet op overige beschermde soorten als vissen, reptielen, libellen en dagvlinders.

Strenger beschermde soorten (tabel 2 en 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) van deze soortgroepen zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen. Bij de bemonstering van de watergang binnen de EVZ zijn enkel slakken en stekelbaarzen aangetroffen. Gezien het agrarische karakter van het plangebied, de afwezigheid van grotere wateren en het droogstaan van de wateren tijdens het veldbezoek worden overige beschermde soorten niet verwacht binnen het plangebied.

5 Interpretatie

Op basis van de gegevens uit het literatuuronderzoek, de waarnemingen tijdens het veldbezoek en de aanwezige terreinkenmerken is in dit hoofdstuk de verwachte betekenis van het plangebied voor beschermde flora en fauna vermeld. Allereerst is in tabelvorm weergegeven welke soorten mogelijk voorkomen binnen het plangebied. In deze tabel is daarnaast beredeneerd of dat soorten daadwerkelijk te verwachten zijn binnen het plangebied. Vervolgens is, ten behoeve van een duidelijk overzicht, op kaart weergegeven op welke locaties beschermde soorten te verwachten zijn. Het noordelijk en zuidelijk gelegen deel van het plangebied zijn afzonderlijk behandeld. Verder is op basis van het voorkomen van beschermde soorten in de huidige situatie, een vergelijking gemaakt met de voorkomende beschermde soorten op het moment van vaststelling van het eerste bestemmingsplan Brandevoort II, dat voor het laatst gewijzigd is in 2010. In onderstaande tabel is met een * achter de soortnaam aangeduid welke soorten nieuw zijn aangetroffen sinds de vaststelling van het voorgaande bestemmingsplan.

Tabel 1: Overzicht van, op basis van de literatuur en het veldbezoek (zie hoofdstuk 4), mogelijk voorkomende beschermde soorten en de verwachting van voorkomen binnen de het zuidelijk en noordelijk deel van het plangebied.

** FF = Flora- en faunawet: 1 = 'algemeen beschermde soort'; 2 = 'overige' soort; 3 = streng beschermde soort; HR = Habitatrichtlijnsoort; VR = Vogelrichtlijnsoort.
 RL = Rode Lijst van Nederland: GE = gevoelig; KW = kwetsbaar.
 VN = soort met vaste nestplaats; zie voor categorieën paragraaf 3.1.2.

		Beschermingsregime**				Voorkomen binnen plangebied	
Soortnaam Ned.	Soortnaam wet.	FF	RL	VN	Biotoop	Ten noorden van spoorlijn	Ten zuiden van spoorlijn
Planten							
Brede wespenorchis	<i>Epipactis helleborine</i>	1	-	-	Diverse locaties van bossen tot struwelen, van wegbermen tot dijken en tuinen. Vaak op plekken die ingrijpend door de mens beïnvloed zijn.	Aangetroffen in berm van de Nuenensedijk. Overige bermen tevens geschikt maar soort is niet aangetroffen.	Wegbermen zijn geschikt maar soort is niet aangetroffen tijdens veldbezoek.
Gevlekte orchis	<i>Dactylorhiza maculata subsp. maculata</i>	2	KW	-	Vochtige, voedselarme en zure graslanden, bermen, moerassen, heiden, waterkanten en bossen.	In 2010 aangetroffen in bermen A270. Overige delen plangebied zijn ongeschikt.	Geen geschikt biotoop aanwezig.
Rapunzelklokje*	<i>Campanula rapunculus</i>	2	KW	-	Diverse locaties van bosranden tot rivierdijken, van wegbermen en spoorbermen tot graslanden.	Aangetroffen in berm van de Nuenensedijk tussen de Neervoortsedreef en Medevoort. Overige bermen tevens geschikt maar soort is niet aangetroffen.	Wegbermen zijn geschikt, maar soort is niet aangetroffen tijdens veldbezoek.
Rietorchis	<i>Dactylorhiza majalis praetermissa</i>	2	-	-	Zonnige, vochtige, matige voedselrijke, zwakzure, kalkhoudende bodems. Locaties als graslanden, bermen en langs spoorwegen en waterkanten.	In 2010 aangetroffen in bermen A270. Overige delen plangebied zijn ongeschikt.	Geen geschikt biotoop aanwezig.

		Beschermingsregime**				Voorkomen binnen plangebied	
Soortnaam Ned.	Soortnaam wet.	FF	RL	VN	Biotoop	Ten noorden van spoorlijn	Ten zuiden van spoorlijn
Steenbreekvaren*	<i>Asplenium trichomanes</i>	2	-	-	Beschaduwde plaatsen op vochtige muren en rotsen, zowel kalkrijk als vrij zuur.	Aangetroffen aan de noordgevel van de loods op Diepenbroek 4.	Niet aangetroffen op de te slopen bebouwing.
Vogels							
Blauwe reiger*	<i>Ardea cinerea</i>	3/VR	-	5	Foerageergebied altijd in en nabij wateren. Gebroed wordt in kolonies in oude bomen.	Watergangen geschikt als foerageergebied. Broedkolonies niet aangetroffen.	Geschikte wateren afwezig. Broedkolonies niet aangetroffen.
Boerenzwaluw*	<i>Hirundo rustica</i>	3/VR	GE	5	Foerageert boven akkers, weilanden en woningen. Broedt in open schuren en onder brede dakoversteken, onder bruggen en incidenteel ook op andere beschutte plaatsen.	Diverse boerenzwaluwen aangetroffen rond bebouwing, voornamelijk rond bebouwing aan de Kranenbroek. Deze bebouwing biedt tevens geschikt broedbiotoop. Mogelijk nest in woning Diepenbroek 4, nader onderzoek wordt uitgevoerd.	Bebouwing aan de Broekstraat biedt mogelijk nestgelegenheid.
Boomklever*	<i>Sitta europaea</i>	3/VR	-	5	Soortenrijk loofbos, gebonden aan voorkomen van spechten voor nestholten.	Diverse bosgebieden binnen plangebied bieden geschikt biotoop voor de boomklever.	Enkel houtopslag om het woonhuis aan de Broekstraat biedt geschikt biotoop.
Boomkruiper*	<i>Certhia brachydactyla</i>	3/VR	-	5	Bomenrijk gebied. Nesten bevinden zich achter loszittende boombast, in vervallen nestkastjes en tussen begroeiing tegen bomen en muren.	Diverse (bos)gebieden binnen plangebied bieden geschikt biotoop voor de boomkruiper.	Enkel houtopslag om het woonhuis aan de Broekstraat en de twee bomenlanen (langs de Broekstraat en parallel daaraan) biedt geschikt biotoop.

Soortnaam Ned.	Soortnaam wet.	Beschermingsregime**			Biotoop	Voorkomen binnen plangebied	
		FF	RL	VN		Ten noorden van spoorlijn	Ten zuiden van spoorlijn
Boomvalk*	<i>Falco subbuteo</i>	3/VR	KW	4	Open gebied omgeven door bosjes. Gebroed wordt in oude nesten van o.a. kraaien en eksters.	Gehele plangebied in potentie geschikt. Broedgevallen zijn niet bekend.	Gezien de biotopen ten noorden en westen van het plangebied wordt het ten zuiden van de spoorlijn gelegen deel als marginaal geschikt geacht en wordt de soort dus niet verwacht.
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	3/VR	-	4	Buizerds maken hun nest in een hoge boom, doorgaans lariks of grove den, maar ook populieren. Foerageergebied bestaat uit gevarieerd gebied met bossen en open delen.	Volledig plangebied geschikt voor buizerd. Eén vastgesteld nest aanwezig, hiernaast nog twee vermoedelijke nesten.	Westzijde van het plangebied biedt geschikt biotoop. Mogelijk nest aanwezig in bomen of bosje aan de Broekstraat.
Ekster*	<i>Pica pica</i>	3/VR	-	5	Eksters broeden en foerageren in kleinschalige, gevarieerde gebieden.	Gehele plangebied is geschikt.	Gehele plangebied is geschikt.
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	3/VR	-	2	Foerageren hoog in de lucht. Nesten bevinden zich in holten in, vaak verouderde, bebouwing.	Nesten niet aangetroffen in de te slopen bebouwing. Overige bebouwing in potentie geschikt. Bebouwing van Helmond aan oostzijde plangebied biedt optimaal broedbiotoop.	Mogelijk nesten aanwezig in bebouwing aan de Stepekolksewet 14, dit wordt nader onderzocht. Overige bebouwing binnen plangebied in potentie geschikt, al biedt de nieuwbouw aan de oostzijde van het plangebied geen geschikte holten. Verder ten oosten biedt bebouwing van Helmond optimaal broedbiotoop.

Soortnaam Ned.	Soortnaam wet.	Beschermingsregime**			Biotoop	Voorkomen binnen plangebied	
		FF	RL	VN		Ten noorden van spoorlijn	Ten zuiden van spoorlijn
Groene specht	<i>Picus viridis</i>	3/VR	KW	5	Gevarieerde oude bossen met oude loofbomen waar de groene specht in nestelt en foerageert	De diverse bosgebieden binnen het plangebied bieden geschikt leefgebied voor de groene specht.	Enkel houtopslag om het woonhuis aan de Broekstraat biedt geschikt biotoop.
Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	3/VR	-	5	Loof- en gemengde bossen met een zowel jonge als oude bomen. Nesten worden gehakt in zachte boomsoorten.	De diverse bosgebieden binnen het plangebied bieden geschikt leefgebied voor de grote bonte specht.	Enkel houtopslag om het woonhuis aan de Broekstraat biedt geschikt biotoop.
Havik*	<i>Accipiter gentilis</i>	3/VR	-	4	Komen voor in dichte bossen, maar ook in meer open gebieden. Nesten zijn doorgaans te vinden in naaldbomen.	Tijdens veldbezoek niet waargenomen. Vanwege de afwezigheid van naaldbomen is het plangebied slechts marginaal geschikt als broedgebied.	Tijdens veldbezoek niet waargenomen. Vanwege de afwezigheid van naaldbomen is het plangebied slechts marginaal geschikt als broedgebied en wordt de soort ook niet verwacht
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>	3/VR	GE	2	Komen voornamelijk in menselijke omgeving voor waar ze doorgaans nestelen onder dakpannen en andere gaten en kieren van gebouwen.	Aangetroffen nabij diverse gebouwen binnen het plangebied.	Aangetroffen nabij bebouwing aan de Broekstraat.
Koolmees*	<i>Parus major</i>	3/VR	-	5	Bosrijke gebieden, houtwallen en tuinen. Nesten worden gemaakt in boomholten maar ook vaak in vogelkasten.	Gehele plangebied in potentie geschikt, met uitzondering van de akkers en weilanden.	Gehele plangebied in potentie geschikt, met uitzondering van de akkers en weilanden.
Ooievaar*	<i>Ciconia ciconia</i>	3/VR	-	3	Voorkomen in gevarieerd en open gebied. Tegenwoordig wordt meestal gebroed op menselijke bebouwing of palen.	Soort niet waargenomen tijdens veldbezoek. Geschikte broedlocaties eveneens niet aangetroffen.	Soort niet waargenomen tijdens veldbezoek. Geschikte broedlocaties evenmin aangetroffen.

Soortnaam Ned.	Soortnaam wet.	Beschermingsregime**			Biotoop	Voorkomen binnen plangebied	
		FF	RL	VN		Ten noorden van spoorlijn	Ten zuiden van spoorlijn
Pimpelmees*	<i>Cyanistes caeruleus</i>	3/VR	-	5	Bosrijke gebieden, houtwallen en tuinen. Nesten worden gemaakt in boomholten maar ook vaak in vogelkasten.	Gehele plangebied in potentie geschikt, met uitzondering van de akkers en weilanden.	Gehele plangebied in potentie geschikt, met uitzondering van de akkers en weilanden.
Roek*	<i>Corvus frugilegus</i>	3/VR	-	2	Koloniebroeder in de toppen van hoge bomen in de omgeving van graslanden.	Soort niet waargenomen tijdens veldbezoek. Koloniebomen evenmin aanwezig binnen het plangebied.	Soort niet waargenomen tijdens veldbezoek. Koloniebomen evenmin aanwezig binnen het plangebied.
Sperwer*	<i>Accipiter nisus</i>	3/VR	-	4	Leefgebied voornamelijk in monotone naaldbossen of loofbossen met een florerende ondergroei.	De diverse bosgebieden binnen plangebied bieden geschikt leefgebied voor de sperwer. Eén sperwerhorst is bevestigd aan de oostzijde van het plangebied.	Enkel houtopslag om het woonhuis aan de Broekstraat biedt geschikt biotoop.
Spreeuw*	<i>Sturnus vulgaris</i>	3/VR	-	5	Spreeuwen broeden in holtes van bomen, in nestkasten en in kieren en gaten van gebouwen. Op weilanden, grasvelden en akkers wordt gevoerageerd.	Gehele plangebied is geschikt.	Gehele plangebied is geschikt.
Steenuil*	<i>Athene noctua</i>	3/VR	KW	1	Leefgebied bestaat uit weilanden, akkers, hoogstamboomgaarden en uiterwaarden waar de steenuil vanaf uitkijkposten jaagt. Gebroed wordt in hopen in knotwilgen, boerenschuren of nestkasten.	Soort is niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Plangebied biedt in potentie wel geschikt foerageergebied, al wordt de soort, vanwege afwezigheid van nesten, niet verwacht.	Aan de zuidzijde van het plangebied is de steenuil waargenomen op de woning van Stepekolksehoeve 14. Het nest bevindt zich niet binnen het plangebied maar waarschijnlijk nabij de grote boerderij ten zuiden van het plangebied.

Soortnaam Ned.	Soortnaam wet.	Beschermingsregime**			Biotoop	Voorkomen binnen plangebied	
		FF	RL	VN		Ten noorden van spoorlijn	Ten zuiden van spoorlijn
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	3/VR	-	5	Kraaien broeden en foerageren in kleinschalige, gevarieerde gebieden.	Gehele plangebied is geschikt.	Gehele plangebied is geschikt.
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochrurus</i>	3/VR	-	5	De zwarte roodstaart broedt in allerlei holten en spleten in een stenige omgeving.	Soort niet waargenomen tijdens veldbezoek. Plangebied biedt in potentie wel geschikt broed- en foerageergebied.	Soort niet waargenomen tijdens veldbezoek. Plangebied biedt in potentie wel geschikt broed- en foerageergebied.
Zwarte specht*	<i>Dryocopus martinus</i>	3/VR	-	5	Oude bossen met een flink aandeel loofbomen en dode bomen.	Soort niet waargenomen tijdens veldbezoek. Gezien omgeving biedt plangebied slechts marginaal biotoop.	Soort niet waargenomen tijdens veldbezoek. Grotere bosgebieden afwezig binnen plangebied, waardoor de zwarte specht ook niet verwacht wordt.
Zoogdieren							
Algemeen voorkomende zoogdiersoorten		1	-	-	Diverse biotopen	Gehele plangebied is geschikt.	Gehele plangebied is geschikt.
Baardvleermuis*	<i>Myotis mystacinus</i>	3/HR	-	-	Baardvleermuizen worden vooral aangetroffen in bossen, aan bosranden en in kleinschalige gesloten landschappen. In de zomer verblijft de soort in bomen, vleermuiskasten of in gebouwen. Tijdens de winter verblijft de soort in grotten en bunkers.	De aan het westen van het plangebied gelegen bosgebieden, bieden geschikt leefgebied.	Gezien de afwezigheid van grotere bosgebieden valt de baardvleermuis binnen het zuidelijk deel van het plangebied niet te verwachten.

Soortnaam Ned.	Soortnaam wet.	Beschermingsregime**			Biotoop	Voorkomen binnen plangebied	
		FF	RL	VN		Ten noorden van spoorlijn	Ten zuiden van spoorlijn
Das*	<i>Meles meles</i>	3	-	-	Gevarieerde open landschappen met afwisselden houtwallen en akkers.	Gehele plangebied in potentie geschikt. In het bos aan de westzijde van het plangebied is een dassenburcht met in de nabijheid een bijburcht aangetroffen. Het foerageergebied van deze dassen strekt tot aan de Neervoortsedreef ten noorden en oosten van de burcht en de spoorlijn ten zuiden van de burcht.	Dassen of sporen hiervan zijn ten zuiden van de spoorlijn niet aangetroffen. Het wordt derhalve ook niet verwacht dat de soort aanwezig is binnen dit deel van het plangebied.
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	2	-	-	Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos, maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos.	Tijdens het veldbezoek niet waargenomen. Uit voorgaande onderzoeken komen wel waarnemingen van eekhoorns naar voren. De bosgebieden en houtwallen bieden geschikt leefgebied voor eekhoorns.	Tijdens het veldbezoek niet waargenomen. Gezien de kleine hoeveelheid bomen binnen dit deel van het plangebied en de afwezigheid van voldoende geschikt foerageergebied, worden eekhoorns hier niet verwacht.
Franjestaart*	<i>Myotis nattereri</i>	3/HR	-	-	Over het jachtbiotoop van de franjestaart is nog relatief weinig bekend. Waarnemingen zijn bekend van bosgebieden en nabij waterpartijen maar recentelijk ook van kleinschalige wei- en akkerlandschap. In de zomer verblijven franjestaarten vooral in bomen en gebouwen. Grotten en bunkers dienen als winterverblijf.	Gezien het gevarieerde verspreidingsbereik van de franjestaart kan het gehele plangebied aangemerkt worden als potentieel leefgebied van de soort.	In tegenstelling tot het deel van het plangebied ten noorden van de spoorlijn, bevat het zuidelijk deel nauwelijks elementen als bossen en bomenlanen voor vleermuizen. Enkel de bomenlaan langs de Broekstraat is mogelijk van waarde voor de franjestaart.

Soortnaam Ned.	Soortnaam wet.	Beschermingsregime**			Biotoop	Voorkomen binnen plangebied	
		FF	RL	VN		Ten noorden van spoorlijn	Ten zuiden van spoorlijn
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	3/HR	-	-	Gewone dwergvleermuizen jagen in een gesloten tot halfopen landschap langs bosranden, tussen woonwijken en langs houtsingels. Gewone dwergvleermuizen zijn voornamelijk te vinden in bebouwing, zowel in de zomer als winter.	Met behulp van de diverse bossen en bomenrijen binnen het plangebied, kan de gewone dwergvleermuis zich over het gehele plangebied verplaatsen. De bebouwing is mogelijk geschikt als verblijfplaats.	In tegenstelling tot het deel van het plangebied ten noorden van de spoorlijn, bevat het zuidelijk deel nauwelijks elementen als bossen en bomenlanen voor vleermuizen. Enkel de bomenlaan langs de Broekstraat is mogelijk van waarde voor de gewone dwergvleermuis.
Gewone grootoorvleermuis*	<i>Plecotus auritus</i>	3/HR	-	-	De gewone grootoorvleermuis is sterk gebonden aan kleinschalig landschap en bosgebieden. Ze worden in de zomer aangetroffen op zolders en in spleten en kieren in gebouwen. Grotten en bunkers dienen als winterverblijf.	Met behulp van de diverse bossen en bomenrijen binnen het plangebied, kan de gewone grootoorvleermuis zich over het gehele plangebied verplaatsen. De bebouwing is mogelijk geschikt als verblijfplaats.	In tegenstelling tot het deel van het plangebied ten noorden van de spoorlijn, bevat het zuidelijk deel nauwelijks elementen als bossen en bomenlanen voor vleermuizen. Enkel de bomenlaan langs de Broekstraat is mogelijk van waarde voor de gewone grootoorvleermuis.
Grijze grootoorvleermuis*	<i>Plecotus austriacus</i>	3/HR	KW	-	In tegenstelling tot de gewone grootoorvleermuis, is de grijze grootoorvleermuis sterk gebonden aan menselijke nederzettingen. De soort komt dan ook vooral voor in de buurt van bebouwing. De soort is in Nederland voornamelijk te vinden op kerkzolders.	Gezien de gebondenheid aan menselijke nederzettingen, in het bijzonder kerkzolders, wordt de soort niet binnen het plangebied verwacht.	Gezien de gebondenheid aan menselijke nederzettingen, in het bijzonder kerkzolders, wordt de soort niet binnen het plangebied verwacht.

Soortnaam Ned.	Soortnaam wet.	Beschermingsregime**			Biotoop	Voorkomen binnen plangebied	
		FF	RL	VN		Ten noorden van spoorlijn	Ten zuiden van spoorlijn
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	3/HR	KW	-	De laatvlieger jaagt boven open tot halfopen landschap, vooral in de beschutting van opgaande elementen zoals bosranden, heggen en lanen. Verblijfplaatsen worden zowel in de zomer als in de winter vooral gevonden in bebouwing aan de rand van dorpen en steden.	Met behulp van de diverse bossen en bomenrijen binnen het plangebied, kan de laatvlieger zich over het gehele plangebied verplaatsen. De bebouwing is mogelijk geschikt als verblijfplaats.	In tegenstelling tot het deel van het plangebied ten noorden van de spoorlijn, bevat het zuidelijk deel nauwelijks elementen als bossen en bomenlanen voor vleermuizen. Enkel de bomenlaan langs de Broekstraat is mogelijk van waarde voor de laatvlieger.
Meervleermuis*	<i>Myotis dasycneme</i>	3/HR	-	-	De meervleermuis jaagt boven groot open water en langs oevers van plassen, meren, kanalen, rivieren en vaarten. Ook worden regelmatig meervleermuizen waargenomen boven vochtige weilanden en bosranden, binnen een straal van 500 meter van water. In de zomer verblijft de soort vrijwel altijd in gebouwen. In de winter trekken ze naar bunkers en grotten.	Doordat grote open wateren en plassen afwezig zijn binnen het plangebied wordt de soort niet verwacht.	Doordat grote open wateren en plassen afwezig zijn binnen het plangebied wordt de soort niet verwacht.

Soortnaam Ned.	Soortnaam wet.	Beschermingsregime**			Biotoop	Voorkomen binnen plangebied	
		FF	RL	VN		Ten noorden van spoorlijn	Ten zuiden van spoorlijn
Rosse vleermuis*	<i>Nyctalus noctula</i>	3/HR	KW	-	Jachtplaatsen van de rosse vleermuis liggen meestal in open terrein, boven water en moerassige gebieden. De soort verplaatst zich hoog en snel door de lucht en zijn dus niet altijd gebonden aan begeleidende bomenlanen. De rosse vleermuis is een uitgesproken boombewonende soort.	De aan het westen van het plangebied gelegen grotere bosgebieden aan naastgelegen open gebied, bieden in potentie geschikt leefgebied.	Gezien de afwezigheid van grotere bosgebieden en wateren valt de rosse vleermuis binnen het zuidelijk deel van het plangebied niet te verwachten.
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	3/HR	-	-	Ruige dwergvleermuizen jagen in een gesloten tot halfopen landschap langs bosranden en langs houtsingels. Ruige dwergvleermuizen zijn te vinden in bebouwing, holten in bomen maar ook vleermuiskasten, zowel in de zomer als winter.	Met behulp van de diverse bossen en bomenrijen binnen het plangebied, kan de ruige dwergvleermuis zich over het gehele plangebied verplaatsen. De bebouwing en bomen zijn mogelijk geschikt als verblijfplaats.	In tegenstelling tot het deel van het plangebied ten noorden van de spoorlijn, bevat het zuidelijk deel nauwelijks elementen als bossen en bomenlanen voor vleermuizen. Enkel de bomenlaan langs de Broekstraat is mogelijk van waarde voor de ruige dwergvleermuis.

Soortnaam Ned.	Soortnaam wet.	Beschermingsregime**			Biotoop	Voorkomen binnen plangebied	
		FF	RL	VN		Ten noorden van spoorlijn	Ten zuiden van spoorlijn
Steenmarter*	<i>Martes foina</i>	2	-	-	De steenmarter heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang voor het foerageren. Verblijfplaatsen van de steenmarter worden doorgaans aangetroffen in verouderde schuren, zolders of andere openingen in bebouwing.	In de te slopen bebouwing zijn geen sporen van steenmarters waargenomen. De overige bebouwing biedt mogelijk wel verblijfplaatsen voor steenmarters. Hiernaast is het gehele plangebied geschikt als foerageergebied van de steenmarter.	In de te slopen bebouwing zijn geen sporen van steenmarters waargenomen. De overige bebouwing biedt mogelijk wel verblijfplaatsen voor steenmarters. Hiernaast is het gehele plangebied geschikt als foerageergebied van de steenmarter.
Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>	3/HR	-	-	De watervleermuis jaagt vlak boven het wateroppervlak van beschutte waterpartijen, of aan de beschutte kant van vijvers in landgoederen en parken, kasteel en visvijvers, smalle vaarten, langzaam stromende rivieren en beken. In de zomer verblijven watervleermuizen vooral in holten in bomen, maar ook in vleermuiskasten, bunkers en oude forten. In de winter trekken ze naar bunkers en grotten.	In het verleden zijn watervleermuizen aangetroffen binnen het plangebied. Tijdens het veldbezoek stonden de watergangen grotendeels droog of stond het water erg laag. Het valt niet uit te sluiten dat de watervleermuis gebruik maakt van de bomenlanen binnen het plangebied om naar geschikt jachtgebied te vliegen. Bovendien bieden de bossen aan de westzijde van het plangebied mogelijk geschikte verblijfplaatsen.	In tegenstelling tot het deel van het plangebied ten noorden van de spoorlijn, bevat het zuidelijk deel nauwelijks elementen als bossen en bomenlanen voor vleermuizen. Enkel de bomenlaan langs de Broekstraat is mogelijk van waarde voor de watervleermuis.

		Beschermingsregime**				Voorkomen binnen plangebied	
Soortnaam Ned.	Soortnaam wet.	FF	RL	VN	Biotoop	Ten noorden van spoorlijn	Ten zuiden van spoorlijn
Amfibieën							
Algemeen voorkomende amfibiesoorten		1	-	-	Diverse biotopen	Gehele plangebied is geschikt.	Gehele plangebied is geschikt als landhabitat, vanwege de afwezigheid van wateren binnen het plangebied worden deze soorten echter niet verwacht.
Alpenwater-salamander	Mesotriton alpestris	2	-	-	De Alpenwatersalamander komt in Nederland in het zuiden en oosten voor, vaak in de buurt van bos en/of houtwallen. Hij heeft een voorkeur voor zandige leemgronden, waar hij voorkomt in beboste gebieden (loofbos) of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen. De Alpenwatersalamander is niet kieskeurig i.v.m. zijn voortplantingsbiotoop. In het voorjaar is hij in allerlei typen water te vinden, zolang het niet snel stromend of rijk aan vis is. Alpenwatersalamanders overwinteren op het land.	Tijdens het veldbezoek stond het merendeel van de sloten en watergangen droog. In de watervoerende watergangen stond het water laag en was nauwelijks vegetatie aanwezig. Tijdens het veldbezoek is de soort niet aangetroffen. Het kan echter niet uitgesloten worden dat de soort niet voorkomt binnen het plangebied, wanneer de wateren slechts tijdelijk droog gestaan hebben. Aanvullend onderzoek dient aan te tonen of de soort aanwezig is.	In het ten zuiden van de spoorlijn gelegen deel van het plangebied zijn geen watergangen aanwezig. De aanwezigheid van alpenwatersalamanders wordt hier derhalve niet verwacht.

Soortnaam Ned.	Soortnaam wet.	Beschermingsregime**			Biotoop	Voorkomen binnen plangebied	
		FF	RL	VN		Ten noorden van spoorlijn	Ten zuiden van spoorlijn
Poelkikker	<i>Rana lessonae</i>	3/HR	-	-	De poelkikker komt in Nederland vooral in het oosten en zuiden voor. Het is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. En het water is vaak vrij omvangrijk of maakt deel uit van een groter complex van wateren. De poelkikker is een kritische soort, die houdt van voedselarm, schoon water. Hij heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. Hij komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden, en in uiterwaarden. Poelkikkers overwinteren meestal op het land en niet in het water.	Tijdens het veldbezoek stond het merendeel van de sloten en watergangen droog. In de watervoerende watergangen stond het water laag en was nauwelijks vegetatie aanwezig. Tijdens het veldbezoek is de soort niet aangetroffen. Het kan echter niet uitgesloten worden dat de soort niet voorkomt binnen het plangebied, wanneer de wateren slechts tijdelijk droog gestaan hebben. Aanvullend onderzoek dient aan te tonen of de soort aanwezig is.	In het ten zuiden van de spoorlijn gelegen deel van het plangebied zijn geen watergangen aanwezig. De aanwezigheid van poelkikkers wordt hier derhalve niet verwacht.
Vissen							

Soortnaam Ned.	Soortnaam wet.	Beschermingsregime**			Biotoop	Voorkomen binnen plangebied	
		FF	RL	VN		Ten noorden van spoorlijn	Ten zuiden van spoorlijn
Kleine modderkruiper	<i>Cobitis taenia</i>	2	-	-	Stilstaand tot langzaam stromende ondiepe wateren met een rijke plantenbegroeiing en een zandige of met dunne sliblaag bedekte bodem. De soort is gevoelig voor watervervuiling.	Tijdens het veldbezoek stond het merendeel van de sloten en watergangen droog. In de watervoerende watergangen stond het water laag en was nauwelijks vegetatie aanwezig. Tijdens het veldbezoek is de soort niet aangetroffen. Vanwege het droogvallen van de sloten en de het vegetatiearme water wordt de soort niet meer verwacht binnen het plangebied.	In het ten zuiden van de spoorlijn gelegen deel van het plangebied zijn geen watergangen aanwezig. De aanwezigheid van kleine modderkruipers wordt hier derhalve niet verwacht.

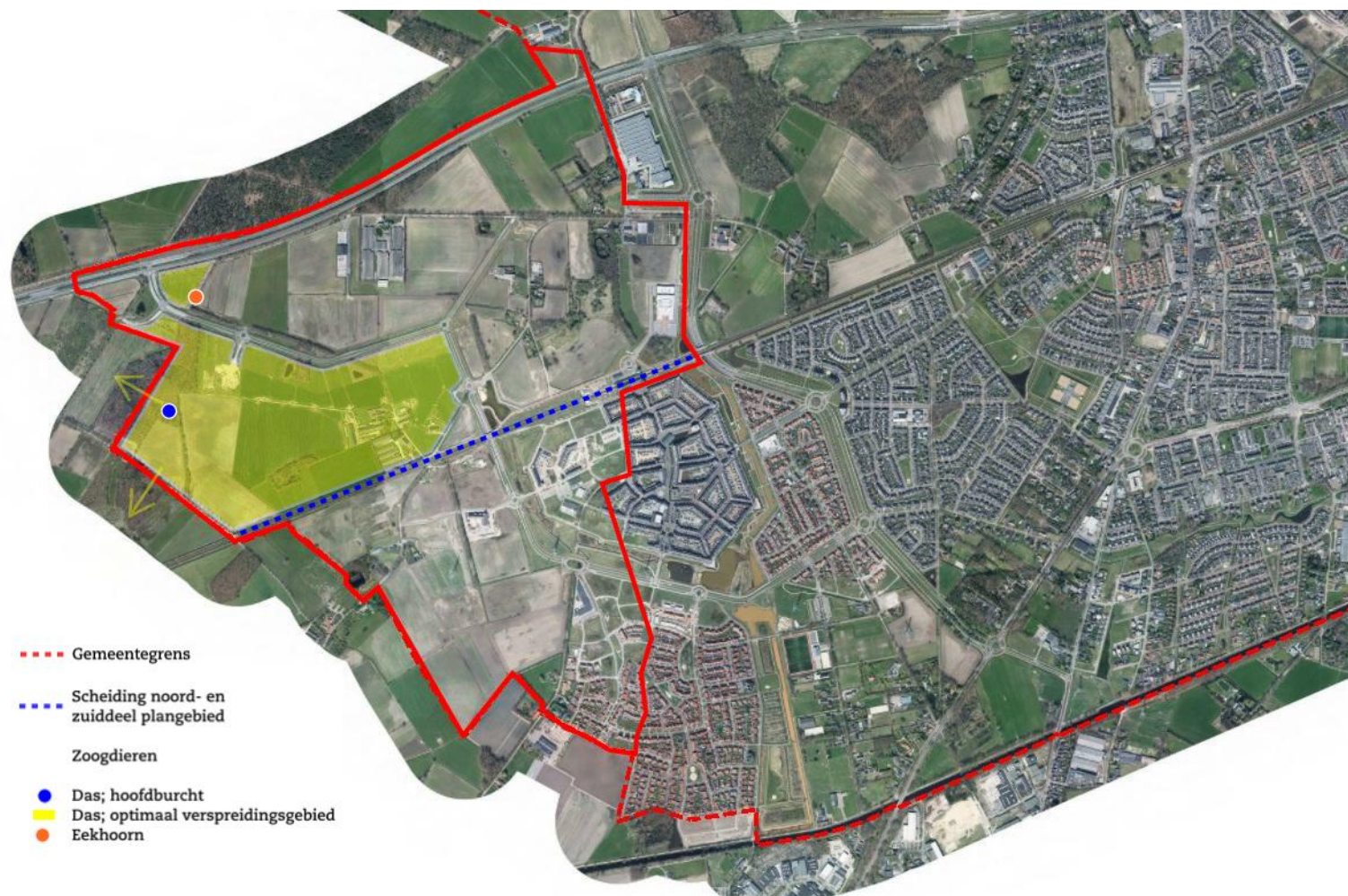
Afbeelding 9: Overzicht van de in het plangebied aangetroffen beschermde flora op basis van het literatuur- en veldonderzoek (hoofdstuk 4).



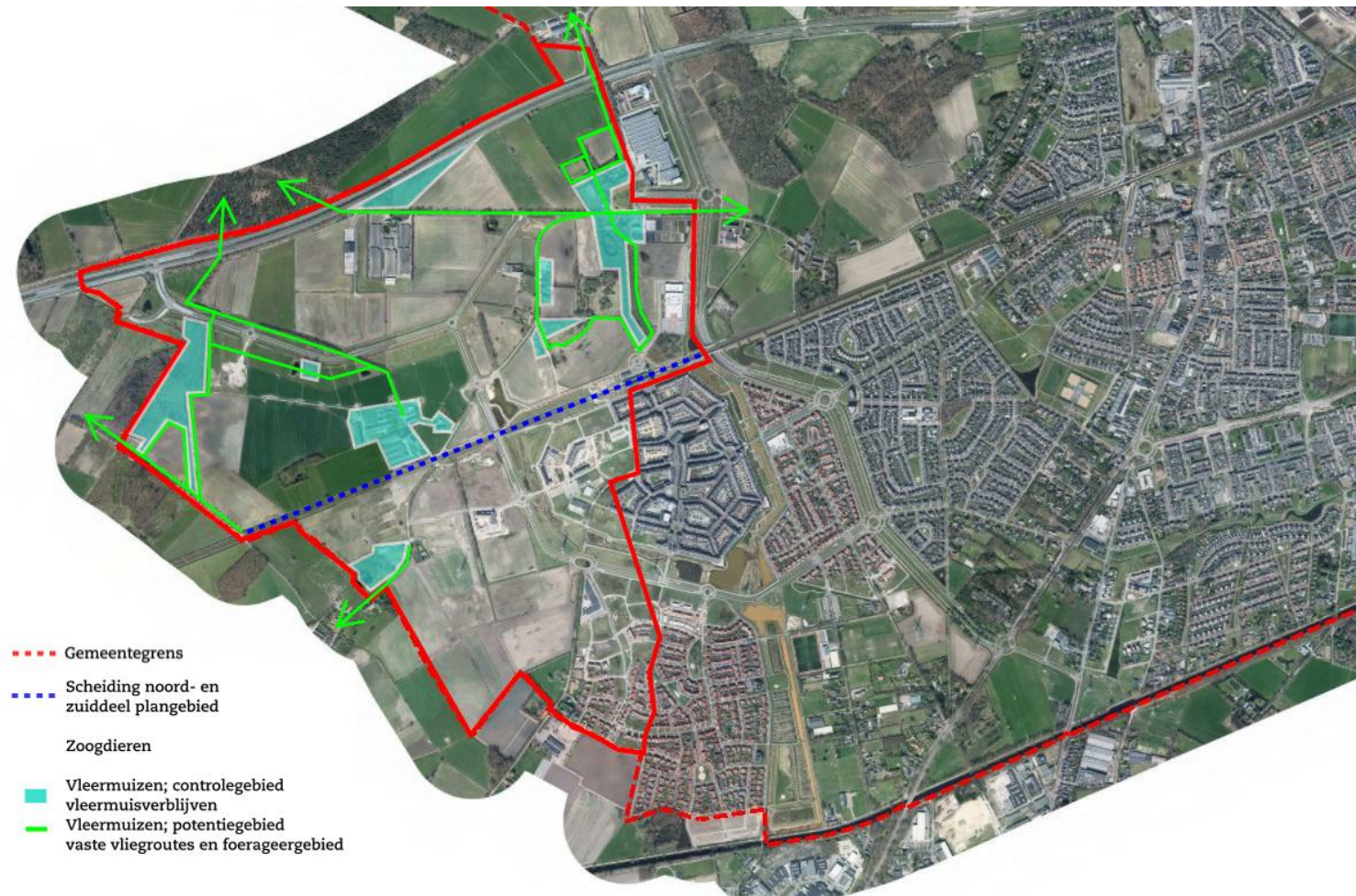
Afbeelding 10: Overzicht van de in het plangebied aangetroffen jaarrond beschermde vogelnesten, op basis van het literatuur- en veldonderzoek (hoofdstuk 4).



Afbeelding 11: Overzicht van de in het plangebied aangetroffen strenger beschermde zoogdieren (tabel 2 en 3), op basis van het literatuur- en veldonderzoek (hoofdstuk 4).



Afbeelding 12: Overzicht van de te verwachten verblijfgebieden, foerageergebieden en vaste vliegroutes van vleermuizen, op basis van het literatuur- en veldonderzoek (hoofdstuk 4).



6 Effecten en conclusies

Doordat dit onderzoek is uitgevoerd ten behoeve van een bestemmingsplan, is nog niet concreet welke ingrepen plaats zullen vinden binnen het plangebied. Er is enkel bekend dat de gemeente de realisatie van bedrijvigheid mogelijk wil maken binnen het bestemmingsplan. In dit hoofdstuk wordt derhalve ingegaan op de verwachte optredende effecten van de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik in het plangebied op de (mogelijk) voorkomende beschermde soorten. Vervolgens wordt op basis van deze effectenbepaling geconcludeerd welke consequenties vanuit de Flora- en faunawet gelden voor deze ingrepen. Bij de effectbepaling en conclusie wordt een onderscheid gemaakt tussen de te verwachte effecten op soorten in het noordelijk en het zuidelijk deel van het plangebied. Onder iedere kop is aangegeven of dat veranderingen (m.b.t. aantallen of conclusies) opgetreden hebben sinds de voorgaande onderzoeken.

6.1 Noordelijk deel van het plangebied

In onderstaande paragrafen wordt aandacht besteed aan de beschermde soorten die voorkomen in het noordelijk deel van het plangebied.

6.1.1 Flora

Brede wespenorchis: geen negatief effect

- *Nieuwe groeiplaatsen bekend sinds voorgaand onderzoek* -

In de bermen van de Nuenensedijk zijn tijdens het veldbezoek enkele exemplaren van de brede wespenorchis (tabel 1, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) aangetroffen. Hoewel alle overige bermen binnen het plangebied, waar enigszins verwildering optreedt doordat deze niet intensief beheerd worden, in potentie geschikt groeibiotoop bieden, wordt uitgegaan van de daadwerkelijk waargenomen exemplaren.

Effecten

In het bestemmingsplan Brandevoort II wordt de Nuenensedijk aangeduid als groenstructuur. Dit houdt onder andere in dat de huidige bermen bij invulling van het bestemmingsplan behouden blijven. Als gevolg van werkzaamheden in het kader van het bestemmingsplan Brandevoort II blijft de groeiplaats van de brede wespenorchis derhalve behouden, waardoor negatieve effecten op de soort niet optreden. Doordat de bermen over de totale lengte van de Nuenensedijk geschikt zijn voor de brede wespenorchis, valt een negatief effect op het lokale voortbestaan van de soort evenmin te verwachten.

Conclusie

Negatieve effecten op de brede wespenorchis worden niet verwacht.

Gevlekte orchis: geen negatief effect

- *Geen veranderingen sinds voorgaand onderzoek* -

De schrale bermen langs de A270 bieden geschikt groeibiotoop voor de gevlekte orchis (tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). De overige bermen bieden een voedselrijker biotoop, waardoor de soort niet verwacht wordt in de overige bermen binnen het plangebied.

Effecten

De berm langs de A270 is tevens onderdeel van de bermen langs de Nuenensedijk. Zoals aangegeven blijven de bermen van de Nuenensedijk behouden als groenstructuur. De groeiplaats van de gevlekte orchis blijft hierbij dus behouden, waardoor negatieve effecten op de soort niet verwacht worden.

Conclusie

Negatieve effecten op de gevlekte orchis worden niet verwacht.

Rapunzelklokje: geen negatief effect

- Nieuw aangetroffen sinds voorgaand onderzoek -

In de berm van de Nuenensedijk, tussen de Neervoortsedreef en de Medevoort, is tijdens het veldbezoek een exemplaar van het rapunzelklokje (tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) aangetroffen.

Hoewel alle overige bermen binnen het plangebied, waar enigszins verwildering optreedt doordat deze niet intensief beheerd worden, in potentie geschikt groeibiotoop bieden, wordt uitgegaan van het daadwerkelijk waargenomen exemplaar.

Effecten

In het bestemmingsplan Brandevoort II wordt de Nuenensedijk aangeduid als groenstructuur. Dit houdt onder andere in dat de huidige bermen bij invulling van het bestemmingsplan behouden blijven. Als gevolg van werkzaamheden in het kader van het bestemmingsplan Brandevoort II blijft de groeiplaats van het rapunzelklokje derhalve behouden, waardoor negatieve effecten op de soort niet optreden. Doordat de bermen over de totale lengte van de Nuenensedijk geschikt zijn voor het rapunzelklokje, valt een negatief effect op het lokale voortbestaan van de soort evenmin te verwachten.

Conclusie

Negatieve effecten op het rapunzelklokje worden niet verwacht.

Rietorchis: geen negatief effect

- Geen veranderingen sinds voorgaand onderzoek -

De schrale bermen langs de A270 bieden geschikt groeibiotoop voor de rietorchis (tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). De overige bermen bieden een voedselrijker biotoop, waardoor de soort niet verwacht wordt in de overige bermen binnen het plangebied.

Effecten

De berm langs de A270 is tevens onderdeel van de bermen langs de Nuenensedijk. Zoals aangegeven blijven de bermen van de Nuenensedijk behouden als groenstructuur. De groeiplaats van de rietorchis blijft hierbij dus behouden, waardoor negatieve effecten op de soort niet verwacht worden.

Conclusie

Negatieve effecten op de rietorchis worden niet verwacht.

Steenbreekvaren: aanvullend onderzoek Diepenbroek 4 wordt uitgevoerd, aanvullend te slopen bebouwing dient nader onderzocht te worden

- Nieuw aangetroffen sinds voorgaand onderzoek -

Aan de noordgevel van de loods op Diepenbroek 4 is tijdens een verkennend flora- en faunaonderzoek eerder dit jaar de steenbreekvaren (tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) aangetroffen. Steenbreekvarens zijn tot dusver elders binnen het plangebied niet aangetroffen. Ondanks dat steenbreekvarens veeleisend zijn aan hun groeiplaats, valt niet uit te sluiten dat de soort voorkomt in de omgeving van overige, nog niet te slopen, bebouwing binnen het plangebied.

Effecten

Wanneer de loods op Diepenbroek 4 gesloopt wordt, gaat de groeiplaats van de steenbreekvaren verloren (artikel 8, Flora- en faunawet). Hiernaast is het mogelijk dat de steenbreekvaren voorkomt op overige, niet te slopen, bebouwing binnen het plangebied. Indien besloten wordt meer bebouwing te slopen, gaan hierbij mogelijk ook steenbreekvarens verloren.

Conclusie

De te slopen bebouwing binnen het plangebied is binnen een apart flora- en faunaonderzoek (Hovens en Hovens, 2015) beschreven. Voor vervolgstappen wordt derhalve verwezen naar deze rapportage. Met betrekking tot aanvullend te slopen bebouwing, is naar deze bebouwing nog geen flora- en faunaonderzoek uitgevoerd. Een verkennend flora- en faunaonderzoek naar aanvullend te slopen bebouwing dient uitsluitsel te geven over het al dan niet voorkomen van steenbreekvarens.

6.1.2 Vogels

Binnen het plangebied zijn diverse vogelsoorten (allen tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) waargenomen. Alle vogelnesten zijn beschermd tijdens het broedseizoen van vogels. Hiernaast zijn nesten van enkele vogelsoorten echter het gehele jaar beschermd.

Van deze jaarrond beschermde vogelnesten wordt onderscheid gemaakt tussen nesten die permanent jaarrond beschermd zijn en nesten die op basis van een omgevingsscan als jaarrond beschermd beschouwd dienen te worden. Van deze drie soorten nestplaatsen zijn de effecten van mogelijke werkzaamheden afzonderlijk beschreven. Opgemerkt dient te worden dat vanwege de complexiteit van het plangebied en het tijdstip van het veldbezoek (einde broedseizoen waarbij de vegetatie een dicht bladerdek bevat), het zeer lastig is om vogelnesten vast te stellen. Derhalve is gekeken naar potentieel geschikt broedbiotoop en is in onderstaande conclusie geadviseerd om nader onderzoek te doen naar aanwezige nesten wanneer concrete plannen voor binnen het plangebied bekend zijn.

Indien al eerder inzicht in de hoeveelheid aanwezige nesten gewenst is, dient dit nader onderzocht te worden middels een broedvogelonderzoek aan het begin van het broedseizoen (april-mei). Van soorten die een omgevingsscan vereisen of een jaarrond beschermd nest hebben, kan in de winterperiode al een verkennende inventarisatie uitgevoerd worden, wanneer de nesten van bijvoorbeeld ekster, zwarte kraai en buizerd duidelijk te zien zijn vanwege de afwezigheid van een dicht bladerdek.

Algemeen voorkomende broedvogelsoorten: rekening houden met broedseizoenen

- *Geen veranderingen sinds voorgaand onderzoek* -

Binnen het plangebied zijn diverse vormen van opgaande vegetatie aanwezig. Deze vegetatie is geschikt voor algemeen voorkomende broedvogels (tabel 3, AMvB artikel 75).

Effecten

Wanneer vegetatie verwijderd wordt tijdens het broedseizoen (globaal van half maart tot half juli), treden mogelijk negatieve effecten op broedvogels op, zoals het doden of verwonden van vogels (artikel 9, Flora- en faunawet), het verontrusten van broedende vogels (artikel 10, Flora- en faunawet), het vernielen van nesten (artikel 11, Flora- en faunawet) of het vernielen van eieren (artikel 12, Flora- en faunawet). Negatieve effecten op de populaties van algemeen beschermde vogels worden niet verwacht, doordat binnen het plangebied diverse woonhuizen met tuin, bosgebieden en de EVZ aanwezig blijft.

Conclusie

In gebruik zijnde nesten van vogels worden gezien als vaste verblijfplaatsen van vogels. Deze zijn streng beschermd en mogen niet worden verstoord of vernietigd ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Flora- en faunawet mogelijk. Voor geplande werkzaamheden betekent dit, dat deze uitgevoerd moeten worden buiten het broedseizoen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli, afhankelijk van de weersomstandigheden.

Omgevingsscansoorten: aanvullend onderzoek zodra concrete plannen bekend zijn, zonder behoud of compensatie van leefgebied verdwijnen deze soorten uit het plangebied

- *Gewijzigde conclusie als gevolg van de impact van de planvorming* -

Uit het literatuuronderzoek en tijdens het veldbezoek zijn tevens diverse vogelsoorten waargenomen waarvan een omgevingsscan vereist wordt, om te bepalen of het nest een jaarrond beschermde status verdient. Het betreft de soorten blauwe reiger, boerenwaluw, boomklever, boomkruiper, ekster, groene specht, grote bonte specht, koolmees, pimpelmees, spreeuw, zwarte kraai, zwarte roodstaart en zwarte specht. De diverse biotopen binnen het plangebied bieden geschikt leefgebied voor alle waargenomen soorten. Tevens geldt voor al deze soorten dat het plangebied een redelijk groot aanbod aan potentiële nestplaatsen biedt. De soorten kunnen onderverdeeld worden op basis van het optimale leefgebied waar deze vogels voorkomen. Binnen het bosgebied, dat zich voornamelijk aan de west- en noordzijde van het plangebied bevindt, worden met name de soorten boomklever, groene specht, grote bonte specht en zwarte specht verwacht. Tevens zijn enkele soorten gebonden aan bebouwing binnen het plangebied. Dit betreft de boerenwaluw, spreeuw en zwarte roodstaart. De diverse

bomen, omringd door open of halfopen landschap, bieden optimale nestplaatsen voor boomkruiper, ekster en zwarte kraai. Van de blauwe reiger zijn geen nestkolonies aangetroffen, de waterengangen binnen het plangebied bieden geschikt foerageergebied voor de soort. Tot slot zijn de koolmees en pimpelmees in staat zich op diverse plaatsen binnen het plangebied te vestigen, afhankelijk van de aanwezigheid van geschikte (boom)holten of nestkasten.

Effecten

Wanneer optimaal leefgebied of aanwezige nestplaatsen van deze soorten verloren gaat als gevolg van ontwikkelingen binnen het plangebied, treden op deze soorten mogelijk negatieve effecten op (zie verbodsbepalingen algemeen voorkomende broedvogelsoorten). Vooral op de soorten die gebonden zijn aan de variatie van bebouwd, bebost en open gebied, treden naar verwachting negatieve effecten op. Dit betreft de soorten boerenzwaluw en zwarte roodstaart. Van de overige omgevingsscansoorten wordt de kans op negatieve effecten kleiner ingeschat doordat voor deze soorten, mits enige groenstructuren aanwezig blijven, hoogstwaarschijnlijk ruim voldoende alternatief leefgebied aanwezig blijft.

Conclusie

Vanwege de grootte van het plangebied, is het niet mogelijk nu al een uitspraak te doen over het al dan niet optreden van negatieve effecten.

Zodra er concrete plannen zijn voor ontwikkelingen binnen het plangebied, dient per situatie bekeken te worden of directe negatieve effecten te verwachten zijn op omgevingsscansoorten en nesten van deze soorten als jaarrond beschouwd dienen te worden.

Opgemerkt wordt dat met de realisatie van het bestemmingsplan een groot deel van het leefgebied van omgevingsscansoorten verdwijnt. Hoewel in de huidige situatie voor alle voorkomende soorten ruim voldoende alternatief leefgebied aanwezig is binnen en in de omgeving van het plangebied, verdwijnt in de uiteindelijke situatie mogelijk een aanzienlijk deel van het leefgebied van deze soorten. Daarom kan niet met zekerheid gesteld worden dat de gunstige staat van instandhouding van de soorten gegarandeerd is. In geval een degelijk netwerk van groenstructuren, tuinen en bos behouden blijft bij de realisatie van het bestemmingsplan, blijft voor omgevingsscansoorten voldoende leefgebied aanwezig zodat de gunstige staat van instandhouding gegarandeerd is.

Soorten met een jaarrond beschermd nest: aanvullend onderzoek zodra concrete plannen bekend zijn, zonder behoud of compensatie van leefgebied verdwijnen deze soorten uit het plangebied

- Gewijzigde conclusie als gevolg van de impact van de planvorming -

Naast vogelsoorten die een omgevingsscan behoeven, kunnen, op basis van het literatuuronderzoek en veldbezoek, enkele vogelsoorten verwacht worden met een jaarrond beschermd nest. Het betreft de soorten boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, roek en sperwer. Allereerst zijn tijdens het veldbezoek en op basis van de literatuur al jaarrond beschermde nesten vastgesteld binnen het plangebied (afbeelding 9). Zo zijn nesten van de buizerd, huismus en sperwer aanwezig binnen het plangebied. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient voor deze vogelsoorten niet enkel rekening gehouden te worden met de betreffende nestboom of bebouwing, maar ook met omliggend geschikt foerageergebied. Van de overige bovengenoemde vogelsoorten zijn geen nesten aangetroffen binnen of in de directe omgeving van het plangebied. Het plangebied biedt voor deze soorten echter wel geschikt broedbiotoop.

Effecten

Wanneer ontwikkelingen binnen het plangebied plaatsvinden waarbij opgaande vegetatie of bebouwing verwijderd dienen te worden waarin zich een jaarrond beschermd nest bevindt, of wanneer ontwikkelingen leiden tot het verloren gaan van foerageergebied van deze vogelsoorten, treden mogelijk negatieve effecten op vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (zie verbodsbepalingen algemeen voorkomende broedvogelsoorten).

Conclusie

Voor vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest geldt dezelfde conclusie als voor de omgevingsscansoorten. Zolang concrete plannen nog niet bekend zijn, is het niet mogelijk een uitspraak te doen over directe effecten op aanwezige nesten. Dit dient per plan onderzocht te worden.

Ook effecten op het verdwijnen van foerageergebied dienen onderzocht te worden. Soorten als de huismus en gierzwaluw, weten zich prima te redden binnen bebouwd gebied, waardoor negatieve effecten op foerageergebied van deze soorten niet direct verwacht worden. Soorten als buizerd en sperwer hebben baat bij een groene omgeving om te voorzien in hun voedselaanbod. Wanneer als gevolg van de realisatie van plannen binnen het plangebied foerageergebied van deze soorten verloren gaat, dient dit gecompenseerd te worden om het lokale voortbestaan van de soort te garanderen.

6.1.3 Zoogdieren

Algemeen voorkomende zoogdiersoorten: behoud of compensatie van leefgebied is noodzakelijk om het verdwijnen van soorten uit het plangebied te voorkomen

- Gewijzigde conclusie als gevolg van de impact van de planvorming -

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor diverse kleine, algemeen voorkomende zoogdiersoorten (tabel 1, AMvB artikel 75).

Effecten

Hoewel in de omgeving van het plangebied een zeer geruime hoeveelheid aan geschikt habitat aanwezig is, verdwijnt binnen het plangebied een grote oppervlakte aan geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende zoogdiersoorten.

De uiteindelijke inrichting van het plangebied, met name de aanwezigheid en ligging van groenstroken en -zones, zal een belangrijke rol spelen in het wel of niet optreden van negatieve effecten op deze soorten. Negatieve effecten, zoals het doden of verwonden van zoogdieren (artikel 9, Flora- en faunawet), het verontrusten van zoogdieren met jongen (artikel 10, Flora- en faunawet) of het vernielen van rust- en verblijfplaatsen (artikel 11, Flora- en faunawet) treden mogelijk op wanneer toekomstige ontwikkelingen een afname van open agrarisch gebied, bosgebied of watergangen tot gevolg hebben.

Conclusie

Voor het vernietigen van vaste rust- en verblijfplaatsen van diersoorten uit de categorie 'algemene soorten', bestaat voor ruimtelijke ingrepen een vrijstelling op grond van 'AMvB artikel 75' van de Flora- en faunawet (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005). Er hoeft daarom geen ontheffing te worden aangevraagd. Vanwege de omvang van het plangebied kan de gunstige staat van de lokale instandhouding van algemeen voorkomende zoogdiersoorten echter niet gegarandeerd worden wanneer binnen het gehele plangebied bedrijvigheid wordt gerealiseerd. Op basis van te behouden of te realiseren groenstroken, EVZ's en bos dient bepaald te worden of dat negatieve effecten op algemeen voorkomende zoogdieren optreden.

Das: aanvullend onderzoek nodig zodra concrete plannen bekend zijn, behoud of compensatie van leefgebied is noodzakelijk om het verdwijnen van de das uit het plangebied en omgeving te voorkomen

- Nieuw aangetroffen sinds voorgaand onderzoek -

In het bos aan de westzijde van het plangebied is een dassenburcht (das: tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) met in de nabijheid een bijburcht aangetroffen. In afbeelding 10 is deze dassenburcht en het optimale verspreidings-/foerageergebied van de das (onderzocht door Stichting Dassenwerkgroep Brabant) weergegeven. De overige oppervlakte van het plangebied is in potentie geschikt als leefgebied voor de das. Binnen deze terreinen zijn geen sporen van de das, waardoor de aanwezigheid van de das in de huidige situatie niet verwacht wordt.

Effecten

Ervan uitgaande dat het bos aan de westzijde van het plangebied behouden blijft, treden directe effecten, als gevolg van de realisatie van plannen, op de dassenburchten niet op. Indien ontwikkelingen plaatsvinden binnen het optimale verspreidings-/foerageergebied van de das of in de nabijheid van de burcht, treden mogelijk wel negatieve effecten op de

dassenpopulatie op. Hiernaast kan bij de ingebruikname van gerealiseerde plannen tevens een extern negatief effect op de das optreden door bijvoorbeeld de toename van menselijke activiteiten in en nabij de bossen en de toename van trillingen afkomstig van industrie. Negatieve effecten die mogelijk optreden op de das zijn het doden of verwonden van dassen (artikel 9, Flora- en faunawet), het verontrusten van dassen met jongen (artikel 10, Flora- en faunawet) of het vernielen van rust- en verblijfplaatsen van de das (artikel 11, Flora- en faunawet).

Conclusie

Doordat er nog geen concrete plannen zijn, kunnen de werkelijke effecten op de das nog niet in kaart gebracht worden. Bekend is dat zich binnen het plangebied een hoofdburcht en een bijburcht van de das bevinden en dat een deel van het plangebied dient als optimaal verspreidings-/foerageergebied. Indien negatieve effecten op de burcht of het foerageergebied optreden, dient mitigatie en compensatie plaats te vinden.

Eekhoorn: voldoende leefgebied blijft aanwezig, aanvullend onderzoek voorafgaand aan werkzaamheden is noodzakelijk ten behoeve van werken volgens gedragscode

- Conclusie ongewijzigd sinds voorgaand onderzoek -

De diverse bossen en houtwallen/bomenlanen bieden geschikt leefgebied voor eekhoorns (tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). Van de eekhoorn is slechts één waarneming bekend. Tijdens het veldbezoek werden geen eekhoorns aangetroffen.

Er wordt derhalve van uitgegaan dat de eekhoorn enkel ten noorden van de Neervoortsedreef voorkomt.

Effecten

Indien werkzaamheden plaatsvinden in of in de nabijheid van deze groenstructuren, treden mogelijk negatieve effecten op eekhoorns op.

Conclusie

Doordat de groenstructuur aan beide zijden van de Nuenensedijk niet verdwijnt, blijft bij mogelijk verlies aan eekhoornnesten, voldoende alternatief leefgebied aanwezig voor een gunstige staat van instandhouding van de soort. Alvorens werkzaamheden aan of nabij groenstructuren ten de noorden van de Neervoortsedreef worden uitgevoerd, dient gecontroleerd te worden of eekhoornnesten aanwezig zijn. Indien dit het geval is dient gewerkt te worden volgens een goedgekeurde gedragscode Flora- en faunawet.

Steenmarter: geen negatief effect, aanvullend te slopen bebouwing dient onderzocht te worden

- Nieuw aangetroffen sinds voorgaand onderzoek -

In de literatuur is het voorkomen van de steenmarter (tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) naar voren gekomen. In de te slopen bebouwing zijn geen sporen van de steenmarter waargenomen. Het valt niet uit te sluiten dat de soort wel voorkomt in de overige bebouwing binnen het plangebied, die behouden blijven. Het gehele plangebied is geschikt als foerageergebied. De steenmarter verspreidt zich ook gemakkelijk in stedelijk gebied.

Effecten

Indien besloten wordt overige bebouwing alsnog te slopen, dient nader onderzocht te worden of steenmarters aanwezig zijn. Doordat steenmarters zich zowel in agrarisch als in stedelijk gebied gemakkelijk verplaatsen, treden op migratieroutes van de soort geen negatieve effecten op.

Conclusie

Momenteel zijn negatieve effecten niet te verwachten. Indien de overige bebouwing alsnog gesloopt wordt, dient deze op het voorkomen van de steenmarter onderzocht te worden.

Vleermuizen: nader onderzoek is noodzakelijk wanneer concrete plannen bekend zijn, behoud of compensatie van leefgebied is noodzakelijk om het verdwijnen van vleermuizen uit het plangebied en omgeving te voorkomen

- Conclusie voorgaand onderzoek grotendeels ongewijzigd (aanvullend onderzoek), vanwege impact planvorming nu ook mogelijke effect op foerageergebied -

Op basis van de literatuur komen acht vleermuissoorten (tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) mogelijk voor in het noordelijk deel van het plangebied. Het betreft de soorten baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. De bosgebieden aan de west- en noordzijde van het plangebied en de bosjes tussen de bebouwing aan de oostzijde van het plangebied bieden mogelijk verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten als baardvleermuis, franjestaart, rosse vleermuis en watervleermuis. De bebouwing binnen het plangebied biedt mogelijk verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. Van de ruige vleermuis kunnen verblijfplaatsen zowel in bomen als in bebouwing gevonden worden. Naast deze potentiële verblijfgebieden, bieden de diverse groenstructuren, zoals de bomenlanen en bossen, binnen het plangebied geleiding voor vleermuizen om zich te verplaatsen tussen verblijf- en foerageergebied (vaste vliegroutes).

Effecten

Wanneer werkzaamheden plaatsvinden in of nabij de bosgebieden, bebouwing of geleidende groenstructuren, treden op aanwezige vleermuizen mogelijk negatieve effecten op. Tevens dient rekening gehouden te worden met het plaatsen van verlichting in de richting van deze structuren.

Conclusie

Op basis van het veldbezoek en de literatuur kan geen uitsluitel gedaan worden over het voorkomen van vleermuizen. Hiernaast is nog niet bekend welke structuren mogelijk verdwijnen of andere effecten ondervinden van de te realiseren plannen. Wanneer plannen concreet zijn en in beeld is waar mogelijk aantasting van bossen, bomenlanen of bebouwing plaatsvindt, dient met behulp van een aanvullend vleermuisonderzoek onderzocht te worden of en welke vleermuissoorten aanwezig zijn. Indien blijkt dat structuren binnen het plangebied een belangrijke functie voor vleermuizen vervullen, zoals verblijfplaatsen, vaste vliegroutes of belangrijk foerageergebied, dient het verdwijnen hiervan gecompenseerd te worden.

6.1.4 Amfibieën

Algemeen voorkomende amfibiesoorten: behoud of compensatie van leefgebied is noodzakelijk om het verdwijnen van soorten uit het plangebied te voorkomen

- Gewijzigde conclusie als gevolg van de impact van de planvorming -

Binnen het plangebied kunnen incidenteel algemeen voorkomende, zwervende amfibieën (tabel 1, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) voorkomen.

Effecten

Ten tijde van het veldbezoek bevatten slechts twee watergangen water. Eén van deze wateren bevond zich binnen de te handhaven EVZ. Het veldbezoek is uitgevoerd in een periode van sterke droogte en hitte. Het is derhalve mogelijk dat in andere perioden meer open water aanwezig is binnen het plangebied.

Hoewel in de omgeving van het plangebied een zeer geruime hoeveelheid aan geschikt habitat aanwezig is, verdwijnt binnen het plangebied een grote oppervlakte aan geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende amfibiesoorten.

De uiteindelijke inrichting van het plangebied, met name de aanwezigheid en ligging van groenstroken, groenzones en wateren, zal een belangrijke rol spelen in het wel of niet optreden van negatieve effecten op deze soorten. Negatieve effecten, zoals het doden of verwonden van amfibieën (artikel 9, Flora- en faunawet), het verontrusten van amfibieën of amfibielarven (artikel 10, Flora- en faunawet) of het vernielen van rust- en verblijfplaatsen zoals essentiële voortplantingswateren of overwinteringsgebied (artikel 11, Flora- en faunawet) treden mogelijk op wanneer toekomstige ontwikkelingen een afname van open agrarisch gebied, bosgebied of watergangen tot gevolg hebben.

Conclusie

Voor het vernietigen van vaste rust- en verblijfplaatsen van diersoorten uit de categorie 'algemene soorten', bestaat voor ruimtelijke ingrepen een vrijstelling op grond van 'AMvB

artikel 75' van de Flora- en faunawet (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005). Er hoeft daarom geen ontheffing te worden aangevraagd. Echter, vanwege de omvang van het plangebied wordt de gunstige staat van de lokale instandhouding van algemeen voorkomende amfibiesoorten niet gegarandeerd wanneer binnen het gehele plangebied bedrijvigheid wordt gerealiseerd. Op basis van te behouden of te realiseren groenstroken, EVZ's, bos en watergangen dient bepaald te worden of dat negatieve effecten op algemeen voorkomende amfibieën optreden.

Alpenwatersalamander: nader onderzoek is noodzakelijk om voorkomen binnen plangebied vast te stellen

- Niet nieuw aangetroffen, wel voor het eerst mogelijk een negatief effect op soort -
Het plangebied biedt mogelijk geschikt leefgebied voor de alpenwatersalamander (tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). Tijdens het veldbezoek stonden veel van de open wateren binnen het plangebied droog. Op de locaties waar wel water aanwezig was werden alpenwatersalamanders niet aangetroffen. De afwezigheid van het water is mogelijk een gevolg van de droge periode waarin het veldbezoek is uitgevoerd. Er kan daarom niet uitgesloten worden dat alpenwatersalamanders voorkomen binnen het plangebied.

Effecten

Indien daadwerkelijk meer geschikt open water aanwezig is binnen het plangebied dan tijdens het veldwerk is waargenomen, treden mogelijk negatieve effecten, zoals het doden of verwonden van alpenwatersalamanders (artikel 9, Flora- en faunawet), het verontrusten van alpenwatersalamanders of alpenwatersalamanderlarven (artikel 10, Flora- en faunawet) of het vernielen van rust- en verblijfplaatsen zoals essentiële voortplantingswateren of overwinteringsgebied (artikel 11, Flora- en faunawet) mogelijk op wanneer toekomstige ontwikkelingen een afname van de geschikte watergangen en vegetatierijke omgeving tot gevolg hebben.

Conclusie

Vanwege de warme en droge omstandigheden ten tijde van het veldbezoek, bevatte het merendeel van de watergangen binnen het plangebied geen water. Het is mogelijk dat deze droogte slechts tijdelijk was. Aanvullend onderzoek naar de alpenwatersalamander dient daarom uitsluitsel te geven over het voorkomen van de soort binnen het plangebied. De inventarisatie dient bij voorkeur twee maal in de avond plaats te vinden. Aanwezige wateren dienen bemonsterd te worden met behulp van een schepnet en de oevers moeten handmatig onderzocht worden door het oplichten van schuilplaatsen, zoals onder stenen. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden in de periode maart tot en met augustus (www.nederlandsesoorten.nl, 2015). Op basis van het onderzoek dient bepaald te worden hoe er met de alpenwatersalamander omgegaan dient te worden. Voor de alpenwatersalamander, voorkomend in tabel 2 van de Flora- en faunawet, geldt dat een ontheffing niet noodzakelijk is, wanneer volgens een goedgekeurde gedragscode Flora- en faunawet gewerkt wordt.

Poelkikker: nader onderzoek is noodzakelijk om voorkomen binnen plangebied vast te stellen

- Niet nieuw aangetroffen, effect is voor het eerst wel mogelijk dermate drastisch dat soort geen voortbestaan binnen plangebied heeft -
Zoals ook voor de alpenwatersalamander geldt, stond het merendeel van de watergangen binnen het plangebied ten tijde van het onderzoek droog. In de overige wateren werden geen poelkikkers (tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) aangetroffen. Mogelijk is tijdens minder droge perioden meer water aanwezig binnen het plangebied. Een aanvullend veldonderzoek dient uitsluitsel te geven over het voorkomen van de poelkikker binnen het plangebied.

Effecten

Indien daadwerkelijk meer geschikt open water aanwezig is binnen het plangebied dan tijdens het veldwerk is waargenomen, treden negatieve effecten, zoals het doden of verwonden van poelkikkers (artikel 9, Flora- en faunawet), het verontrusten van poelkikkers of poelkikkerlarven (artikel 10, Flora- en faunawet) of het vernielen van rust- en verblijfplaatsen zoals essentiële voortplantingswateren of overwinteringsgebied (artikel 11, Flora- en faunawet) mogelijk op wanneer toekomstige ontwikkelingen een

afname van de geschikte watergangen of poelen en de vegetatierijke omgeving tot gevolg hebben.

Conclusie

Vanwege de warme en droge omstandigheden ten tijde van het veldbezoek, bevatte het merendeel van de watergangen binnen het plangebied geen water. Het is mogelijk dat deze droogte slechts tijdelijk was. Aanvullend onderzoek naar de poelkikker dient uitsluitend te geven over het voorkomen van de soort binnen het plangebied. De inventarisatie van de poelkikker dient te geschieden volgens de hiervoor opgestelde soortenstandaard (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014). Voor de wijze van inventarisatie wordt verwezen naar deze soortenstandaard. Indien blijkt dat poelkikkers aanwezig zijn binnen het plangebied en dat negatieve effecten op de poelkikker optreden als gevolg van werkzaamheden binnen het plangebied dient een ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden.

6.1.5 Overige soorten: geen negatief effect

- *Conclusie grotendeels ongewijzigd sinds voorgaand onderzoek, kleine modderkruiper word niet meer verwacht in de watergangen -*

Overige strenger beschermde soorten (tabel 2 en 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) zoals reptielen, vissen en dagvlinders, worden op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek niet verwacht binnen het plangebied of de directe omgeving.

6.1.6 Zorgplicht: van toepassing op alle soorten

- *Conclusie ongewijzigd sinds voorgaand onderzoek -*

Tot slot geldt dat de zorgplicht van toepassing is voor alle, binnen het plangebied voorkomende, planten- en diersoorten (artikel 8 en 9, Flora- en faunawet). Indien tijdens de werkzaamheden beschermde planten of dieren aangetroffen worden dient er sprake te zijn van zorgvuldig handelen. Dit houdt in dat aangetroffen exemplaren en individuen van deze soorten verplant of verjaagd dienen te worden of gevangen en vrijgelaten dienen te worden in het aanliggend geschikt gebied, buiten invloed van de werkzaamheden.

6.2 Zuidelijk deel van het plangebied

In onderstaande paragrafen wordt aandacht besteed aan de beschermde soorten die voorkomen in het zuidelijk deel van het plangebied.

6.2.1 Vogels

Binnen het plangebied zijn diverse vogelsoorten (allen tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) waargenomen. Alle vogelnesten zijn beschermd tijdens het broedseizoen van vogels. Hiernaast zijn nesten van enkele vogelsoorten echter het gehele jaar beschermd. Van deze jaarrond beschermde vogelnesten wordt onderscheid gemaakt tussen nesten die permanent jaarrond beschermd zijn en nesten die op basis van een omgevingsscan als jaarrond beschermd beschouwd dienen te worden. Van deze drie soorten nestplaatsen zijn de effecten van mogelijke werkzaamheden afzonderlijk beschreven. Opgemerkt dient te worden dat vanwege de complexiteit van het plangebied en het tijdstip van het veldbezoek (einde broedseizoen waarbij de vegetatie een dicht bladerdek bevat), het zeer lastig is om vogelnesten vast te stellen. Derhalve is gekeken naar potentieel geschikt broedbiotoop en is in onderstaande conclusie geadviseerd om nader onderzoek te doen naar aanwezige nesten wanneer concrete plannen voor binnen het plangebied bekend zijn.

Indien al eerder inzicht in de hoeveelheid aanwezige nesten gewenst is, dient dit nader onderzocht te worden middels een broedvogelonderzoek aan het begin van het broedseizoen (april-mei). Van soorten die een omgevingsscan vereisen of een jaarrond beschermd nest hebben, kan in de winterperiode al een verkennende inventarisatie uitgevoerd worden, wanneer de nesten van bijvoorbeeld ekster, zwarte kraai en buizerd duidelijk te zien zijn vanwege de afwezigheid van een dicht bladerdek.

Algemeen voorkomende broedvogelsoorten: rekening houden met broedseizoen

- Conclusies ten opzichte van vogels in het zuidelijk deel zijn in voorgaand onderzoek niet getrokken -

Binnen het plangebied zijn diverse vormen van opgaande vegetatie aanwezig. Dit betreft voornamelijk de woonhuizen met tuin en het bosje en de bomenlanen aan de westzijde van het plangebied. Deze vegetatie is geschikt voor algemeen voorkomende broedvogels (tabel 3, AMvB artikel 75).

Effecten

Wanneer vegetatie verwijderd wordt tijdens het broedseizoen (globaal van half maart tot half juli), treden mogelijk negatieve effecten voor broedvogels op, zoals het doden of verwonden van vogels (artikel 9, Flora- en faunawet), het verontrusten van broedende vogels (artikel 10, Flora- en faunawet), het vernielen van nesten (artikel 11, Flora- en faunawet) of het vernielen van eieren (artikel 12, Flora- en faunawet). Negatieve effecten op de populaties van algemeen beschermde vogels worden niet verwacht, doordat binnen het plangebied diverse woonhuizen met tuin behouden blijven en in de omgeving tevens voldoende bossen en bomenlanen aanwezig blijven.

Conclusie

In gebruik zijnde nesten van vogels worden gezien als vaste verblijfplaatsen van vogels. Deze zijn streng beschermd en mogen niet worden verstoord of vernietigd ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Flora- en faunawet mogelijk. Voor geplande werkzaamheden betekent dit, dat deze uitgevoerd moeten worden buiten het broedseizoen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli, afhankelijk van de weersomstandigheden.

Omgevingsscansoorten: aanvullend onderzoek zodra concrete plannen bekend zijn, omgeving biedt echter voldoende alternatief leefgebied voor behoud van de soort

- Conclusies ten opzichte van vogels in het zuidelijk deel zijn in voorgaand onderzoek niet getrokken -

Uit het literatuuronderzoek en tijdens het veldbezoek zijn tevens diverse vogelsoorten waargenomen waarvan een omgevingsscan vereist wordt, om te bepalen of het nest een jaarrond beschermde status verdient. Het betreft de soorten boerenzwaluw, boomklever, boomkruiper, ekster, groene specht, grote bonte specht, koolmees, pimpelmees, spreeuw, zwarte kraai en zwarte roodstaart. In tegenstelling tot het noordelijk deel van het plangebied, biedt het zuidelijk deel van het plangebied aanzienlijk minder geschikt habitat voor bovengenoemde vogelsoorten. Voor de soorten boomklever, boomkruiper, ekster, groene specht, grote bonte specht en zwarte kraai biedt enkel het westelijk deel van het plangebied, in de vorm van de bomenlaan langs de Broekstraat, de bomenlaan haaks op de Abendonk en het bosje nabij het woonhuis aan de Broekstraat, geschikt broedbiotoop. De boerenzwaluw, koolmees, pimpelmees, spreeuw en zwarte roodstaart komen mogelijk ook nabij bebouwing voor binnen het zuidelijk deel van het plangebied. De grote akkers en braakliggende delen bieden echter geen geschikt leefgebied voor deze vogelsoorten.

Effecten

De bebouwing aan de oostzijde van het plangebied is onderdeel van de huidige ontwikkelingen binnen het plangebied en zal niet verloren gaan. Er is hier daarom geen sprake van een verandering van de huidige situatie. Het centrale deel van het plangebied bestaat volledig uit braakliggend terrein of landbouwpercelen. Omgevingsscansoorten worden hier niet verwacht. Enkel aan de westzijde van het plangebied zijn effecten op omgevingsscansoorten te verwachten. Wanneer werkzaamheden plaatsvinden aan of in de directe nabijheid van de bomenrijen, het bosje of bebouwing, treden op deze soorten mogelijk negatieve effecten op (zie verbodsbepalingen algemeen voorkomende broedvogelsoorten).

Conclusie

Momenteel is weinig geschikt leefgebied met nestlocaties voor omgevingsscansoorten aanwezig binnen het plangebied. De omgeving buiten het plangebied biedt daarentegen een groter areaal aan optimaal leefgebied voor deze soorten (diverse bosgebieden en bomenlanen). Indien de bossen en bomenlanen niet (deels) behouden blijven bij de realisatie van plannen binnen het plangebied, biedt de omgeving voldoende alternatief

geschikt leefgebied voor omgevingsscansoorten. Aanbevolen wordt om voorafgaand aan de kapwerkzaamheden de omgeving van het de te kappen bomen en bos te controleren op geschiktheid voor omgevingsscansoorten. Indien dit niet het geval is dient het nest als jaarrond beschermd beschouwd te worden.

Soorten met een jaarrond beschermd nest: aanvullend onderzoek zodra concrete plannen bekend zijn, zonder behoud of compensatie van leefgebied verdwijnen deze soorten uit het plangebied

- Conclusies ten opzichte van vogels in het zuidelijk deel zijn in voorgaand onderzoek niet getrokken, voorkomen buizerd was reeds bekend -

Naast vogelsoorten die een omgevingsscan behoeven, kunnen, op basis van het literatuuronderzoek en veldbezoek, enkele vogelsoorten verwacht worden met een jaarrond beschermd nest. Het betreft de soorten buizerd, gierzwaluw, huismus, sperwer en steenuil. Allereerst zijn tijdens het veldbezoek en op basis van de literatuur al jaarrond beschermde nesten vastgesteld binnen het plangebied (afbeelding 9). Zo zijn nesten van de huismus reeds aanwezig binnen het plangebied. Hiernaast is onderzoek naar het voorkomen van gierzwaluwnesten gaande. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient voor deze vogelsoorten niet enkel rekening gehouden te worden met de betreffende nestboom of bebouwing, maar ook met omliggend geschikt foerageergebied. Derhalve is naast deze soorten met een nest binnen het plangebied, ook de steenuil meegenomen in dit onderzoek. Het nest van de steenuil bevindt zich buiten het plangebied. Belangrijk foerageergebied van de steenuil bevindt zich echter mogelijk wel binnen het plangebied. Van de overige bovengenoemde vogelsoorten zijn geen nesten aangetroffen binnen of in de directe omgeving van het plangebied. Het plangebied biedt voor deze soorten echter wel geschikt broedbiotoop.

Effecten

Wanneer ontwikkelingen binnen het plangebied plaatsvinden waarbij opgaande vegetatie of bebouwing verwijderd dienen te worden, of wanneer ontwikkelingen leiden tot het verloren gaan van foerageergebied van deze vogelsoorten, treden mogelijk negatieve effecten op vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (zie verbodsbepalingen algemeen voorkomende broedvogelsoorten).

Conclusie

Zolang concrete plannen echter nog niet bekend zijn, is het niet mogelijk een uitspraak te doen over directe effecten op aanwezige nesten. Dit dient per plan onderzocht te worden. Ook effecten op het verdwijnen van foerageergebied dienen onderzocht te worden. Soorten als de huismus en gierzwaluw, weten zich prima te redden binnen bebouwd gebied, waardoor negatieve effecten op foerageergebied van deze soorten niet direct verwacht worden. Soorten als buizerd, sperwer en steenuil hebben echter baat bij een groene omgeving om te voorzien in hun voedselaanbod. Wanneer als gevolg van de realisatie van plannen binnen het plangebied foerageergebied van deze soorten verloren gaat, dient dit gecompenseerd te worden om het lokale voortbestaan van de soort te garanderen.

6.2.2 Zoogdieren

Algemeen voorkomende zoogdiersoorten: behoud of compensatie van leefgebied is noodzakelijk om het verdwijnen van soorten uit het plangebied te voorkomen

- Voorkomen soorten reeds bekend, nieuwe conclusie opgesteld als gevolg van impact planvorming-

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor diverse kleine, algemeen voorkomende zoogdiersoorten (tabel 1, AMvB artikel 75).

Effecten

Hoewel in de omgeving van het plangebied een zeer geruime hoeveelheid aan geschikt habitat aanwezig is, verdwijnt binnen het plangebied een grote oppervlakte aan geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende zoogdiersoorten. De uiteindelijke inrichting van het plangebied, met name de aanwezigheid en ligging van groenstroken en -zones, zal een belangrijke rol spelen in het wel of niet optreden van negatieve effecten op deze soorten. Negatieve effecten, zoals het doden of verwonden van zoogdieren (artikel 9, Flora- en faunawet), het verontrusten van zoogdieren met jongen (artikel 10, Flora- en

faunawet) of het vernielen van rust- en verblijfplaatsen (artikel 11, Flora- en faunawet) treden mogelijk op wanneer toekomstige ontwikkelingen een afname van open agrarisch gebied, bosgebied of watergangen tot gevolg hebben.

Conclusie

Voor het vernietigen van vaste rust- en verblijfplaatsen van diersoorten uit de categorie 'algemene soorten', bestaat voor ruimtelijke ingrepen een vrijstelling op grond van 'AMvB artikel 75' van de Flora- en faunawet (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005). Er hoeft daarom geen ontheffing te worden aangevraagd. Echter, vanwege de omvang van het plangebied kan de gunstige staat van de lokale instandhouding van algemeen voorkomende zoogdiersoorten niet gegarandeerd worden wanneer binnen het gehele plangebied bedrijvigheid wordt gerealiseerd. Op basis van te behouden of te realiseren groenstroken/bomenlanen dient bepaald te worden of dat negatieve effecten op algemeen voorkomende zoogdieren optreden.

Steenmarter: geen negatief effect, aanvullend te slopen bebouwing dient onderzocht te worden
- Nieuw aangetroffen sinds voorgaand onderzoek -

In de literatuur is het voorkomen van de steenmarter (tabel 2, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) naar voren gekomen.

In de te slopen bebouwing zijn geen sporen van de steenmarter waargenomen. Het valt niet uit te sluiten dat de soort wel voorkomt in de overige bebouwing binnen het plangebied, die behouden blijven. Het gehele plangebied is geschikt als foerageergebied. De steenmarter verspreidt zich echter ook gemakkelijk in stedelijk gebied.

Effecten

Indien besloten wordt de overige bebouwing alsnog te slopen, dient nader onderzocht te worden of steenmarters aanwezig zijn. Doordat steenmarters zich zowel in agrarisch gebied als in stedelijk gemakkelijk verplaatsen, treden op migratieroutes van de soort geen negatieve effecten op.

Conclusie

Momenteel zijn negatieve effecten niet te verwachten. Indien overige bebouwing alsnog gesloopt wordt, dient deze op het voorkomen van de steenmarter onderzocht te worden.

Vleermuizen: nader onderzoek is noodzakelijk wanneer concrete plannen bekend zijn, behoud of compensatie van leefgebied is noodzakelijk om het verdwijnen van vleermuizen uit het plangebied en omgeving te voorkomen

- Conclusie voorgaand onderzoek grotendeels ongewijzigd (aanvullend onderzoek), vanwege impact planvorming nu ook mogelijke effect op foerageergebied -

Op basis van de literatuur komen zes vleermuissoorten (tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) mogelijk voor in het noordelijk deel van het plangebied. Het betreft de soorten franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Gezien de geringe hoeveelheid bomenlanen of bosgebieden in het zuidelijk deel van het plangebied, biedt dit deel aanzienlijk minder geschikt biotoop voor vleermuizen. Enkel de bomenlaan langs de Broekstraat dient mogelijk als vaste vliegroute. De woning aan de Broekstraat en naastgelegen bosje bieden mogelijk verblijfplaatsen voor gebouw- en boombewonende vleermuissoorten. De overige bomenlaan binnen het plangebied, haaks op de Abendonk, leidt niet tot bijzonder foerageergebied, waardoor deze laan niet zal dienen als vaste vliegroute. In de, aan de oostzijde van het plangebied gelegen, bebouwing zijn mogelijk vleermuizen aanwezig. Echter, doordat binnen het plangebied geen geleidende structuren vanaf deze bebouwing het plangebied in lopen, worden effecten op, tussen of in deze bebouwing voorkomende vleermuizen niet verwacht.

Effecten

Wanneer werkzaamheden plaatsvinden in of nabij de woning en het bosje aan de Broekstraat of de bomenlaan langs de Broekstraat, treden op aanwezige vleermuizen mogelijk negatieve effecten op. Tevens dient rekening gehouden te worden met het plaatsen van verlichting in de richting van deze structuren.

Conclusie

Tijdens het veldbezoek en op basis van de literatuur kan geen uitsluitel gedaan worden over het voorkomen van vleermuizen. Hiernaast is nog niet bekend welke structuren mogelijk verdwijnen of andere effecten ondervinden van de te realiseren plannen. Wanneer plannen concreet zijn en in beeld is waar mogelijk aantasting van bossen, bomenlanen of bebouwing plaatsvindt, dient met behulp van een aanvullend vleermuizenonderzoek onderzocht te worden of en welke vleermuissoorten aanwezig zijn.

Indien blijkt dat structuren binnen het plangebied een belangrijke functie voor vleermuizen vervullen, zoals verblijfplaatsen, vaste vliegroutes of belangrijk foerageergebied, dient het verdwijnen hiervan gecompenseerd te worden.

6.2.3 Amfibieën: geen negatief effect**Algemeen voorkomende amfibiesoorten**

- Voorkomen amfibieën was reeds bekend, nieuwe conclusies getrokken als gevolg van impact planvorming -

Het plangebied biedt in potentie geschikt leefgebied voor incidenteel algemeen voorkomende, zwervende amfibieën (tabel 1, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). Binnen het plangebied zijn echter geen waterhoudende waterlopen aanwezig. Het wordt derhalve niet verwacht dat het plangebied een belangrijke functie vervult voor algemeen voorkomende amfibiesoorten. Het valt echter niet uit te sluiten dat individuen van algemeen voorkomende amfibiesoorten incidenteel voorkomen binnen het plangebied.

Effecten

Doordat het plangebied geen essentiële functie vervult voor algemeen voorkomende amfibiesoorten, worden permanent negatieve effecten niet verwacht.

Conclusie

Permanent negatieve effecten op algemeen voorkomende amfibiesoorten worden niet verwacht. Wel dient sprake te zijn van zorgvuldig handelen, zie paragraaf 6.2.5.

6.2.4 Overige soorten: geen negatief effect

- Conclusie ongewijzigd sinds voorgaand onderzoek -

Overige strenger beschermde soorten (tabel 2 en 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) zoals reptielen, vissen en dagvlinders, worden op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek niet verwacht binnen het plangebied of de directe omgeving.

6.2.5 Zorgplicht: van toepassing op alle soorten

- Conclusie ongewijzigd sinds voorgaand onderzoek -

Tot slot geldt dat de zorgplicht van toepassing is voor alle, binnen het plangebied voorkomende, planten- en diersoorten (artikel 8 en 9, Flora- en faunawet). Indien tijdens de werkzaamheden beschermde planten of dieren aangetroffen worden dient er sprake te zijn van zorgvuldig handelen. Dit houdt in dat aangetroffen exemplaren en individuen van deze soorten verplant of verjaagd dienen te worden of gevangen en vrijgelaten dienen te worden in het aanliggend geschikt gebied, buiten invloed van de werkzaamheden.

7 Aanbevelingen

In voorgaand hoofdstuk is aangegeven of op basis van de huidige verspreiding van soorten negatieve effecten te verwachten zijn en welke consequenties hiervoor gelden in het kader van de Flora- en faunawet.

De gemeente is voornemens om bedrijvigheid mogelijk te maken binnen het bestemmingsplan. Op basis van voorgaand hoofdstuk dient voor de planvorming rekening gehouden te worden met reeds voorkomende soorten. De gemeente Helmond wil ook graag inzichtelijk hebben of maatregelen getroffen kunnen worden, die de verdere verspreiding van de huidige soorten tegengaat of stuurt. Met behulp van deze maatregelen zal de verdere verspreiding van beschermde soorten toekomstige realisaties binnen het bestemmingsplan niet in de weg staan. Uitgangspunt hierbij is dat soortwerende maatregelen geen aanvullend negatief effect veroorzaken op de voorkomende soorten. Ter advisering van deze maatregelen zijn hieronder per voorkomende soort aanbevelingen opgenomen.

7.1 Noordelijk deel van het plangebied

7.1.1 Flora

Brede wespenorchis

Doordat de Nuenensedijk en haar bermen behouden blijven als groenstructuur in het bestemmingsplan Brandevoort II, treden op de brede wespenorchis geen negatieve effecten op. Gezien de lengte van de Nuenensedijk blijft in de toekomstige situatie voldoende groeibiotoop aanwezig voor deze soort.

In hoofdstuk 5 is echter aangegeven dat, hoewel de brede wespenorchis momenteel elders niet aanwezig is binnen het plangebied, de overige bermen binnen het plangebied wel geschikt zijn of worden wanneer deze niet intensief beheerd worden. Indien in de toekomstige situatie bepaalde bermen niet behouden kunnen blijven, wordt aanbevolen om deze bermen regelmatig te maaien, zodat deze ongeschikt blijven als groeiplaats voor de brede wespenorchis.

Gevlekte orchis

De bermen van de Nuenensedijk, en daarmee dus ook de zuidberm van de A270, blijven in de toekomstige situatie behouden als groenstructuur. Negatieve effecten op het groeibiotoop van de gevlekte orchis worden derhalve niet verwacht. Doordat overige geschikte groeiplaatsen voor deze soort afwezig zijn binnen het plangebied, valt niet te verwachten dat het voorkomen van de plantensoort concrete plannen binnen het plangebied in de weg zal staan.

Rapunzelklokje

Doordat de Nuenensedijk en haar bermen behouden blijven als groenstructuur in het bestemmingsplan Brandevoort II, treden op het rapunzelklokje geen negatieve effecten op. Gezien de lengte van de Nuenensedijk blijft in de toekomstige situatie voldoende groeibiotoop aanwezig voor deze soort.

In hoofdstuk 5 is echter aangegeven dat, hoewel het rapunzelklokje momenteel elders niet aanwezig is binnen het plangebied, de overige bermen binnen het plangebied wel geschikt zijn of worden wanneer deze niet intensief beheerd worden. Indien in de toekomstige situatie bepaalde bermen niet behouden kunnen blijven, wordt aanbevolen om deze bermen regelmatig te maaien, zodat deze ongeschikt blijven als groeiplaats voor het rapunzelklokje.

Rietorchis

De bermen van de Nuenensedijk, en daarmee dus ook de zuidberm van de A270, blijven in de toekomstige situatie behouden als groenstructuur. Negatieve effecten op het groeibiotoop van de rietorchis worden derhalve ook niet verwacht. Doordat overige geschikte groeiplaatsen voor deze soort afwezig zijn binnen het plangebied, valt niet te verwachten dat het voorkomen van de plantensoort concrete plannen binnen het plangebied in de weg zal staan.

Steenbreekvaren

Aan de loods op Diepenbroek 4 is de steenbreekvaren aangetroffen. In de rapportage van Faunaconsult (Hovens en Hovens, 2015) is opgenomen welke vervolgmaatregelen ten behoeve van de steenbreekvaren getroffen dienen te worden. Het valt niet uit te sluiten dat de steenbreekvaren hiernaast ook voorkomt aan de overige, niet te slopen, bebouwing binnen het plangebied. Indien overige bebouwing behouden blijft, treden geen negatieve effecten op de steenbreekvaren op. Wanneer besloten wordt overige bebouwing te slopen, dient een verkennend flora- en faunaonderzoek aan te tonen of steenbreekvaren aanwezig zijn.

7.1.2 Vogels

Algemeen voorkomende broedvogelsoorten

Binnen het plangebied bieden de diverse vormen van opgaande vegetatie geschikt broedbiotoop voor algemeen voorkomende broedvogelsoorten. Door vegetatie te verwijderen buiten het broedseizoen, worden negatieve effecten op algemeen voorkomende broedvogelsoorten voorkomen.

Omgevingsscansoorten

In de huidige situatie biedt het plangebied geschikt leefgebied voor diverse omgevingsscansoorten. Wanneer geschikt nestgebied dreigt te verdwijnen ten behoeve van ontwikkelingen binnen het plangebied, dienen voldoende geschikte alternatieve nestplaatsen aanwezig te zijn binnen en in de omgeving van het plangebied ten behoeve van een gunstige staat van instandhouding van de soort. Naarmate bedrijvigheid gerealiseerd wordt binnen het plangebied, verdwijnt mogelijk steeds meer leefgebied, waaronder alternatieve nestlocaties, van omgevingsscansoorten. Om te voorkomen dat in een later stadium van de ontwikkelingen blijkt dat nesten van omgevingsscansoorten als jaarrond beschermd dienen te worden gezien, wordt aanbevolen om op voorhand te voorzien in voldoende leefgebied voor deze soorten. Middels een mitigatie- en compensatieplan dient beschreven te worden hoe voorzien wordt in voldoende leefgebied voor omgevingsscansoorten. Hiermee kan voorkomen worden dat ontwikkelingen in later stadium van het bestemmingsplan beoordeeld worden als jaarrond beschermd, doordat onvoldoende alternatief leefgebied aanwezig blijft. Het is niet toegestaan jaarrond beschermde nesten te verwijderen, mits hiervoor mitigatie en/of compensatie plaatsvindt. Eventuele mitigatie en/of compensatie dient functioneel te zijn voordat het huidige leefgebied verdwijnt.

Soorten met een jaarrond beschermd nest

Voor vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest gelden overeenkomstige aanbevelingen zoals hierboven genoemd voor omgevingsscansoorten. Doordat reeds bekend is waar jaarrond beschermde vogelnesten aanwezig zijn binnen het plangebied, kan derhalve gericht rekening met deze nesten en omliggend foerageergebied gehouden worden, ten behoeve van het lokale voortbestaan van de soort. Om ontwikkelingen in het plangebied mogelijk te maken, mogen geen negatieve effecten op jaarrond beschermde nesten optreden en dient er geen essentieel foerageergebied verloren te gaan. Na verloop van tijd worden meer plannen gerealiseerd binnen het plangebied. Dit leidt mogelijk tot een verlies van foerageergebied. Dit leidt in eerste instantie niet tot negatieve effecten, maar kan op den duur ten koste gaan van essentieel foerageer- of leefgebied. In een mitigatie- en compensatieplan dient beschreven te worden hoe op voorhand is voorzien in voldoende essentieel foerageergebied en geschikt nestgebied. Hiermee wordt voorkomen dat plannen in een later stadium van uitvoering van het bestemmingsplan, niet uitvoerbaar zijn of voor grote kosten komen te staan door de compensatie van geschikt nest- en/of foerageergebied.

7.1.3 Zoogdieren

Algemeen voorkomende zoogdiersoorten

Hoewel er in de omgeving van het plangebied een ruime hoeveelheid geschikt leefgebied aanwezig is voor algemeen voorkomende zoogdiersoorten, dient binnen het plangebied voorzien te worden in leefgebied voor deze soorten. Vanwege de grootte van het plangebied kan de gunstige staat van de lokale instandhouding van deze soorten niet gegarandeerd worden. Aanbevolen wordt daarom om in het mitigatie- en

compensatieplan tevens op te nemen hoe groenstructuren ook geschikt voor algemeen voorkomende zoogdiersoorten gemaakt worden. Op deze manier blijft, ook na de realisatie van diverse plannen binnen het plangebied, leefgebied aanwezig voor deze soorten.

Das

Het is bekend dat zich binnen het plangebied een hoofdburcht en optimaal verspreidings-/foerageergebied van de das bevindt. Echter, doordat er voor de invulling van het plangebied nog geen concrete plannen zijn, kan momenteel niet bepaald worden wat de aard van deze effecten is en of dat daadwerkelijk negatieve effecten optreden. Bovendien is enkel de verspreiding van de das binnen het plangebied bekend. Om de mogelijkheden binnen het plangebied te onderzoeken, dient ook in kaart gebracht te worden hoe ver het dassenterritorium buiten het plangebied reikt. Het bepalen van de effecten op de das is per project maatwerk. Aanbevolen wordt om middels een aanvullend onderzoek naar de verspreiding van de das in de omgeving van het plangebied, in kaart te brengen wat de daadwerkelijke functie van het plangebied voor de das is en of zich buiten het plangebied geschikt alternatief verspreidings-/foerageergebied bevindt. Want zelfs al is bekend welke functie het plangebied voor de das vervult, dan nog kunnen effecten op de das pas bepaald worden wanneer de concrete realisatieplannen bekend zijn.

Het is bekend dat een deel van het plangebied momenteel dient als optimaal verspreidings-/foerageergebied. Tijdens het veldbezoek is gebleken dat, hoewel de das er niet actief voorkomt, de overige oppervlakte van het plangebied (met name de akkers, houtsingels en bossen) tevens geschikt verspreidingsgebied voor de das bieden. Door middel van de dassentunnel onder de Neervoortsedreef, ten noorden van de hoofdburcht, kan de das zich naar de noordzijde van het plangebied begeven. Het bosje aan de noordzijde van het plangebied, ten zuiden van de A270, biedt potentieel geschikt leefgebied voor nieuwe bijburchten. Gezien de beoogde plannen voor de realisatie van bedrijvigheid binnen het plangebied, is het onwenselijk dat de das zich verder verspreidt door het plangebied. Door middel van het plaatsen van dassenrasters kan de verspreiding van de das enigszins gestuurd worden, waarmee voorkomen wordt dat deze zich verder verspreidt dan het huidige bekende verspreidings-/foerageergebied. Het uitvoeren van deze maatregel mag echter geen negatief effect hebben op het huidige gebruik van het plangebied door de das. Door deze maatregel mee te nemen in het aanbevolen dassenonderzoek, kan onderzocht worden of het plaatsen van rasters rond het huidige verspreidings-/foerageergebied een effect heeft op de das.

In combinatie met de, ten behoeve van de aanwezige vogels en algemeen voorkomende zoogdieren, aanbevolen interpretatie van groenstructuren binnen het bestemmingsplan (mitigatie- en compensatieplan) kan tevens ruimte gemaakt worden voor de verspreiding van de das.

Eekhoorn

Indien voldoende leefgebied voor de eekhoorn aanwezig blijft binnen het plangebied in de vorm van groenstructuren met bomen en bos, dienen mogelijk optredende negatieve effecten op de eekhoorn middels een goedgekeurde gedragscode gemitigeerd te worden.

Steenmarter

Indien de overige bebouwing binnen het plangebied alsnog gesloopt dient te worden, dient deze onderzocht te worden op het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarters.

Vleermuizen

Wanneer concreet is welke, voor vleermuizen essentiële structuren, zoals bossen, bomenlanen en bebouwing, mogelijk aangetast worden door te realiseren plannen, dient door middel van een aanvullend vleermuizenonderzoek onderzocht te worden of negatieve effecten optreden.

7.1.4 *Amfibieën*

Algemeen voorkomende amfibiesoorten

Gezien de verwachte lage dichtheid aan amfibieën binnen het plangebied en het behoud van de EVZ, worden permanent negatieve effecten op deze soorten niet verwacht.

Alpenwatersalamander en poelkikker

Aanvullend onderzoek dient uit te wijzen of dat alpenwatersalamanders en/of poelkikkers aanwezig zijn binnen het plangebied. Op basis van deze onderzoeken dient bepaald te worden of dat negatieve effecten optreden, of mitigerende- of compenserende maatregelen getroffen dienen te worden en of een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk is.

7.1.5 *Overige soorten*

Overige soorten worden niet verwacht.

7.2 *Zuidelijk deel van het plangebied*

7.2.1 *Vogels*

Algemeen voorkomende broedvogelsoorten

Binnen het plangebied bieden de diverse vormen van opgaande vegetatie geschikt broedbiotoop voor algemeen voorkomende broedvogelsoorten. Door vegetatie te verwijderen buiten het broedseizoen, worden negatieve effecten op algemeen voorkomende broedvogelsoorten voorkomen.

Omgevingsscansoorten

In de huidige situatie biedt een klein deel van het plangebied geschikt leefgebied voor diverse omgevingsscansoorten. Wanneer geschikt nestgebied dreigt te verdwijnen ten behoeve van ontwikkelingen binnen het plangebied, dienen voldoende geschikte alternatieve nestplaatsen aanwezig te zijn binnen en in de omgeving van het plangebied ten behoeve van een gunstige staat van instandhouding van de soort. Gezien de relatief kleine oppervlakte aan geschikt leefgebied voor omgevingsscansoorten en de grote hoeveelheid optimaal leefgebied in de omgeving buiten het plangebied, valt te verwachten dat er voor het eventueel verlies van leefgebied binnen het plangebied ruim voldoende geschikt leefgebied aanwezig is buiten het plangebied. Het wordt aanbevolen om voor kapwerkzaamheden deze conclusie nogmaals te onderbouwen met een omgevingsscan.

Soorten met een jaarrond beschermd nest

Hoewel per plan bekeken dient te worden wat de daadwerkelijke effecten op in de omgeving aanwezige jaarrond beschermde vogelnesten, is wel reeds bekend waar jaarrond beschermde vogelnesten aanwezig zijn binnen het plangebied. Hierdoor is het mogelijk op voorhand rekening met deze nesten en omliggend foerageergebied te houden, ten behoeve van het lokale voortbestaan van de soort. Om ontwikkelingen in het plangebied mogelijk te maken, mogen geen negatieve effecten op jaarrond beschermde nesten optreden en dient er geen essentieel foerageergebied verloren te gaan. Om te voorkomen dat het verdwijnen van foerageergebied pas in een later stadium optreedt, waardoor late initiatieven binnen het plangebied plots opgezaaid worden met hoge compensatiekosten, wordt aanbevolen op voorhand te voorzien in voldoende essentieel foerageergebied en geschikt nestgebied voor soorten met een jaarrond beschermd nest binnen of in de directe omgeving van het plangebied. De invulling van deze maatregelen dient beschreven te worden in een mitigatie- en compensatieplan.

7.2.2 *Zoogdieren*

Algemeen voorkomende zoogdiersoorten

Hoewel er in de omgeving van het plangebied een ruime hoeveelheid geschikt leefgebied aanwezig is voor algemeen voorkomende zoogdiersoorten, dient binnen het plangebied ook voorzien te worden in leefgebied voor deze soorten. Vanwege de grootte van het plangebied kan de gunstige staat van de lokale instandhouding van deze soorten niet gegarandeerd worden. Aanbevolen wordt om in een mitigatie- en compensatieplan te beschrijven hoe te behouden of nieuw te realiseren groenstructuren ook geschikt voor algemeen voorkomende zoogdiersoorten zijn. Op deze manier blijft, na de realisatie van

diverse plannen binnen het plangebied, voldoende leefgebied aanwezig voor deze soorten.

Steenmarter

Indien de overige bebouwing binnen het plangebied alsnog gesloopt wordt, dient deze onderzocht te worden op het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarters.

Vleermuizen

Wanneer concreet is welke, voor vleermuizen essentiële structuren, zoals bossen, bomenlanen en bebouwing, mogelijk aangetast worden door te realiseren plannen, dient door middel van een aanvullend vleermuizenonderzoek onderzocht te worden of negatieve effecten optreden.

7.2.3 Algemeen voorkomende amfibiesoorten

Doordat het plangebied geen essentiële functie vervult voor algemeen voorkomende amfibiesoorten, worden permanent negatieve effecten op deze soorten niet verwacht.

7.2.4 Overige soorten

Overige soorten worden niet verwacht.

8 Geraadpleegde literatuur

Boeken

- Aarts, B., 2014. Quickscan flora en fauna Stepekkolksehoeve 14 te Helmond in de gemeente Helmond. Econsultancy, Boxmeer.
- Blamey, M. en C. Grey-Wilson, 1990. De geïllustreerde flora. Tirion Natuur, Baarn.
- Chinery, M., 2004. Nieuwe insecten gids. Tirion Natuur, Baarn.
- Geen auteur, 2010. Natuuronderzoeken Neervoortse Dreef, Gemeente Helmond. Referentienummer 295936.ehv.N002. Datum: 6 juli 2010. Kenmerk: RVS. Aangeleverd rapport door Gemeente Helmond.
- Hovens, H. en G. Hovens, 2015. Flora- en fauna-inspectie Broekstraat 94 te Helmond. Faunaconsult, Belfeld.
- Hovens, H. en G. Hovens, 2015. Flora- en fauna-inspectie Diepenbroek 4 te Helmond. Faunaconsult, Belfeld.
- Hovens, H. en G. Hovens, 2015. Flora- en fauna-inspectie Nuenensedijk te Helmond. Faunaconsult, Belfeld.
- Hovens, H., 2015. Vogelonderzoek Nuenensedijk te Helmond. Faunaconsult, Belfeld.
- Meijden, R. van der, 2005. Heukels' Flora. Wolters-Noordhoff, Groningen/Houten.
- Montag, K., 2003. Compact natuurgids Paddenstoelen. Fontaine Uitgevers BV, Abcoude.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Poelkikker, *Rana lessonae*, Versie 2.0, december 2014. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Den Haag.
- Svensson, L., 2010. ANWB vogelgids van Europa. ANWB Media/Tirion Natuur, Baarn.
- Twisk, P. en A. van Diepenbeek, 2010. Veldgids Europese zoogdieren. Stichting Uitgeverij KNNV, Zeist.
- Wynhoff, I., C. van Swaay en J. van der Made, 2001. Veldgids Dagvlinders. Stichting Uitgeverij KNNV, Utrecht.

Websites

- www.nederlandsesoorten.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.synbiosys.alterra.nl
- www.telmee.nl

GEMEENTE HELMOND

Bestemmingsplan Brandevoort II

Verkennd flora- en faunaonderzoek

Bijlage 1 Natuuronderzoeken Neervoortsedreef, 2010

Notitie

Referentienummer
295936.ehv.N002

Datum
6 juli 2010

Kenmerk
RVS

Betreft
Natuuronderzoeken Neervoortse Dreef
Gemeente Helmond

1 Aanleiding

De gemeente Helmond wil in 2010 nog starten met de aanleg van een tweede ontsluiting voor Brandevoort. Deze weg (Neervoortse Dreef) wordt gerealiseerd vooruitlopend op de realisatie van Brandevoort II. In 2005/2006 is het plangebied voor deze nieuw weg reeds onderzocht op de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden. Omdat niet kan worden uitgesloten dat zich in de periode tussen 2005 en 2006 bijzondere soorten hebben gevestigd in het gebied heeft de gemeente Helmond besloten om in het kader van het voorzorgsbeginsel en zorgvuldig handelen uit de Flora- en faunawet een aanvullende controle van het gebied te laten uitvoeren. Op deze manier wil de gemeente voorkomen dat beschermde soorten worden aangetast.

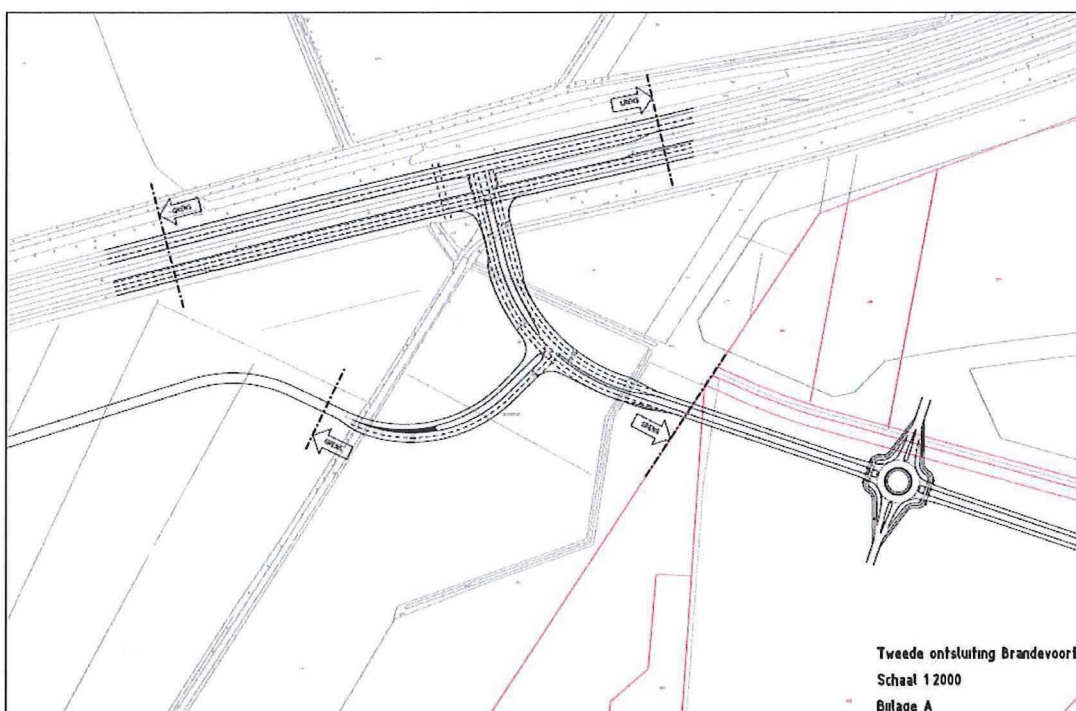
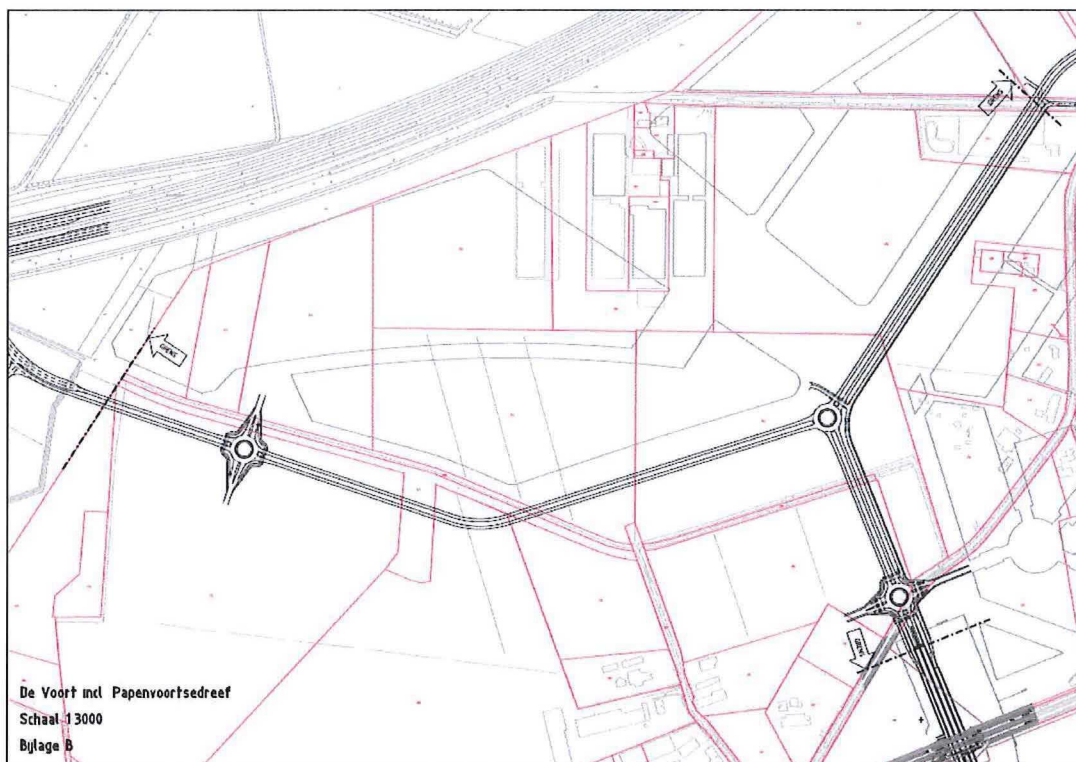
2 Onderzoeksgebied

Het plangebied voor de nieuwe ontsluitingsweg van Brandevoort is weergegeven in figuur 1. Dit plangebied komt overeen met het plangebied zoals dat is opgenomen in het natuurcompensatieplan dat in 2005 is opgesteld. De onderzoeken die voor dit compensatieplan zijn uitgevoerd zijn vrijwel vlakdekkend. Uitzondering hierop is een klein deel van het plangebied dat ligt op grondgebied van de gemeente Nuenen. Dit gebied is in 2006 door de beheersmaatschappij Gulbergen onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten.

Het plangebied bestaat overwegend uit agrarisch gebied, met name grasland. Er is 1 kavel aanwezig waarop enkele gebouwen staan die worden afgebroken. In het gebied liggen twee bosjes die doorsneden worden. Parallel aan de Papenvoortse loop ligt een goed ontwikkelde houtwal. Tussen de A270 en de Scheerrijweg ligt een brede schrale berm met Brem, Struikheide en een diepe vochtige sloot.



Foto 1 en 2: Impressie van het onderzoeksgebied



Figuur 1: Ontwerp nieuwe ontsluitingsweg en tevens onderzoeksgebied. Er is een strook van ongeveer 100 meter breed onderzocht aan beide zijden van het tracé.

3 Methode

Allereerst is aan de hand van de reeds uitgevoerde onderzoeken een inschatting gemaakt van mogelijk aanwezige soortgroepen. Het aanvullende onderzoek is met name toegespitst op deze

soortgroepen. Indien relevant zijn ook de resultaten van eerder uitgevoerde flora- en faunaonderzoeken beschreven.

De aanvullende flora- en fauna inventarisatie heeft plaatsgevonden in juni en juli 2010. Deze periode is voor een aantal soortgroepen niet de reguliere onderzoeksperiode. Vandaar dat afgeweken is van de standaardmethodiek voor dit soort onderzoeken.

Vogels

Het plangebied kan mogelijk jaarrond beschermde rust- en verblijfplaatsen van vogels bevatten. In dit geval kan het gaan om roofvogels, uilen en Huismus. Deze soorten zijn ook wat later in het seizoen nog vrij goed vast te stellen. Voor in inventarisatie conform de BMP methode van SOVON dient eerder in het voorjaar gestart te worden. Er is voor gekozen om 3 veldbezoeken uit te voeren van 1 uur voor zonsopkomst tot maximaal 3 uur na zonsopkomst. Op deze manier zijn eventueel zingende vogels nog waarneembaar. Aanvullend is het hele gebied grondig gecontroleerd op de aanwezigheid van nesten en/of holtes in bomen. De bosjes bestaan voor 90% uit Zomereik. In het voorjaar van 2010 zijn vrijwel alle Zomereiken in het gebied grotendeels kaal gegeten door diverse rupsen. Hierdoor waren de boomkronen en eventueel aanwezige nesten goed zichtbaar.

De bebouwing aan de Diepenbroek 2 is zowel van buiten als van binnen geïnspecteerd op de aanwezigheid van vogels en nesten.

Zoogdieren

In het plangebied is gelet op sporen van beschermde zoogdieren zoals de Das en Eekhoorn. Verder zijn alle bomen geïnspecteerd op de aanwezigheid van holtes en spleten die mogelijk geschikt zijn als vaste rust en verblijfplaats van vleermuizen. De te slopen gebouwen zijn eveneens beoordeeld op geschiktheid en van binnen onderzocht op sporen van zoogdieren.

De bebouwing aan de Diepenbroek 2 is zowel van buiten als van binnen geïnspecteerd op de geschiktheid en toegankelijkheid voor vleermuizen.

Overige soorten

Er is tijdens de inventarisatie gelet op de aanwezigheid van beschermde plantensoorten door het gebied volledig te doorkruisen. Daarbij is met name in de schrale berm langs de A270 ook gelet op de eventuele aanwezigheid van de Levendbarende hagedis. Dit is gedaan in de vroege ochtend bij de eerste zonnestralen op momenten dat hagedissen zich opwarmen. Omdat het gebied goed onderzocht is op de aanwezigheid van amfibieën is er niet gericht gezocht naar amfibieën.

Datum	Tijdstip	Temperatuur	Bewolking	Bijzonderheden
18-06-2010	04:45-7:30	18	0%	Geen
01-07-2010	05:00-8:00	20	20%	Geen
08-07-2010	05:15-9:30	15	0%	+inspectie gebouwen

4 Resultaten

Per soortgroep worden de onderzoeksresultaten beschreven. Onder kopje 4 staan vervolgens de resultaten beschreven.

Vogels

Tijdens het vogelonderzoek zijn vijf nesten van Zwarte kraaien aangetroffen in het kleine bosje aan de Papenvoortse loop. De nesten waren ten tijde van het veldonderzoek niet meer bewoond maar vertoonde wel recente sporen van bewoning door Zwarte kraai (veren, nestmateriaal en uitwerpselen). In het bosje nabij de N270 is een nest van een Buizerd aangetroffen in een Grove den. Op het nest waren 2 jonge buizerds aanwezig. De afstand tussen het nest van de buizerd en de rand van de nieuw aan te leggen weg bedraagt circa 80 meter. Verder is er waarschijnlijk een territorium van de Grote bonte specht aanwezig, er is echter geen nestholte ontdekt. In figuur 2 zijn de nestlocaties weergegeven. Onder het dak van het woonhuis aan de Diepenbroek 2 is tenminste 1 broedgeval van de Huismus vastgesteld. Verder is een groep

Patrijzen aangetroffen, ondanks de vermelding van deze soort als kwetsbaar op de Rode Lijst is de Patrijs niet beschermd.



Foto 3: één van de twee jonge buizerds op het nest.



Foto 4: locatie van de nestplaats van de Huismus onder de dakpannen van de dakkapel (rode cirkel).

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied overwegend algemene soorten aangetroffen die kenmerkend zijn voor voedselrijke omstandigheden. De schrale berm en sloot langs de A270 vormt hierop een uitzondering. In de berm staan veel soorten die kenmerkend zijn voor heischrale graslanden zoals Blauwe knoop, Struikheide en Brem. De sloot stond tijdens de inventarisatie droog maar was wel vochtig. Op beide taluds zijn Rietorchis (*Dactylorhiza majalis* subsp. *praetermissa*) en Gevlekte orchis (*Dactylorhiza maculata*) aangetroffen in grote aantallen (>100). Op de locatie van de nieuw ontsluiting zijn door de schaduwwerking van bomen slechts een beperkt aantal orchideeën aanwezig.



Foto 3: Gevlekte orchissen



Foto 4: Rietorchissen

Zoogdieren

Tijdens de inventarisatie is één maal een waarneming gedaan van een Eekhoorn. Er zijn geen nesten aangetroffen van de Eekhoorn, echter het is niet uit te sluiten dat deze aanwezig zijn. Gezien het late tijdstip van inventarisatie kan niet beoordeeld worden of het gaat om een territorium met meerdere individuen of een solitair dier. De Eekhoorn is opgenomen in tabel 2 van de Flora- en faunawet.

Tijdens het vleermuizenonderzoek in 2005 is het gebied goed onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen (Bijlage 1). In het plangebied voor de nieuwe ontsluitingsweg zijn toen geen vaste rust- en verblijfplaatsen of migratieroutes aangetroffen. Wel zijn enkele foeragerende Gewone Dwergvleermuizen aangetroffen. Tijdens de inventarisatie in 2010 zijn alle bomen en gebouwen nogmaals bekeken op de geschiktheid voor vleermuizen. Er zijn geen bomen aangetroffen met spleten of holtes die geschikt zijn voor vleermuizen. De bebouwing aan de Diepenbroek 2 is niet geschikt voor vleermuizen door het ontbreken van openingen die toegankelijk zijn voor deze dieren. Daklijsten zijn hermetisch afgesloten met dakleer en de showroom is voorzien van een alarm met bewegingsdetectors waardoor eventueel aanwezige vleermuizen onmiddellijk opgemerkt zouden worden. Er is daarom geen reden om te veronderstellen dat het beeld dat in 2005 is vastgesteld gewijzigd is. Conform het vleermuizenprotocol hoeft er in dergelijke gevallen geen aanvullend onderzoek plaats te vinden.

Amfibieën en reptielen

Er zijn in 2010 geen amfibieën of reptielen aangetroffen. Er is niet gericht gezocht naar amfibieën, maar wel naar reptielen. Tijdens de ochtend is gezocht naar opwarmende dieren en is gekeken onder stukken hout en stenen.

In 2005 is het gebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde amfibieën. Tijdens dit onderzoek zijn een aantal algemene soorten vastgesteld en de Poelkikker (Bijlage 1). Deze soort is aangetroffen in slootjes die haaks lopen op de Papenvoortse loop. De Poelkikker is opgenomen in tabel 3 van de Flora- en faunawet.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

- In het plangebied is een jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats aangetroffen van de buizerd. Het nest ligt op circa 80 meter van de locatie van de nieuwe weg. Door de aanleg van de weg kan er sprake zijn van aantasting van deze verblijfplaats;
- De bebouwing aan de Diepenbeek 2 bevat tenminste 1 nestlocatie van de Huismus. Deze verblijfplaats is jaarrond beschermd;
- In de houtwal die de doorsneden wordt is de Eekhoorn aangetroffen. Deze soort is opgenomen in tabel 2 van de Flora- en faunawet.
- In het plangebied is de Poelkikker aangetroffen (2005). Deze soort is opgenomen in tabel 3 van de Flora en faunawet.
- In het plangebied zijn een aantal Riet- en gevlekte Orchissen aangetroffen, beide soorten zijn opgenomen in tabel 2 van de Flora- en faunawet;
- In het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van overige soorten aanwezig.

5.2 Aanbevelingen

- Voor aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen en/of leefgebied van de Poelkikker, Bui-zerd en Huismus (tabel 3 soorten) dienen mitigerende maatregelen genomen te worden. Als deze maatregelen de negatieve effecten niet kunnen opheffen dient een ontheffing aangevraagd te worden. Bij twijfel over de noodzaak van een ontheffing kan deze worden aangevraagd om zo eventueel een positieve afwijzing te verkrijgen waarin LNV de genomen mitigerende maatregelen bestempeld als afdoende.
- Voor de Rietorchis, Gevlekte orchis en Eekhoorn (tabel 2 soorten) kan gewerkt worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Onderdeel hiervan is het opstellen van een ecologisch werkprotocol en het nemen van mitigerende maatregelen. Als niet gewerkt wordt volgens een dergelijke gedragscode dient een ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden
- Het is mogelijk om de maatregelen voor de soorten uit tabel 2 en 3 te combineren in één integraal Natuurcompensatieplan waarin het ecologisch werkprotocol is opgenomen.

5.3 Integraal Natuurcompensatieplan

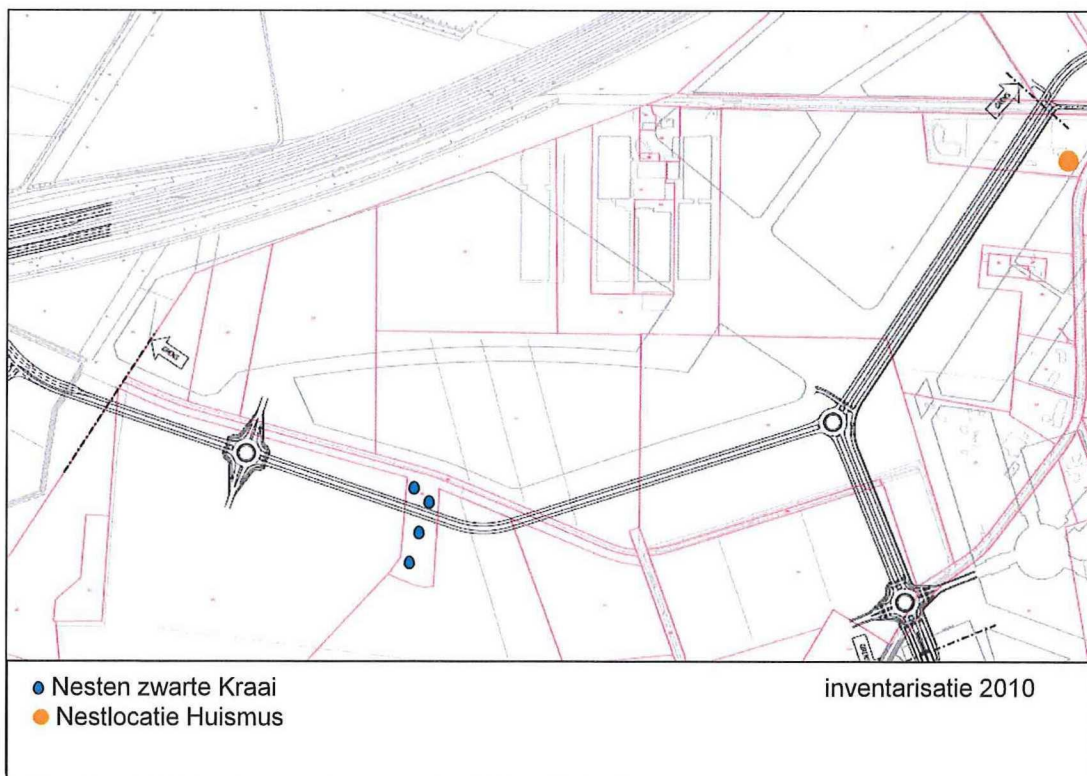
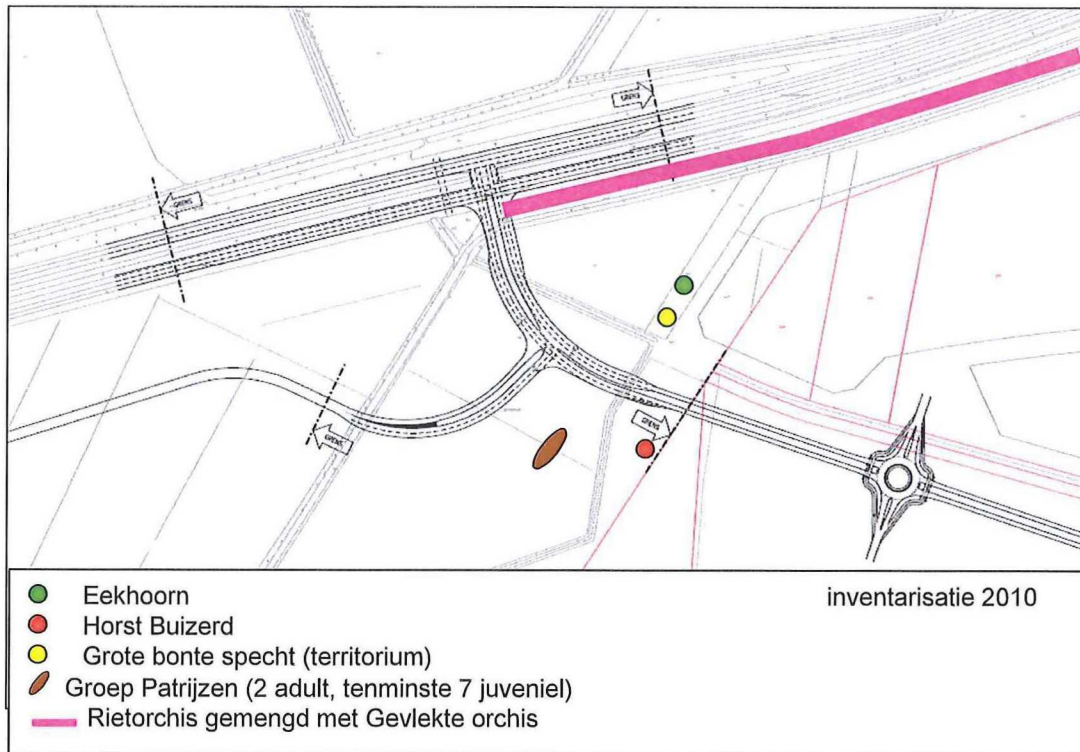
De inventarisatie die wordt beschreven in deze notitie is uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet. Daarnaast is er sprake van compensatie in het kader van de EHS/GHS. In een integraal natuurcompensatieplan wordt alle natuurcompensatie meegenomen (Voordeel is dat dit meestal minder ruimte vergt, maar bijvoorbeeld ook dat natuurcompensatie robuuster kan worden uitgevoerd). Om te komen tot een integraal natuurcompensatieplan inclusief ontheffingsaanvraag dienen de hieronder genoemde vervolgstappen doorlopen te worden. Hierbij is rekening gehouden met een beoogde start van de werkzaamheden in oktober 2010;

- Markeren standplaats orchideeën zodat deze in het najaar verplant kunnen worden (week 28, daarna verdwijnt de plant);
- Rooien beplanting, verwijderen dood hout en klepelen vegetatie onder begeleiding ecoloog (uiterlijk begin september);
- Opstellen toelichting ontheffingsaanvraag voor de aangetroffen beschermde soorten;
- Opstellen inrichtingsplan natuurcompensatie (offerte is reeds uitgebracht);
- Opstellen ecologisch werkprotocol;
- Invullen aanvraagformulier ontheffing;
- Indienen ontheffingsaanvraag. Doorlooptijd ontheffing is circa 16 weken.
- Uitvoeren compenserende en mitigerende maatregelen, merendeel **voor** het voorjaar van 2011.

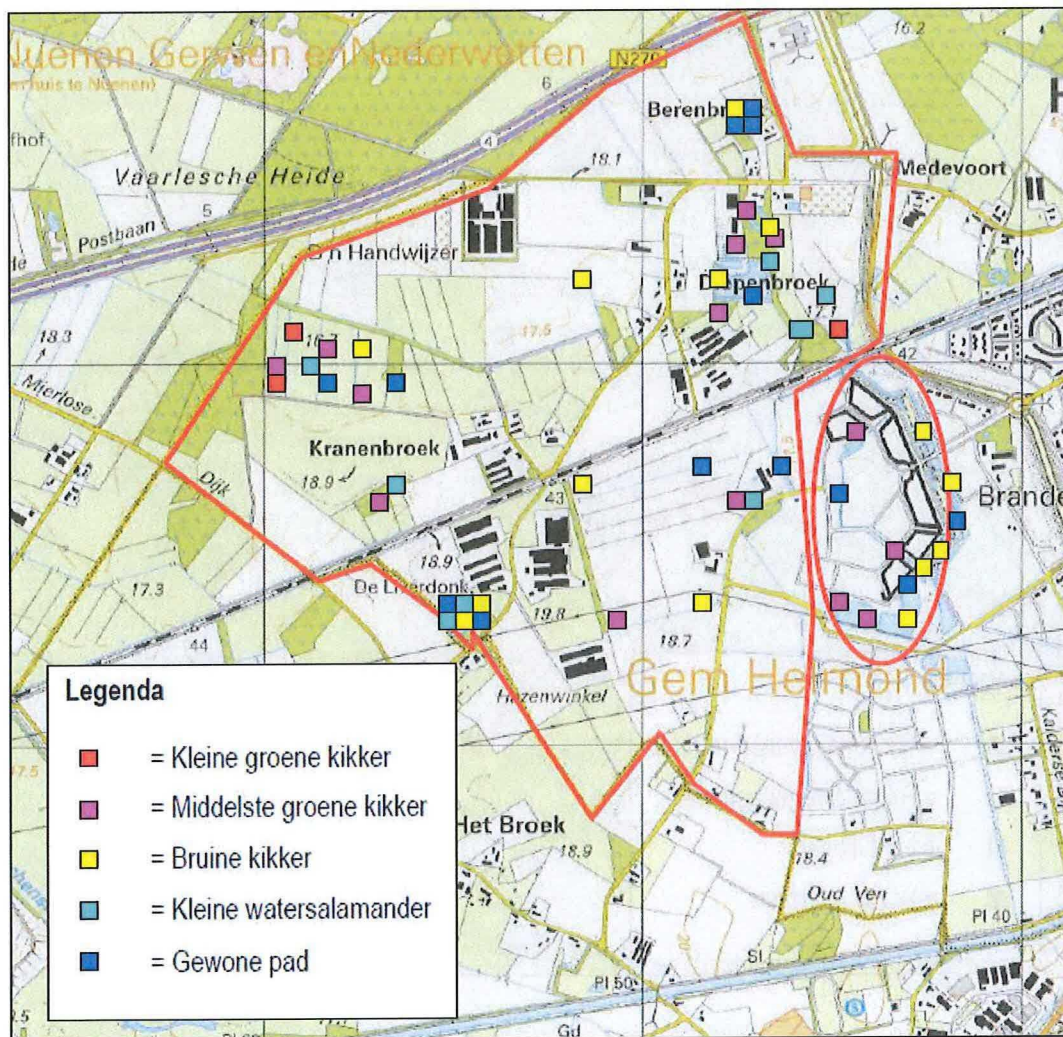
Bijlage 1

Verspreidingskaartjes beschermde soorten

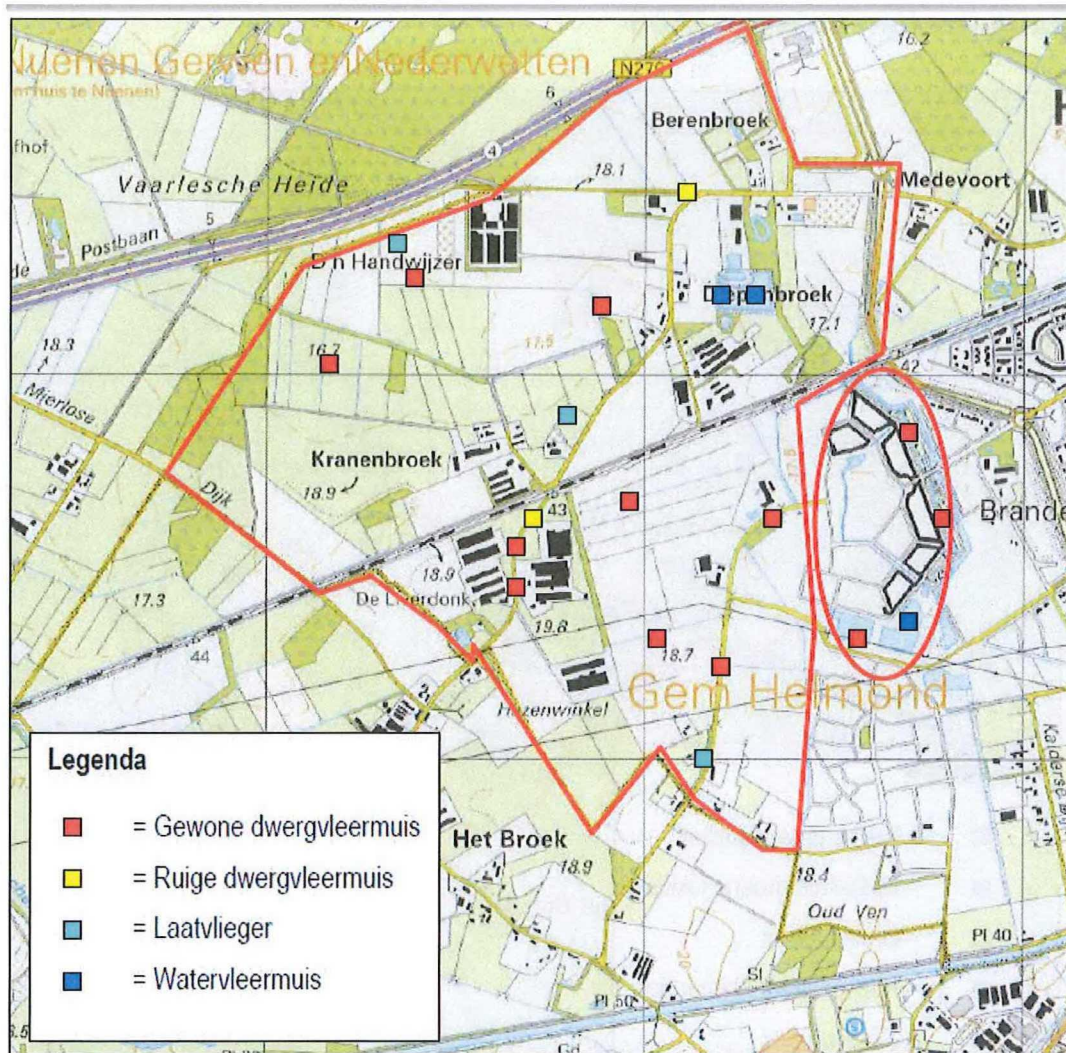
Aangetroffen soorten 2010



Aangetroffen soorten 2005



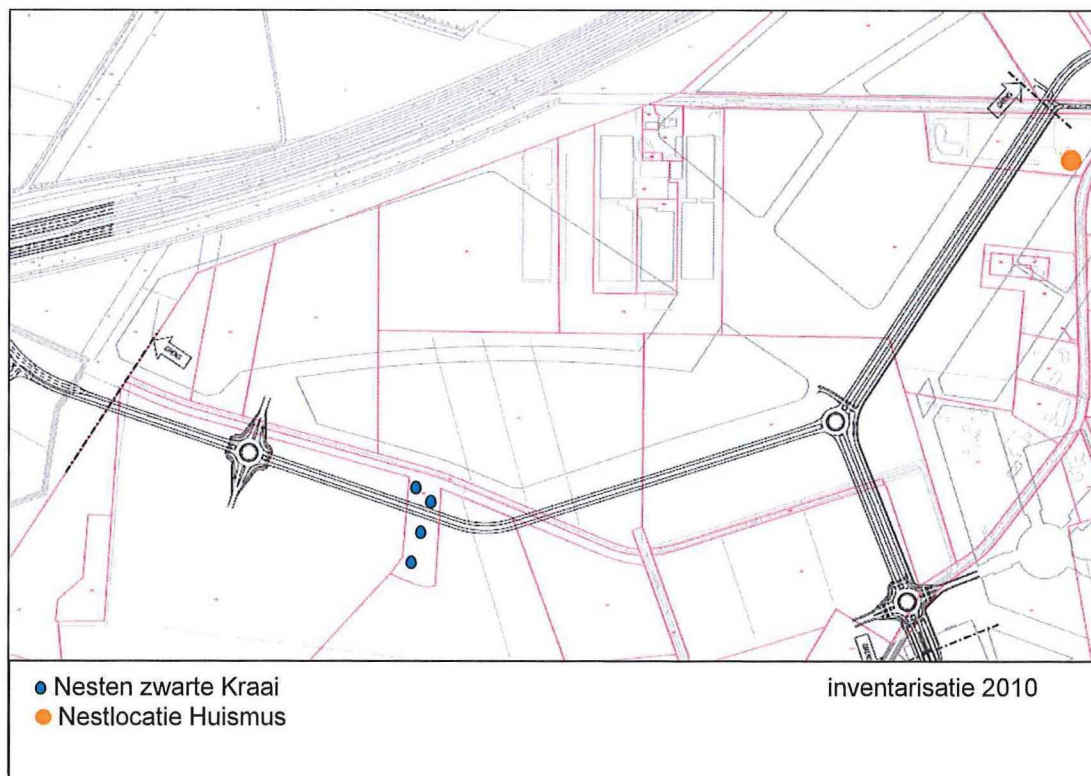
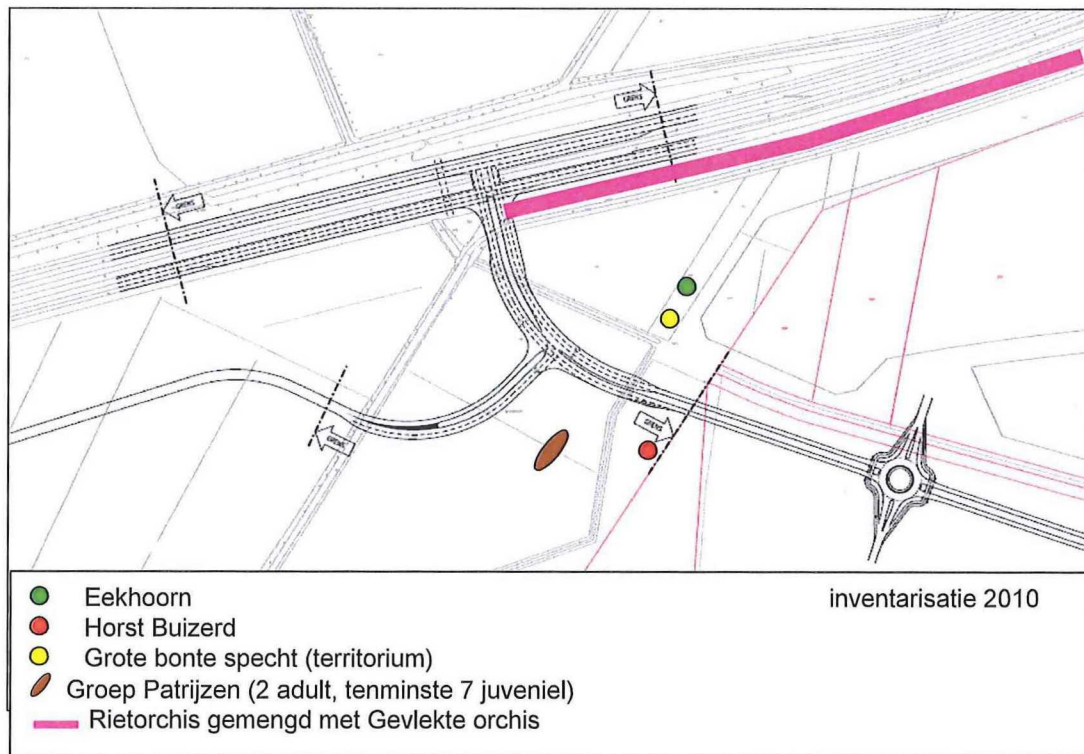
NB: Kleine groene kikker is de oude benaming voor de Poelkikker



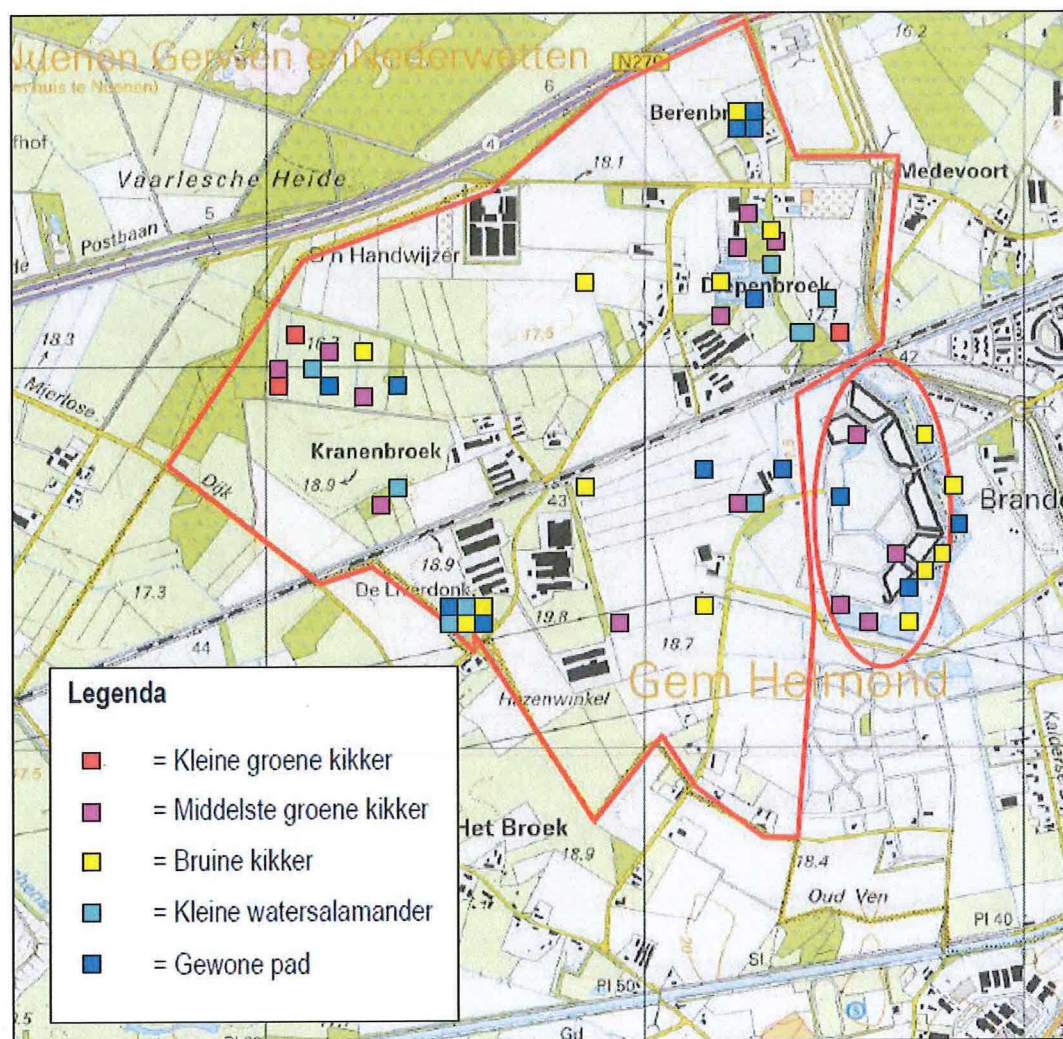
Bijlage 1

Verspreidingskaartjes beschermde soorten

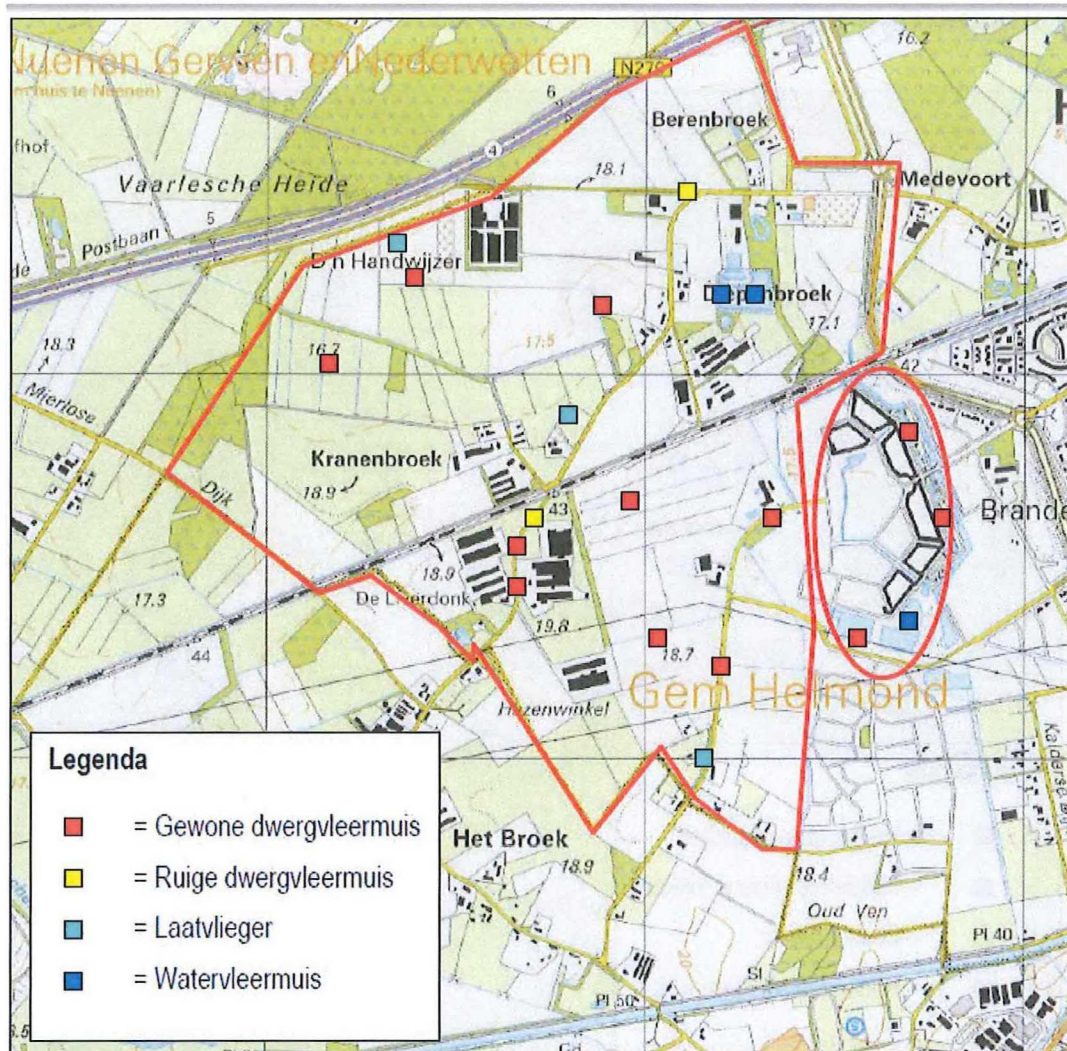
Aangetroffen soorten 2010



Aangetroffen soorten 2005



NB: Kleine groene kikker is de oude benaming voor de Poelkikker



Bijlage 2 Flora- en fauna-inspectie Nuenensedijk 21, 2015

Gemeente Helmond
t.a.v. Marcel van den Bogaart
Postbus 950
5700 AZ Helmond

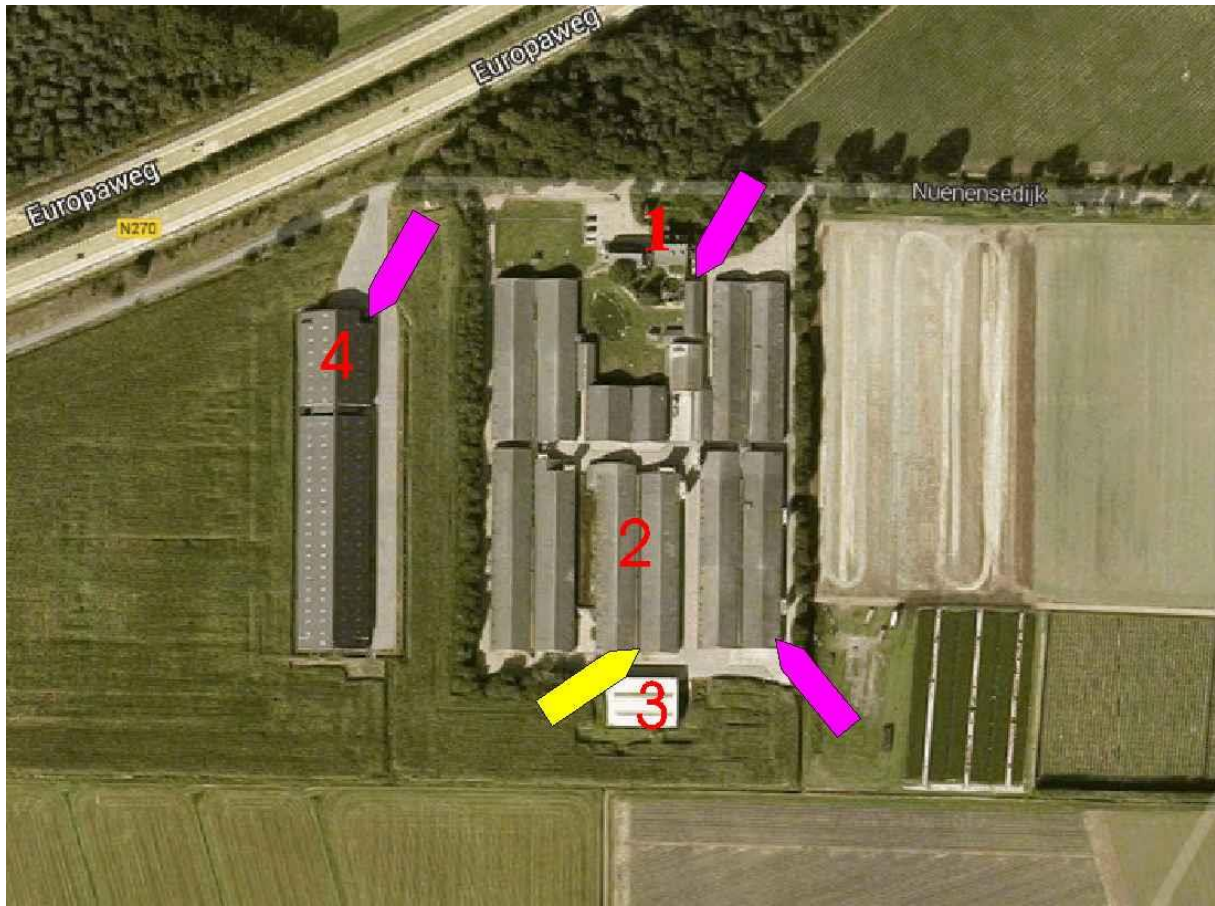
Belfeld, 16 maart 2015

Flora- en fauna-inspectie Nuenensedijk te Helmond

door: ir. Hans Hovens en ir. G. Hovens, Faunaconsult
in opdracht van: Gemeente Helmond

Inleiding

De Gemeente Helmond wil de gebouwen aan de Nuenensedijk te Helmond laten slopen en heeft ecologisch adviesbureau Faunaconsult opdracht gegeven daartoe een flora- en fauna-inspectie uit te voeren. De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1. Foto's van de gebouwen zijn te zien in figuren 2 t/m 5.



Figuur 1. Het plangebied.

1 = het woonhuis en het kantoor (zie figuur 2)

2 = de varkensstallen (zie figuur 3)

3 = de golfstalen loods (zie figuur 4)

4 = de deels afgebroken loods (zie figuur 5)

De roze pijlen geven de locaties weer met een spreekwennest, de gele pijl geeft de locatie weer met een nest van een winterkoning.



Figuur 2. Het woonhuis en het kantoor.



Figuur 3. Zicht op de varkensstallen.



Figuur 4. De golfstalen loods.



Figuur 5. De deels afgebroken loods

De Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van circa 500 plant- en diersoorten. Het gaat hierbij om alle inheemse zoogdieren (uitgezonderd bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle amfibieën en reptielen, een aantal vissen en enkele bij AMvB (Stb. 523, 2000) speciaal aangewezen plant- en diersoorten. Uitgangspunt van de wet is het 'nee, tenzij'- beginsel. Slechts voor een beperkt aantal handelingen kan op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet ontheffing worden verleend van de verboden uit artikel 8 t/m 11 van de wet (voor zover hiervoor niet reeds op basis van een ander artikel vrijstelling of ontheffing kan worden verleend). Voorwaarde daarbij is dat met de voorgenomen activiteit geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Kort gezegd worden de onder de Flora- en faunawet beschermde plant- en diersoorten in drie categorieën opgedeeld, met elk een ander regime wat betreft ontheffingen:

1. algemene soorten (FF1);
2. overige soorten (FF2);
3. streng beschermde soorten (FF3).

De categorie 'algemene soorten' - zoals mol en konijn - is voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag.

De categorie 'overige soorten' is eveneens voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag, mits die activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door het Ministerie van Economische zaken goedgekeurde gedragscode. In zo'n code geeft een sector zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Bijvoorbeeld altijd eerst inventariseren waar de soorten precies voorkomen en daar met de werkzaamheden rekening mee houden (door een hol af te schermen of de standplaats van planten aan te geven). Als een sector nog niet beschikt over een goedgekeurde gedragscode, dan moet er bij ruimtelijke ingrepen bij eventueel voorkomende verblijfplaatsen van beschermde soorten van de categorie overige soorten een ontheffing worden aangevraagd. Daarbij kan worden volstaan met een zogenaamde lichte toetsing. Dat houdt in dat de voorgenomen maatregelen 'geen afbreuk doen aan gunstige staat van instandhouding van de soort'.

De categorie 'streng beschermde soorten' omvat de soorten die worden genoemd in bijlage 4 van de Habitatrichtlijn of bijlage 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet en alle inheemse vogels. Voor de categorie 'streng beschermde soorten' wordt slechts in een beperkt aantal situaties een vrijstelling verleend. Voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt géén vrijstelling en moet dus altijd een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffingsaanvraag voor streng beschermde soorten wordt getoetst aan drie criteria (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005):

- 1) er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort
- 2) er is geen goed alternatief
- 3) de activiteit past binnen een van de hierna genoemde belangen:
 - Onderzoek en onderwijs;
 - Repopulatie en herintroductie;
 - Bescherming van flora en fauna;
 - Veiligheid van het luchtverkeer;
 - Volksgezondheid of openbare veiligheid;
 - Dwingende redenen van openbaar belang;
 - Voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
 - Belangrijke overlast veroorzaakt door dieren;
 - Uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw;
 - Bestendig gebruik;
 - Uitvoering in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Deze drie criteria vormen de zogenaamde uitgebreide toets en aan alle drie criteria moet worden voldaan.

In sommige gevallen gelden bovendien aanvullende toetsingscriteria. Als het gaat om een ontheffingaanvraag in het kader van

- bestendig beheer en onderhoud in landbouw of bosbouw, of
- bestendig gebruik, of
- ruimtelijke inrichting of ontwikkeling,

én het gaat om ‘streng beschermde soorten’ en/of vogelsoorten, dan wordt extra getoetst op het volgende criterium:

4) de werkzaamheden moeten zodanig uitgevoerd worden dat er sprake is van ‘zorgvuldig handelen’.

Werkwijze

Op 12 maart 2015 heeft Faunaconsult het plangebied en de directe omgeving ervan bezocht. Daarbij werden de aanwezige biotopen beoordeeld op hun geschiktheid als habitat voor beschermde diersoorten en beschermde planten. Tevens werd er gezocht naar (tekenen van aanwezigheid van) beschermde zoogdieren en planten. De te slopen gebouwen werden afgezocht naar vleermuisuitwerpselen en potentieel geschikte openingen voor vleermuizen en vogels. Dergelijke openingen werden, indien mogelijk, nader geïnspecteerd met behulp van een zaklamp, ladder en boomcamera. Aan de hand van relevante verspreidingsgegevens (RAVON, 2004, 2006, 2007, 2010, 2011 en 2013 en de website www.waarneming.nl) is vervolgens ingeschat welke beschermde soorten mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomen.

Bevindingen

Algemeen

Het plangebied ligt in het buitengebied van Helmond en bestaat uit een varkensbedrijf met een woning, kantoor, varkensstallen, golfstalen loods en een deels afgebroken loods, waarin tijdens het veldbezoek schapen waren gehuisvest. Rond het erf met de varkensstallen bevindt zich een houtsingel met Spaanse aak, zomereik en breedbladige liguster. Achter het woonhuis ligt verder een tuin met twee vijvers die worden bevolkt door (tamme) watervogels en koikarpers. Ook is er een wekje met damherten. De rest van het plangebied is verhard.

Zoogdieren en amfibieën

Het woonhuis en kantoor (zie figuur 2) hebben drie plaatsen met een groep open stootvoegen op 2,5 meter hoogte. Deze werden met behulp van een zaklamp en ladder geïnspecteerd en hierin waren geen vleermuisuitwerpselen aanwezig. Omdat het in de open stootvoegen niet inregent, is het uitgesloten dat er vleermuisuitwerpselen aanwezig zijn geweest en door regen zijn weggespoeld. Het woonhuis en kantoor hebben een pannendak, waarvan de dakpannen nauw aansluiten. Omdat de gevelpannen op het kantoor en woonhuis op een gladde windveer zijn gelegd, is het niet mogelijk dat hierlangs vleermuizen toegang tot de daken hebben. Het is dus niet te verwachten dat er vleermuisverblijven in het woonhuis of kantoor aanwezig zijn.

De varkensstallen (zie figuur 3) hebben geen open stootvoegen en zijn belegd met eternieten golfplaten op een stelconplaten plafond. Doordat de openingen (‘de golven’) onder het dak zijn gedicht met een strip, kunnen er geen vleermuizen onder het dak kruipen. Op drie plekken is er een kier in de dakbetimmering aanwezig, maar doordat de achterliggende ruimte al door spreeuwen en een winterkoning zijn bezet, zijn ook hier geen vleermuizen te verwachten. Daar komt bij dat er overal in en rond de stallen een sterke mestlucht aanwezig is, waarvan vleermuizen een afkeer blijken te hebben (eigen bevindingen Faunaconsult). Samenvattend is het voorkomen van vleermuisverblijven in de varkensstallen niet te verwachten.

De golfstalen schuur (zie figuur 4) heeft geen openingen waar vleermuizen door naar binnen kunnen. De deels afgebroken loods is enkelwandig, waardoor deze evenmin ruimten bevat waarin vleermuizen kunnen huizen. Wel is er een opening onder het dak (boven een constructiebalk), waarin een

spreeuwennest aanwezig is. Wegens de aanwezigheid van het spreeuwennest is het voor vleermuizen niet goed mogelijk hier naar binnen te komen. Samenvattend is het niet te verwachten dat er vleermuisverblijven in de te slopen gebouwen aanwezig zijn.

Vaste rust- en verblijfplaatsen van overige beschermde diersoorten zijn in het plangebied niet aangetroffen. Wateren die als voortplantingswater voor amfibieën kunnen dienen zijn (wegens het voorkomen van tamme watervogels en koikarpers) afwezig. Het is echter mogelijk dat algemene amfibieënsoorten de begroeide delen van het plangebied als landhabitat gebruiken. De beschermde dieren die mogelijk een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben, zijn in tabel 1 weergegeven.

Tabel 1. Beschermde diersoorten die (mogelijk) een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	X		
Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)	X		
Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)	X		
Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	X		
Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)	X		
Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)	X		

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

Vogels

De onder 'Zoogdieren en amfibieën' beschreven kieren bevatten vier vogelnesten; drie spreeuwennesten en een nest van een winterkoning (zie figuur 1 en figuur 6).



Figuur 6. Een van de aangetroffen spreeuwennesten (aangeduid met een rode pijl).

Daarnaast bevinden zich mogelijk huismusnesten onder de onderste rij dakpannen van het woonhuis en kantoor: de ruimte onder deze pannen is groot genoeg, er is geen vogelschroot aanwezig en er waren meerdere huismussen in het plangebied aanwezig tijdens het veldbezoek. In de andere gebouwen zijn jaarrond beschermde vogelnesten echter zeker afwezig. Het is verder mogelijk dat de opgaande beplantingen in het broedseizoen nesten van algemeen voorkomende vogels bevatten, zoals de winterkoning en de merel.

Overige beschermde soorten

Beschermde (muur)planten werden tijdens het veldwerk niet aangetroffen. Op grond van de aanwezige biotopen is het niet te verwachten dat er overige beschermde soorten in het plangebied voorkomen.

Conclusies

Gebouwen 2 en 4: slopen buiten het broedseizoen en spreekwennesten mitigeren

In de te slopen varkensstallen en de deels afgebroken loods bevinden zich in totaal drie spreekwennesten en het nest van een winterkoning. Spreekuwen zijn zogenaamde 'omgevingsscansoorten'. Voor dergelijke vogelsoorten eist de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (Dienst Regelingen, 2009b) een omgevingsscan. Dat houdt in dat aannemelijk moet worden gemaakt dat deze spreekuwen in de omgeving van het plangebied kunnen blijven voortbestaan. Daartoe is mitigatie voor het verlies van 3 nestlocaties noodzakelijk. In dit verband dienen er in de nabijheid van het plangebied vóór 2016 zes spreekwennestkasten worden opgehangen. Al deze kasten dienen op het oosten te worden bevestigd, op een minimale hoogte van 2 meter en bij voorkeur tegen de laanbomen langs de Nuenensedijk of in het tegenover (ten noorden van het plangebied) gelegen bosje. Vervolgens kunnen de gebouwen in het plangebied buiten het broedseizoen van de spreekuw en winterkoning (dus buiten de periode 15 maart – 15 juli) worden gesloopt.

Gebouw 1 (woonhuis en kantoor): mussenonderzoek en mussennesten eventueel mitigeren

In het woonhuis en in het kantoor bevinden zich mogelijk nesten van de huismus. Nesten van de huismus beschouwt de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (Dienst Regelingen, 2009b, -c) jaarrond als een vaste rust- en verblijfplaats. Om schade aan jongen en eieren van de huismus te voorkomen, dient met de sloop van de boerderij te worden gewacht, totdat het voorkomen van huismusnesten in kaart is gebracht, conform de Soortenstandaard Huismus (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014). Hierbij wordt uitgegaan van 2 ochtendbezoeken in de periode 1 april – 15 mei.

Vervolgens dient, onder begeleiding van een deskundige en in de directe nabijheid van het plangebied, een tweevoud van het aantal te vernietigen nestlocaties voor de huismus te worden gerealiseerd (conform Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014). Nestlocaties voor de huismus dienen bij voorkeur aan de oostzijde van gebouwen te worden gerealiseerd. Pas na deze mitigerende maatregel mag de boerderij, ruim buiten het broedseizoen van de huismus (dus buiten de periode 15 maart – 15 juli) worden gesloopt.

Indien er volgens de hier omschreven werkwijze wordt gehandeld, vindt er geen noemenswaardige verstoring van de habitat van de huismus plaats en hoeft er geen ontheffing voor het verstoren van het leefgebied van de huismus te worden aangevraagd.

Overige strenger beschermde soorten: afwezig

Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen of andere strenger beschermde soorten zijn hoogstwaarschijnlijk afwezig.

Algemene vogels: vegetatie buiten broedseizoen verwijderen

Wegens het mogelijke voorkomen van vogelnesten in de opgaande vegetaties, is het nodig de opgaande vegetaties buiten het broedseizoen (dus buiten de periode 15 maart – 15 juli) te verwijderen. Omdat hiermee schade aan vogelnesten, eieren of jonge vogels wordt voorkomen, hoeft er voor vogels geen ontheffing te worden aangevraagd.

Voorkomen doden of verwonden dieren

De in de Flora- en faunawet genoemde ‘algemene zorgplicht’ is ook op beschermde soorten uit de categorie ‘algemene soorten’ van toepassing. Beschermde diersoorten (ook die van de categorie ‘algemene soorten’) die tijdens het verwijderen van vegetatie en het vergraven van grond worden aangetroffen, moeten direct worden gevangen en in het aangrenzende gebied worden vrijgelaten.

Literatuur

- Dienst Regelingen. 2009a. Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009b. Bijlage aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009c. Uitleg Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-A. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. 2014. Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus*. Ministerie van Economische zaken, Den Haag.

Gemeente Helmond
t.a.v. Marcel van den Bogaart
Postbus 950
5700 AZ Helmond

Belfeld, 22 juni 2015

Vogelonderzoek Nuenensedijk te Helmond

door: Hans Hovens, Faunaconsult
in opdracht van: Gemeente Helmond

Inleiding

De Gemeente Helmond wil de gebouwen aan de Nuenensedijk te Helmond laten slopen. Faunaconsult heeft op deze locatie een flora- en fauna-inspectie uitgevoerd, waarbij enkele vogelnesten werden gevonden. Er bleek aanvullend vogelonderzoek nodig bij het woonhuis en kantoor (Hovens en Hovens, 2015). De Gemeente Helmond heeft Faunaconsult opdracht gegeven dit onderzoek uit te voeren. Dit rapport geeft daarvan de resultaten weer. De ligging van het te slopen kantoor en woonhuis zijn weergegeven in figuur 1.



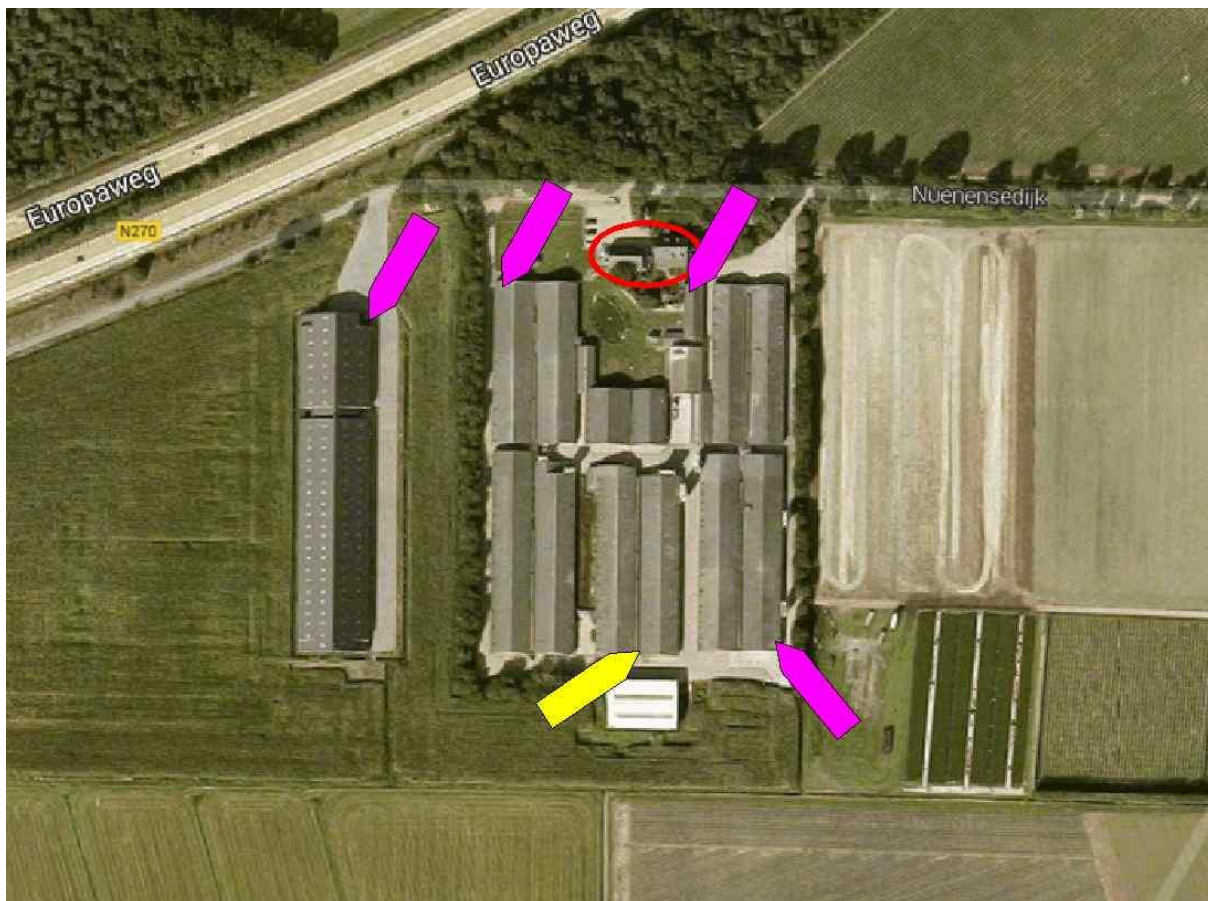
Figuur 1. Ligging van het te slopen kantoor en woonhuis (rood omcirkeld).

Werkwijze

Conform de soortenstandaard huismus werd gedurende twee ochtenden huismussenonderzoek verricht door H. Hovens (op 6 april en op 16 april 2015).

Bevindingen

In totaal zijn er 8 huismusnesten en 2 spreeuwennesten gevonden in het te slopen kantoor en woonhuis. Daarnaast werden er 4 spreeuwennesten en 1 nest van een winterkoning aangetroffen in de overige te slopen gebouwen (zie figuur 2).



Figuur 2. De gevonden vogelnesten. In het rood omcirkelde gebied (het kantoor en woonhuis) bevinden zich 8 huismusnesten en 2 spreeuwennesten. De buiten het onderzoeksgebied gevonden nesten zijn weergegeven met pijlen: roze pijlen geven de locaties weer van een spreeuwennest, de gele pijl geeft de locatie weer van een nest van een winterkoning.

Conclusies

Huismusnesten: mitigeren en aangepaste werkwijze tijdens de sloop

In het woonhuis en kantoor bevinden zich 8 nesten van de huismus. Zonder mitigerende maatregelen zullen deze nesten door de sloop van deze gebouwen verdwijnen. Om dit te voorkomen dienen in de directe nabijheid 16 huismusnesten te worden gerealiseerd, vóór de start van het nieuwe broedseizoen (15 maart) van het jaar waarin er wordt gesloopt. Ook dient er met een aangepaste werkwijze te worden voorkomen dat er eieren of jonge huismussen worden vernietigd. Het woonhuis en kantoor dienen daarom ruim buiten het broedseizoen, dus buiten de periode 15 maart – 1 oktober te worden gesloopt.

Doordat er aldus conform de soortenstandaard Huismus (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014) wordt gehandeld, blijft de aanwezige broedhabitat van de huismus intact en hoeft er geen ontheffing op de Flora- en faunawet te worden aangevraagd.

Spreeuwennesten: compenseren en sloop buiten het broedseizoen

In de te slopen gebouwen bevinden zich 6 spreeuwennesten. Omdat de spreeuw een ‘omgevingsscansoort’ is (Dienst Regelingen 2009b), dient het lokale voortbestaan te worden gewaarborgd middels een omgevingscheck. Dit betekent dat er voldoende nestgelegenheid nabij de planlocatie aanwezig dient te blijven. Dit kan bijvoorbeeld door voor de sloop een spreeuwennestkast op te hangen tegen de laanbomen of in het bosje nabij de woning. Deze dienen op minimaal 2 meter hoogte te worden opgehangen en gericht te zijn op het oosten.

Spreeuwen, hun eieren en bewoonde nesten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet. Het is daarom vereist om de gebouwen met een spreeuwennest ruim buiten het broedseizoen van de spreeuw te slopen; dus buiten de periode 15 maart - 15 juli. Op deze wijze wordt een overtreding op de Flora- en faunawet voorkomen en hoeft er geen ontheffing voor de spreeuw te worden aangevraagd.

Winterkoningnest: slopen buiten het broedseizoen

Winterkoningen, hun eieren en bewoonde nesten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet. Het is daarom vereist om de varkensstal met het winterkoningnest ruim buiten het broedseizoen te slopen; dus buiten de periode 15 maart - 15 juli. Op deze wijze wordt een overtreding op de Flora- en faunawet voorkomen en hoeft er geen ontheffing voor de winterkoning te worden aangevraagd.

Literatuur

- Hovens, H. en G. Hovens. 2015. Flora- en fauna-inspectie Nuenensedijk te Helmond. In opdracht van de Gemeente Helmond. Faunaconsult, Belfeld.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. 2014. Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus*. Ministerie van Economische zaken, Den Haag.

Bijlage 3 Flora- en fauna-inspectie Diepenbroek 4, 2015

Gemeente Helmond
t.a.v. Marcel van den Bogaart
Postbus 950
5700 AZ Helmond

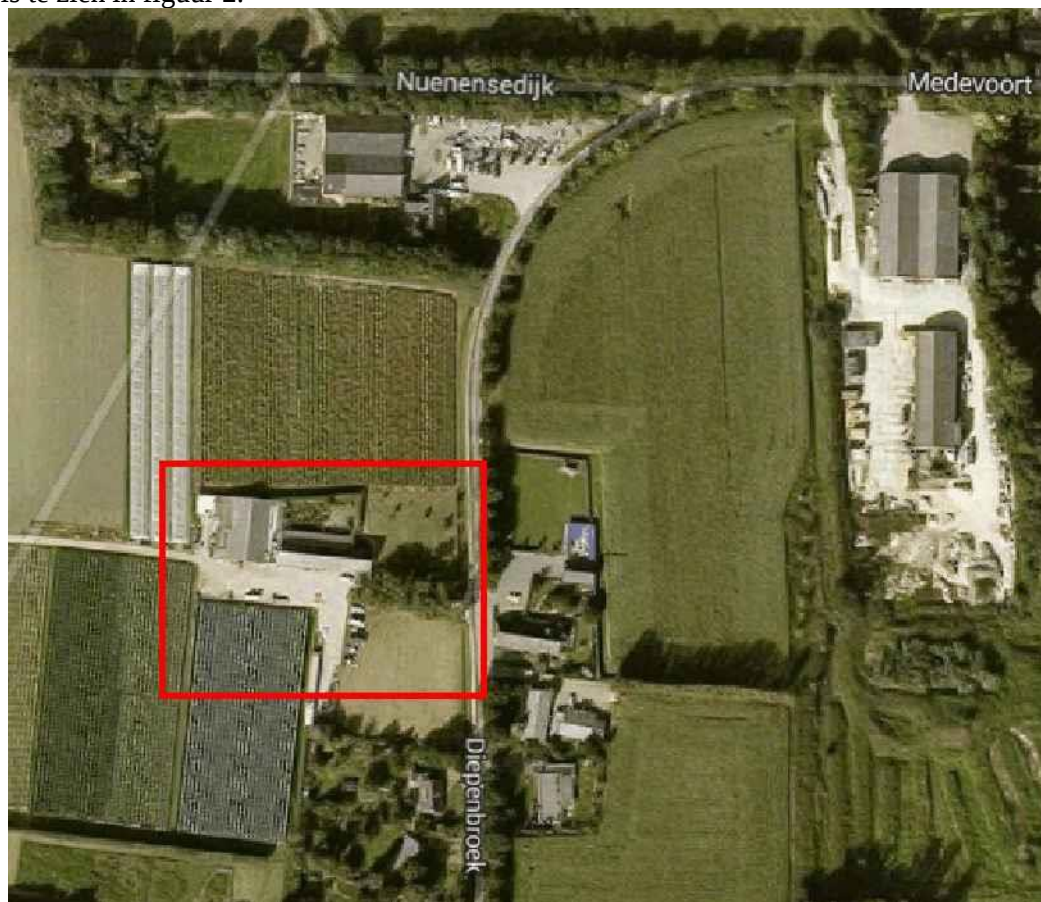
Belfeld, 16 maart 2015

Flora- en fauna-inspectie Diepenbroek 4 te Helmond

door: ir. Hans Hovens en ir. G. Hovens, Faunaconsult
in opdracht van: Gemeente Helmond

Inleiding

De Gemeente Helmond wil de gebouwen aan Diepenbroek 4 te Helmond laten slopen en heeft ecologisch adviesbureau Faunaconsult opdracht gegeven daartoe een flora- en fauna-inspectie uit te voeren. De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1. Een foto van de te slopen gebouwen is te zien in figuur 2.



Figuur 1. Het plangebied (rood omlijnd).



Figuur 2. De te slopen gebouwen op locatie Diepenbroek 4 te Helmond.

De Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van circa 500 plant- en diersoorten. Het gaat hierbij om alle inheemse zoogdieren (uitgezonderd bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle amfibieën en reptielen, een aantal vissen en enkele bij AMvB (Stb. 523, 2000) speciaal aangewezen plant- en diersoorten. Uitgangspunt van de wet is het 'nee, tenzij'- beginsel. Slechts voor een beperkt aantal handelingen kan op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet ontheffing worden verleend van de verboden uit artikel 8 t/m 11 van de wet (voor zover hiervoor niet reeds op basis van een ander artikel vrijstelling of ontheffing kan worden verleend). Voorwaarde daarbij is dat met de voorgenomen activiteit geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Kort gezegd worden de onder de Flora- en faunawet beschermde plant- en diersoorten in drie categorieën opgedeeld, met elk een ander regime wat betreft ontheffingen:

1. algemene soorten (FF1);
2. overige soorten (FF2);
3. streng beschermde soorten (FF3).

De categorie 'algemene soorten' - zoals mol en konijn - is voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag.

De categorie 'overige soorten' is eveneens voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag, mits die activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door het Ministerie van Economische zaken goedgekeurde gedragscode. In zo'n code geeft een sector zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Bijvoorbeeld altijd eerst inventariseren waar de soorten precies voorkomen en daar met de werkzaamheden rekening mee houden (door een hol af te schermen of de standplaats van planten aan te geven). Als een sector nog niet beschikt over een goedgekeurde gedragscode, dan moet er bij ruimtelijke ingrepen bij eventueel voorkomende verblijfplaatsen van beschermde soorten van de

categorie overige soorten een ontheffing worden aangevraagd. Daarbij kan worden volstaan met een zogenaamde lichte toetsing. Dat houdt in dat de voorgenomen maatregelen ‘geen afbreuk doen aan gunstige staat van instandhouding van de soort’.

De categorie ‘streng beschermde soorten’ omvat de soorten die worden genoemd in bijlage 4 van de Habitatrictlijn of bijlage 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet en alle inheemse vogels. Voor de categorie ‘streng beschermde soorten’ wordt slechts in een beperkt aantal situaties een vrijstelling verleend. Voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt géén vrijstelling en moet dus altijd een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffingsaanvraag voor streng beschermde soorten wordt getoetst aan drie criteria (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005):

- 1) er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort
- 2) er is geen goed alternatief
- 3) de activiteit past binnen een van de hierna genoemde belangen:
 - Onderzoek en onderwijs;
 - Repopulatie en herintroductie;
 - Bescherming van flora en fauna;
 - Veiligheid van het luchtverkeer;
 - Volksgezondheid of openbare veiligheid;
 - Dwingende redenen van openbaar belang;
 - Voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
 - Belangrijke overlast veroorzaakt door dieren;
 - Uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw;
 - Bestendig gebruik;
 - Uitvoering in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Deze drie criteria vormen de zogenaamde uitgebreide toets en aan alle drie criteria moet worden voldaan.

In sommige gevallen gelden bovendien aanvullende toetsingscriteria. Als het gaat om een ontheffingaanvraag in het kader van

- bestendig beheer en onderhoud in landbouw of bosbouw, of
- bestendig gebruik, of
- ruimtelijke inrichting of ontwikkeling,

én het gaat om ‘streng beschermde soorten’ en/of vogelsoorten, dan wordt extra getoetst op het volgende criterium:

- 4) de werkzaamheden moeten zodanig uitgevoerd worden dat er sprake is van ‘zorgvuldig handelen’.

Werkwijze

Op 12 maart 2015 heeft Faunaconsult het plangebied en de directe omgeving ervan bezocht. Daarbij werden de aanwezige biotopen beoordeeld op hun geschiktheid als habitat voor beschermde diersoorten en beschermde planten. Tevens werd er gezocht naar (tekenen van aanwezigheid van) beschermde zoogdieren en planten. De te slopen gebouwen werden afgezocht naar vleermuisuitwerpselen en potentieel geschikte openingen voor vleermuizen en vogels. Dergelijke openingen werden, indien mogelijk, nader geïnspecteerd met behulp van een zaklamp, ladder en boomcamera. Aan de hand van relevante verspreidingsgegevens (RAVON, 2004, 2006, 2007, 2010, 2011 en 2013 en de website www.waarneming.nl) is vervolgens ingeschat welke beschermde soorten mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomen.

Bevindingen

Algemeen

Het plangebied bevat twee gebouwen die zullen worden gesloopt: een langgevelboerderij en een loods. Verder is er een achtertuin met een gazon en een haag van taxus en laurierkers en een oprijlaan met aan weerszijden een rijtje ruwe berken.

Zoogdieren en vogels

Het dak van de langgevelboerderij is belegd met platte eternieten platen. Met name in de nok van het dak bevinden zich meerdere gaten en in enkele daarvan werden tijdens het veldbezoek in- en uitvliegende huismussen waargenomen. Ook de gootbetimmering aan de voorzijde van de boerderij bevat gaten, waardoor tijdens het veldbezoek huismussen in- en uitvlogen. De aanbouw aan de achterzijde van de boerderij heeft een spouw die voor vleermuizen is te bereiken, doordat de dakbedekking op de zuidelijke gevel plaatselijk is beschadigd. Hierdoor kunnen kleine vleermuissoorten naar de spouw kruipen. Tijdens het veldbezoek werden spreeuwen, huismussen en een witte kwikstaart waargenomen op en nabij de boerderij. Al deze vogels kunnen in de boerderij gaan broeden.

Samenvattend is het mogelijk dat vogels als de huismus, witte kwikstaart en spreeuw in de boerderij gaan nestelen en verschillende soorten vleermuizen een vaste rust- en verblijfplaats in de boerderij hebben. Omdat de boerderij 's winters niet wordt verwarmd, zijn winterverblijven van vleermuizen echter niet te verwachten.



Figuur 3. De nok van de loods heeft een holte met vogelpoep.



Figuur 4. Zicht op een van de aanwezige boerenzwaluwnesten.

Onder de nok van de loods bevindt zich een holte waarin, te oordelen naar de aanwezige vogelpoep, een spreeuw of een holenduif heeft gebroed (beide soorten werden tijdens het veldbezoek nabij de loods waargenomen). Deze nok is te zien in figuur 3. Het gaat hier hoogstwaarschijnlijk niet om een steenuilennest, omdat er rond het plangebied geen steenuilenbiotoop aanwezig is. Voor kerkuilen is het gat te nauw. Holten of kieren die geschikt zijn voor vleermuizen zijn in de loods afwezig.

In de aanbouw aan de noordzijde tegen de loods bevonden zich tijdens het veldbezoek (de resten van) drie boerenzwaluwnesten (zie figuur 4). Verder bevat één van de ruwe berken naast de oprijlaan een holte (zie figuur 5), die tijdens het veldbezoek met een boomcamera werd geïnspecteerd. Hierin bleek een oud spreeuwennest aanwezig te zijn, maar werden geen vleermuisuitwerpselen aangetroffen. Omdat het diepere deel van de holte niet was te inspecteren, is het mogelijk dat deze als vleermuisverblijf voor boombewonende vleermuizen dient. Om als winterverblijf voor vleermuizen te dienen is de berk echter te smal. Mogelijk fungeren de berken daarnaast als vaste vliegroute voor vleermuizen (richting de boerderij).



Figuur 5. De berk (met ladder) met de holte met het oude spreeuwennest

Vaste rust- en verblijfplaatsen van overige beschermde diersoorten zijn in het plangebied niet aangetroffen. Het is mogelijk dat er in de opgaande vegetatie (bomen en struiken) tijdens het broedseizoen algemene vogels broeden. Wateren die als voortplantingswater voor amfibieën kunnen dienen zijn afwezig. Het is echter mogelijk dat algemene amfibieënsoorten de begroeide delen van het

plangebied als landhabitat gebruiken. De beschermde dieren die mogelijk een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben, zijn in tabel 1 weergegeven.

Tabel 1. Beschermde diersoorten die (mogelijk) een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	X		
Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)	X		
Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)	X		
Egel (<i>Erinaceus europeus</i>)	X		
Mol (<i>Talpa europea</i>)	X		
Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	X		
Wezel (<i>Mustela nivalis</i>)	X		
Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)	X		
Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)	X		
Grootoorvleermuis (<i>Plecotus auritus</i>)			X
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)			X
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)			X
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)			X

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

Overige beschermde soorten

Op de noordgevel van de loods bevindt zich een steenbreekvaren (zie figuur 6). Deze soort is beschermd, in de categorie 'overige beschermde soorten' (tabel 2 soort). Overige beschermde planten zijn afwezig en de biotopen in het plangebied zijn ongeschikt als habitat van overige beschermde soorten.



Figuur 6. De aangetroffen steenbreekvaren met links daarvan een gewone muurvaren (de laatstgenoemde soort is niet beschermd).

Conclusies

Vleermuizen: aanvullend onderzoek en eventueel mitigeren

In de te slopen boerderij en in de holle berk bevinden zich mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen (maar geen winterverblijven) van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, grootoorvleermuis en laatvlieger. Omdat alle vleermuissoorten streng zijn beschermd, dient het voorkomen van dergelijke verblijven conform het vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus et al., 2013) te worden onderzocht. Conform het vleermuisprotocol zijn daartoe 4 onderzoeksrondes nodig:

- 2 avondronden onderzoek met batdetectors in de kraamtijd (periode 15 mei – 15 juli, waarbij er minimaal 30 dagen zit tussen de twee bezoeken);
- 1 ochtend en 1 avondronde onderzoek met batdetectors in de paartijd (15 augustus – 1 oktober, waarbij er minimaal 20 dagen zit tussen de twee bezoeken).

Pas nadat het vleermuizenonderzoek is afgerond, mag er worden begonnen met de sloopwerkzaamheden. Indien blijkt dat er vleermuisverblijven aanwezig zijn, dan dient de functionaliteit daarvan te worden gewaarborgd (Dienst Regelingen, 2009c). Dit houdt in dat er op aangepaste wijze wordt gesloopt (zodat er geen vleermuizen worden gedood) en dat er onder begeleiding van een deskundige nieuwe vleermuisverblijven gecreëerd worden.

Indien er volgens de hier beschreven werkwijze wordt gehandeld en gemitigeerd, dan is de functionaliteit van eventueel aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen niet in het geding en is er geen ontheffing op de Flora- en faunawet nodig.

Voorkomen doden of verwonden dieren

De in de Flora- en faunawet genoemde ‘algemene zorgplicht’ is ook op beschermde soorten uit de categorie ‘algemene soorten’ van toepassing. Beschermde diersoorten (ook die van de categorie ‘algemene soorten’) die tijdens het verwijderen van vegetatie en het vergraven van grond worden aangetroffen, moeten direct worden gevangen en in het aangrenzende gebied worden vrijgelaten.

Huismussen: aanvullend onderzoek en eventueel mitigeren

In de boerderij bevinden zich waarschijnlijk nesten van de huismus. Nesten van de huismus beschouwt de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (Dienst Regelingen, 2009b, -c) jaarrond als een vaste rust- en verblijfplaats. Om schade aan jongen en eieren van de huismus te voorkomen, dient met de sloop van de boerderij te worden gewacht, totdat het voorkomen van huismusnesten in kaart is gebracht, conform de Soortenstandaard Huismus (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014). Hierbij wordt uitgegaan van 2 ochtendbezoeken in de periode 1 april – 15 mei.

Vervolgens dient, onder begeleiding van een deskundige en in de directe nabijheid van het plangebied, een tweevoud van het aantal te vernietigen nestlocaties voor de huismus te worden gerealiseerd (conform Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014). Nestlocaties voor de huismus dienen bij voorkeur aan de oostzijde van gebouwen te worden gerealiseerd. Pas na deze mitigerende maatregel mag de boerderij, ruim buiten het broedseizoen van de huismus (dus buiten de periode 15 maart – 15 juli) worden gesloopt.

Indien er volgens de hier omschreven werkwijze wordt gehandeld, vindt er geen noemenswaardige verstoring van de habitat van de huismus plaats en hoeft er geen ontheffing voor het verstoren van het leefgebied van de huismus te worden aangevraagd.

Vogels: vegetatie buiten het broedseizoen verwijderen

Door de opgaande vegetatie buiten het broedseizoen (dus buiten de periode 15 maart – 15 juli) te verwijderen, wordt schade aan vogelnesten, eieren of jonge vogels voorkomen. Indien deze handelwijze wordt gevolgd is er geen ontheffing op de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels nodig.

Omgevingsscansoorten: onderzoek en eventueel nestkasten plaatsen

De holte in één van de ruwe berken, de loods en de boerderij bevatten mogelijk nestlocaties van vogelsoorten, die worden gezien als ‘omgevingsscansoort’. Voor dergelijke vogelsoorten eist de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (Dienst Regelingen, 2009b) een omgevingsscan. Dat houdt in dat aannemelijk moet worden gemaakt dat deze soorten in de omgeving van het plangebied kunnen blijven voortbestaan. Het gaat hierbij om de spreeuw en de boerenwaluw. Tijdens het huismus- en vleermuizenonderzoek dient te worden nagegaan of, en hoeveel nesten van deze soorten in het plangebied aanwezig zijn. Vervolgens dient, onder begeleiding van een deskundige en in de directe nabijheid van het plangebied, een tweevoud van het aantal te vernietigen nestlocaties voor de betreffende omgevingsscansoorten te worden gerealiseerd. Verder dienen de nestlocaties ruim buiten het broedseizoen (dus buiten de periode 15 maart – 15 juli) te worden gesloopt.

Indien er volgens de hier omschreven werkwijze wordt gehandeld, vindt er geen noemenswaardige verstoring plaats en hoeft er geen ontheffing voor het verstoren van het leefgebied van de aanwezige omgevingsscansoorten te worden aangevraagd.

Steenbreekvarens: verplaatsen volgens goedgekeurde gedragscode

Steenbreekvarens zijn beschermd en vallen in de beschermingscategorie ‘overige beschermde soorten’. Het vernietigen van steenbreekvarens of hun groeiplaats is verboden krachtens artikel 8 van de Flora- en faunawet. De aangetroffen steenbreekvarens dient voor de sloop volgens de goedgekeurde gedragscode voor de bouw en ontwikkelingssector (Arcadis, 2009) worden verplaatst naar een geschikte locatie nabij het plangebied. Doordat dit door een bevoegde deskundige zal worden uitgevoerd, is daarvoor geen ontheffing op de Flora- en faunawet nodig.

Literatuur

- Arcadis. 2009. Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector. Bouwend Nederland en Neprom.
- Dienst Regelingen. 2009a. Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009b. Bijlage aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009c. Uitleg Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-A. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- RAVON, 2004. Waarnemingenoverzicht 2002. RAVON, 6: 33-48.
- RAVON, 2006. Waarnemingenoverzicht 2005. RAVON, 24: 46-64.
- RAVON, 2007. Waarnemingenoverzicht 2006. RAVON, 27: 46-64.
- RAVON, 2010. Waarnemingenoverzicht 2007 en 2008. RAVON, 34: 61-80.
- RAVON, 2011. Waarnemingenoverzicht 2010. RAVON, 42: 105-119.
- RAVON, 2013. Waarnemingenoverzicht 2012. RAVON, 51: 119-132.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. 2014. Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus*. Ministerie van Economische zaken, Den Haag.

Bijlage 4 Flora- en fauna-inspectie Broekstraat 94, 2015

Gemeente Helmond
t.a.v. Marcel van den Bogaart
Postbus 950
5700 AZ Helmond

Belfeld, 10 juni 2015

Flora- en fauna-inspectie Broekstraat 94 te Helmond

door: ir. Hans Hovens en ir. G. Hovens, Faunaconsult
in opdracht van: Gemeente Helmond

Inleiding

De Gemeente Helmond wil de woning en het schuurtje aan de Broekstraat 94 te Helmond laten slopen en heeft ecologisch adviesbureau Faunaconsult opdracht gegeven daartoe een flora- en fauna-inspectie uit te voeren. De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1. Foto's van de gebouwen zijn te zien in figuren 2, 3 en 4.



Figuur 1. Het plangebied.



Figuur 2. De zijgevel van het woonhuis.



Figuur 3. De achterzijde van het woonhuis.



Figuur 4. Het schuurtje.

De Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van circa 500 plant- en diersoorten. Het gaat hierbij om alle inheemse zoogdieren (uitgezonderd bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle amfibieën en reptielen, een aantal vissen en enkele bij AMvB (Stb. 523, 2000) speciaal aangewezen plant- en diersoorten. Uitgangspunt van de wet is het 'nee, tenzij'- beginsel. Slechts voor een beperkt aantal handelingen kan op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet ontheffing worden verleend van de verboden uit artikel 8 t/m 11 van de wet (voor zover hiervoor niet reeds op basis van een ander artikel vrijstelling of ontheffing kan worden verleend). Voorwaarde daarbij is dat met de voorgenomen activiteit geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Kort gezegd worden de onder de Flora- en faunawet beschermde plant- en diersoorten in drie categorieën opgedeeld, met elk een ander regime wat betreft ontheffingen:

1. algemene soorten (FF1);
2. overige soorten (FF2);
3. streng beschermde soorten (FF3).

De categorie 'algemene soorten' - zoals mol en konijn - is voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag.

De categorie 'overige soorten' is eveneens voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag, mits die activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door het Ministerie van Economische zaken goedgekeurde gedragscode. In zo'n code geeft een sector zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Bijvoorbeeld altijd eerst inventariseren waar de soorten precies voorkomen en daar met de werkzaamheden rekening mee houden (door een hol af te schermen of de standplaats van planten aan te geven). Als een sector nog niet beschikt over een goedgekeurde gedragscode, dan moet er bij ruimtelijke ingrepen bij eventueel voorkomende verblijfplaatsen van beschermde soorten van de

categorie overige soorten een ontheffing worden aangevraagd. Daarbij kan worden volstaan met een zogenaamde lichte toetsing. Dat houdt in dat de voorgenen maatregelen ‘geen afbreuk doen aan gunstige staat van instandhouding van de soort’.

De categorie ‘streng beschermde soorten’ omvat de soorten die worden genoemd in bijlage 4 van de Habitatrichtlijn of bijlage 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet en alle inheemse vogels. Voor de categorie ‘streng beschermde soorten’ wordt slechts in een beperkt aantal situaties een vrijstelling verleend. Voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt géén vrijstelling en moet dus altijd een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffingsaanvraag voor streng beschermde soorten wordt getoetst aan drie criteria (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005):

- 1) er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort
- 2) er is geen goed alternatief
- 3) de activiteit past binnen een van de hierna genoemde belangen:
 - Onderzoek en onderwijs;
 - Repopulatie en herintroductie;
 - Bescherming van flora en fauna;
 - Veiligheid van het luchtverkeer;
 - Volksgezondheid of openbare veiligheid;
 - Dwingende redenen van openbaar belang;
 - Voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
 - Belangrijke overlast veroorzaakt door dieren;
 - Uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw;
 - Bestendig gebruik;
 - Uitvoering in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Deze drie criteria vormen de zogenaamde uitgebreide toets en aan alle drie criteria moet worden voldaan.

In sommige gevallen gelden bovendien aanvullende toetsingscriteria. Als het gaat om een ontheffingaanvraag in het kader van

- bestendig beheer en onderhoud in landbouw of bosbouw, of
- bestendig gebruik, of
- ruimtelijke inrichting of ontwikkeling,

én het gaat om ‘streng beschermde soorten’ en/of vogelsoorten, dan wordt extra getoetst op het volgende criterium:

- 4) de werkzaamheden moeten zodanig uitgevoerd worden dat er sprake is van ‘zorgvuldig handelen’.

Werkwijze

Op 9 juni 2015 heeft Faunaconsult het plangebied en de directe omgeving ervan bezocht. Daarbij werden de aanwezige biotopen beoordeeld op hun geschiktheid als habitat voor beschermde diersoorten en beschermde planten. Tevens werd er gezocht naar (tekenen van aanwezigheid van) beschermde zoogdieren en planten. De te slopen gebouwen werden afgezocht naar vleermuisuitwerpselen en potentieel geschikte openingen voor vleermuizen en vogels. Dergelijke openingen werden, indien mogelijk, nader geïnspecteerd met behulp van een zaklamp, ladder en boomcamera. Aan de hand van relevante verspreidingsgegevens (RAVON, 2004, 2006, 2007, 2010, 2011 en 2013 en de website www.waarneming.nl) is vervolgens ingeschat welke beschermde soorten mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomen.

Bevindingen

Het plangebied ligt in het buitengebied van Helmond en bevat een woning, een houten schuurtje en tuin met oprit.

Het woonhuis heeft een pannendak waarvan de pannen nauw op elkaar aansluiten. Aan weerszijden heeft het dak gevelpannen die op een houten boeiboord zijn gelegd (zie figuur 2). Doordat deze boeiboorden te glad zijn om vleermuizen enig houvast te bieden, is het niet te verwachten dat er via de zijgevel vleermuizen onder het dak kunnen. Wegens de aanwezigheid van goten is het dak ook aan de voor- en achterzijde van de woning niet goed toegankelijk voor vleermuizen (vleermuizen laten zich bij het uitvliegen vallen en hebben daardoor hinder van de dakgoot). In de woning bevinden zich op slechts één plaats open stootvoegen. Deze geven echter geen toegang tot de spouw, maar tot een niet meer gebruikt luchtkanaal, dat volledig werd geïnspecteerd. Omdat er in dit kanaal geen vleermuizen of vleermuisuitwerpselen werden aangetroffen, is het verder uitgesloten dat er vleermuisverblijven in de woning aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek werd onder de onderste rij pannen gezocht naar huismussennesten en er bleken 5 nesten aanwezig te zijn (onder pannen aan de voorzijde van de woning). Ook onder de onderste dakpannen op het schuurtje werden 5 mussennesten aangetroffen. Geschikte openingen voor vleermuizen zijn in het schuurtje afwezig.

Verder is het te verwachten dat er tijdens het broedseizoen algemene vogels in de opgaande vegetaties in het plangebied broeden. Op de 10 gevonden huismusnesten na, zijn er geen overige strenger beschermde vogelnesten aanwezig in het plangebied.

Op grond van de aanwezige biotopen en verspreidingsgegevens, is het te verwachten dat er algemene beschermde zoogdieren en amfibieën in het plangebied voorkomen. Vaste rust- en verblijfplaatsen van overige beschermde diersoorten zijn in het plangebied echter niet aangetroffen. Wateren die als voortplantingswater voor amfibieën kunnen dienen zijn afwezig. Het is echter mogelijk dat algemene amfibieënsoorten de begroeide delen van het plangebied als landhabitat gebruiken. De beschermde dieren die mogelijk een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben, zijn in tabel 1 weergegeven.

Tabel 1. Beschermde diersoorten die (mogelijk) een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3	vogels*
Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	X			
Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)	X			
Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)	X			
Egel (<i>Erinaceus europeus</i>)	X			
Mol (<i>Talpa europea</i>)	X			
Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	X			
Wezel (<i>Mustela nivalis</i>)	X			
Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)	X			
Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)	X			
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)				X

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

* waarvan het nest jaarrond is beschermd

Beschermde (muur)planten werden tijdens het veldwerk niet aangetroffen. Op grond van de aanwezige biotopen is het niet te verwachten dat er overige beschermde soorten in het plangebied voorkomen.

Conclusies

Vleermuisverblijven: afwezig

Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn in het plangebied hoogstwaarschijnlijk afwezig.

Huismus: aangepaste werkwijze tijdens de sloop en mitigatie

In totaal zijn er 10 huismusnesten gevonden: 5 in de te slopen woning en 5 in het schuurtje. Conform de soortenstandaard Huismus (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014) dient het met de sloop van de woning en schuur gepaard gaande verlies van 10 huismusnesten met een factor twee te worden gemitigeerd. Er dienen dus 20 nestlocaties in de directe omgeving te worden gecreëerd. Dat kan wellicht door het aanbrengen van mussenvides in een van de nabij gelegen woningen. Pas daarna mogen de woning en het schuurtje ruim buiten de broedperiode van de huismus worden gesloopt. De broedperiode van de huismus loopt in de regel van april tot en met half augustus. Omdat deze periode, afhankelijk van het weer, zowel eerder als later kan beginnen of eindigen, mag er worden gesloopt in de periode 1 oktober – 1 maart.

Algemene vogels: vegetatie buiten broedseizoen verwijderen

Wegens het mogelijke voorkomen van vogelnesten in de opgaande vegetaties, is het nodig de opgaande vegetaties buiten het broedseizoen (dus buiten de periode 15 maart – 15 juli) te verwijderen. Omdat hiermee schade aan vogelnesten, eieren of jonge vogels wordt voorkomen, hoeft er voor vogels geen ontheffing te worden aangevraagd.

Voorkomen doden of verwonden dieren

De in de Flora- en faunawet genoemde ‘algemene zorgplicht’ is ook op beschermde soorten uit de categorie ‘algemene soorten’ van toepassing. Beschermde diersoorten (ook die van de categorie ‘algemene soorten’) die tijdens het verwijderen van vegetatie en het vergraven van grond worden aangetroffen, moeten direct worden gevangen en in het aangrenzende gebied worden vrijgelaten.

Literatuur

- Dienst Regelingen. 2009a. Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009b. Bijlage aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009c. Uitleg Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-A. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. 2014. Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus*. Ministerie van Economische zaken, Den Haag.

Bijlage 5 Quicksan flora en fauna Stepekolksehoeve 14, 2014

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA
STEPEKOLKSEHOEVE 14
TE HELMOND
GEMEENTE HELMOND



- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Ecologie

Quickscan flora en fauna Stepekolksehoeve 14 te Helmond in de gemeente Helmond

Opdrachtgever	Gemeente Helmond Postbus 950 5700 AZ Helmond
Project	HEL.GEM.ECO1
Rapportnummer	14093819
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	21 november 2014
Vestiging	Boxmeer
Opsteller	Bram Aarts
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Marcel Koen
Paraaf	



Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Flora- en faunawet dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	2
2.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
4	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	6
4.1	Flora- en faunawet.....	6
4.2	Gebiedsbescherming.....	9
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	10
5.1	Vogels.....	10
5.2	Vleermuizen.....	11
5.3	Overige zoogdieren	12
5.4	Reptielen, amfibieën en vissen.....	12
5.5	Ongewervelden.....	13
5.6	Vaatplanten.....	13
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	14
6.1	Flora- en faunawet.....	14
6.2	Gebiedsbescherming.....	15
7	SAMENVATTING EN CONCLUSIES.....	16

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van de gemeente Helmond opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Stepekolksehoeve 14 te Helmond in de gemeente Helmond.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en de sloop van het pand aan de Stepekolksehoeve 14.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens de Natuurbeschermingswet 1998 zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of de Groenblauwe mantel.

De quickscan heeft tevens tot doel om in te schatten of het bestemmingsplan uitvoerbaar is in de zin van de Wro (artikel 3.1.6 Bro). Het onderzoek heeft niet als doel om vergunningen in het kader van de Flora- en faunawet of overige natuurwetgeving te verkrijgen, maar beoordeelt of het beoogde plan binnen de planperiode uitgevoerd zou kunnen worden, binnen de huidige randvoorwaarden die de natuurwetgeving stelt.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

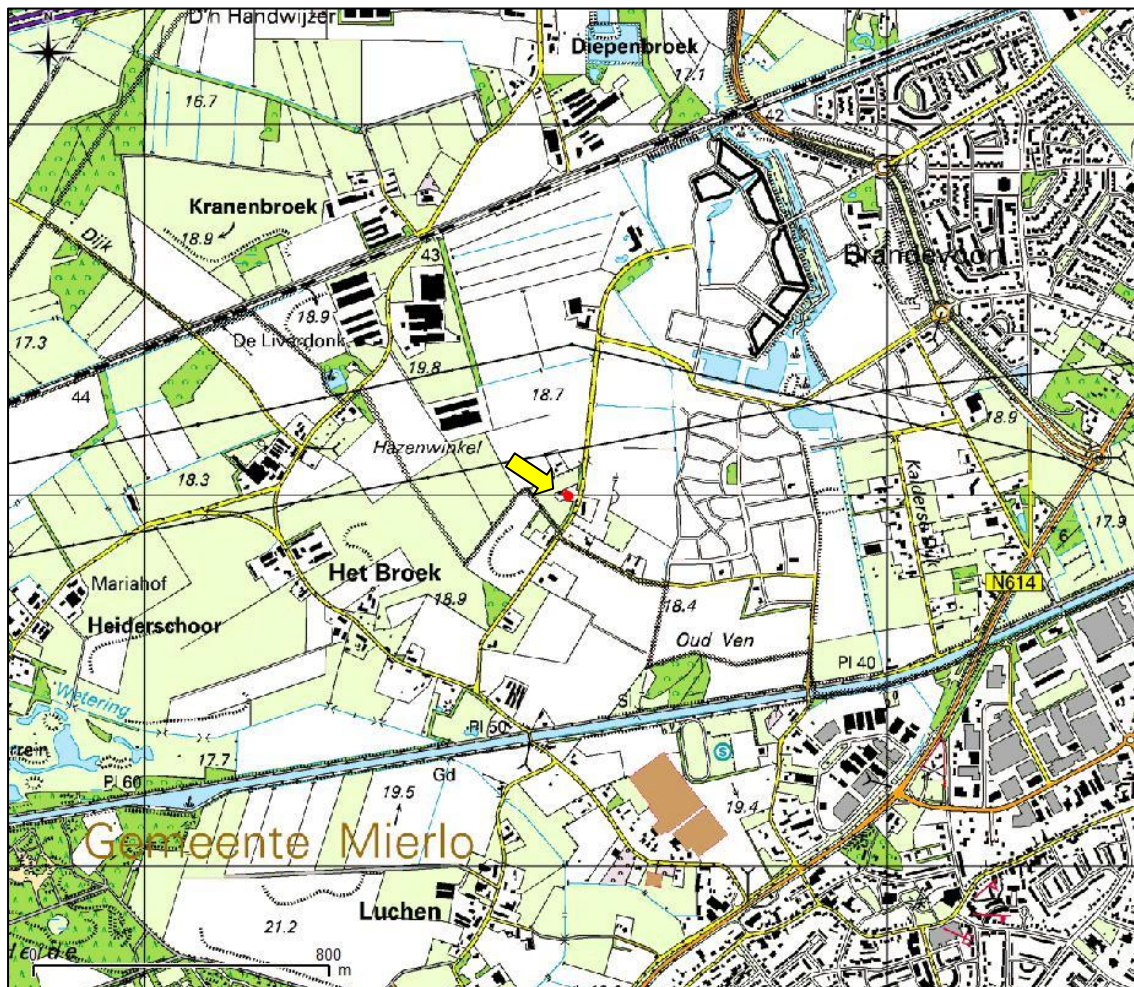
Voor zover bij de opdrachtgever bekend, is er niet eerder ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie uitgevoerd.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 200 \text{ m}^2$) ligt aan de Stepekolksehoeve 14, circa 3,7 kilometer ten zuidwesten van de kern van Helmond, in de gemeente Helmond. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 51H (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 170.138$ $Y = 385.000$.



Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie is bebouwd met een woonhuis met aangrenzende garage die beide gesloopt zullen worden. Het huis heeft een pannendak en een verruigde siertuin. Naast het huis zijn enkele bomen gesitueerd welke waarschijnlijk behouden blijven. Enkele meters van het huis is een sloot gelegen welke jaarrond waterhoudend is. Ten zuidoosten van de onderzoekslocatie zijn woningen gelegen. Verder is de gehele onderzoekslocatie omringd door landbouwgronden welke actief in gebruik zijn of begraasd worden. In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.



Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.



Figuur 3. Voorzijde onderzoekslocatie.



Figuur 4. Noordoostzijde onderzoekslocatie.



Figuur 5. Oprit met garage noordwestzijde onderzoekslocatie.



Figuur 6. Zuidzijde woonhuis.



Figuur 7. Oostzijde onderzoekslocatie.



Figuur 8. Bomen op onderzoekslocatie.

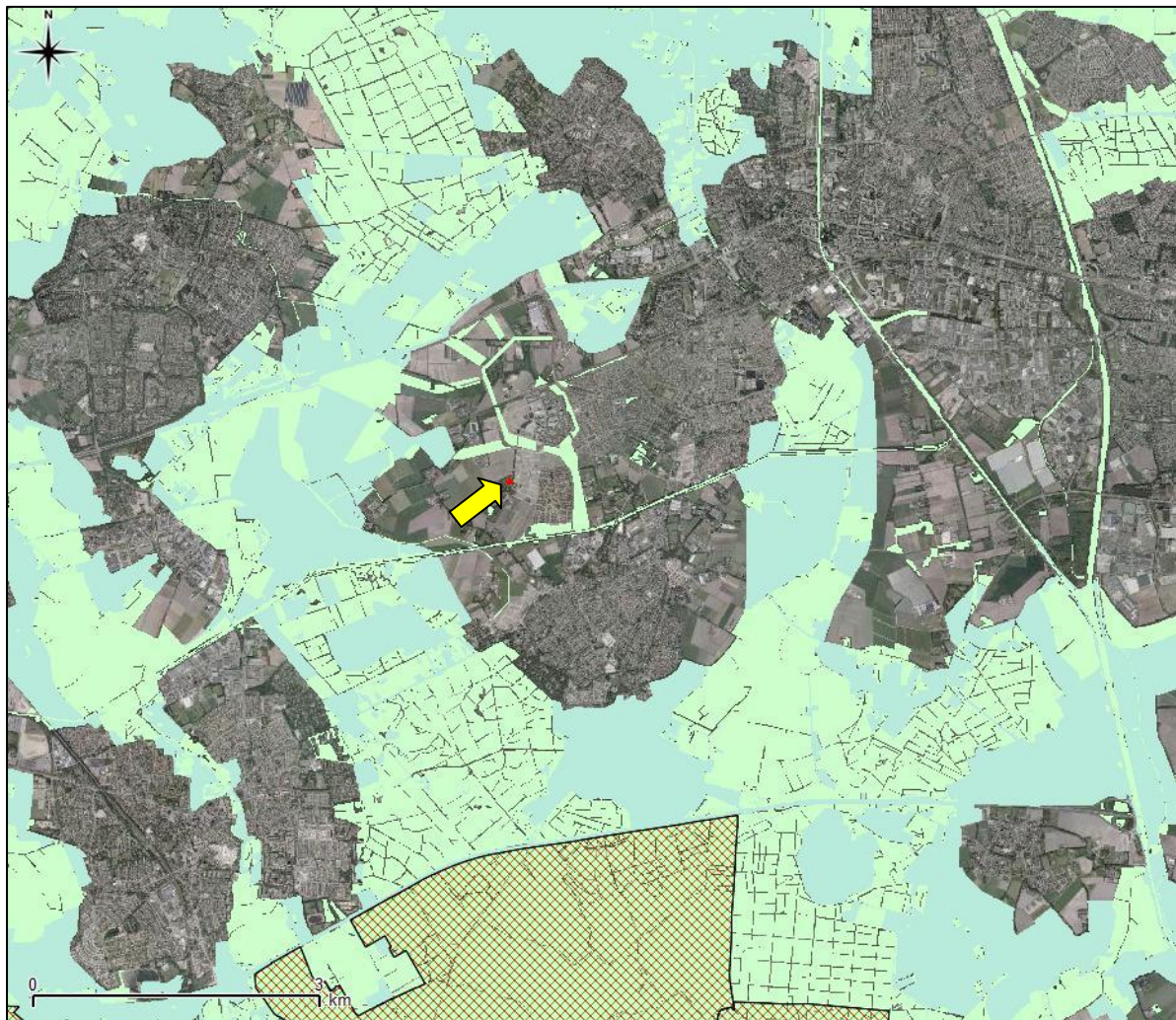
2.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat is aangewezen als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Strabrechtse Heide en Beuven, bevindt zich op circa 3,7 kilometer afstand ten zuiden van de onderzoekslocatie.

Ecologische Hoofdstructuur & Groenblauwe mantel

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van de EHS of de Groenblauwe mantel. De grens van het meest nabijgelegen EHS-gebied bevindt zich circa 700 meter ten westen van de onderzoekslocatie. In figuur 9 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van de EHS, Natura 2000 en de Groenblauwe mantel weergegeven.



Figuur 2. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van de EHS (licht blauw), Natura 2000 (gerasterd) en de Groenblauwe mantel (licht groen).

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 13 oktober 2014. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Noord-Brabant geraadpleegd.

Verspreidingsgegevens van soorten zijn veelal weergegeven op kilometerhokniveau (1 x 1 kilometer) of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Verder zijn sommige verspreidingsgegevens niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving.

4.1 Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Hierbij vallen vogels onder een aparte categorie.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmbloem, steenbreekvaren, tongvaren, maretak

Tabel 3 strikt beschermde soorten

Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten.

De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang.

Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus afhankelijk van de soort.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk strikt beschermd en qua beschermingsregime te vergelijken met Tabel 3 van de Flora- en faunawet. Broedvogels vallen onder een aparte beschermingsgroep en zijn ingedeeld in een vijftal beschermingscategorieën (Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen, Dienst Regelingen, 2009). Zie tabel III voor een indeling van de bescherming van broedvogels.

Tabel III. Beschermingscategorieën aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen.

Broedvogels		
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.		
Beschermingscategorie 1	nesten jaarrond beschermd, ook buiten broedseizoen	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
Beschermingscategorie 2		Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
Beschermingscategorie 3		Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
Beschermingscategorie 4		Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Beschermingscategorie 5	Nesten jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.
Overige broedvogels ("algemeen" voorkomen-de broedvogels)	Nesten die <i>niet</i> het hele jaar door zijn beschermd; enkel binnen broedseizoen.	Vogels die elk broedseizoen een nieuw nest maken of in staat zijn een nieuw nest te maken. De vogelnesten voor eenmalig gebruik.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat negatieve gevolgen voor de vleermuisstand op lokaal niveau. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Algemene Zorgplicht

De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de flora en fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd.

Tabel IV. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

De algemene zorgplicht is in de meeste gevallen voornamelijk van toepassing op beschermde soorten die staan vermeld in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

4.2 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

Natura 2000

De Natuurbeschermingswet 1998 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000-wetgeving, zijn de termen “Habitatrichtlijngebied” en “Vogelrichtlijngebied” komen te vervallen. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het Ministerie van Economische Zaken (via Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) of door de Provincie.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar.

Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechterd.

Groenblauwe mantel

De Groenblauwe mantel vormt het gebied tussen het kerngebied groenblauw en het agrarisch gebied, alsook het stedelijk gebied. Het kerngebied groenblauw wordt ommanteld om kernen te versterken en te verbinden. De Groenblauwe mantel bestaat overwegend uit multifunctioneel landelijk gebied met grondgebonden landbouw. Binnen de Groenblauwe mantel zijn ook de zogenaamde beheersgebieden van de ecologische hoofdstructuur opgenomen. Het beleid binnen de Groenblauwe mantel is gericht op het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, watersysteem en landschap. Voor de natuur betekent dit vooral versterking van de leefgebieden voor plant- en diersoorten en de bevordering van de biodiversiteit buiten de EHS. Vanuit de watercomponent wordt vooral ingezet op het kwantitatief en kwalitatief herstel van kwelstromen, zoals het wijdverschijnsel op de Peelrandbreuk in Oost Brabant, in de beekdalen en op de overgangen van zand/veen naar klei in de zogenaamde Naad van Brabant. De Groenblauwe mantel geeft naast de ontwikkeling van een robuust en veerkrachtig water- en natuursysteem ook ruimte voor de ontwikkeling van gebruiksfuncties, zoals landbouw en recreatie, mits deze bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap: de “jamsbenadering”. De Groenblauwe mantel biedt echter geen ruimte voor stedelijke ontwikkeling of de ontwikkeling van nieuwe (kapitaal)intensieve vormen van recreatie en landbouw.

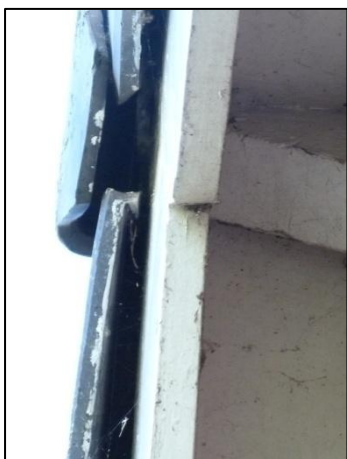
5 ONDERZOEKSRESULTATEN

In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden en verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Indien van toepassing wordt tevens beoordeeld of de voorgenomen plannen een verstorend effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten.

5.1 Vogels

Broedvogels (beschermingscategorie 1 t/m 4)

De onderzoekslocatie biedt, wegens de aanwezigheid van een pannendak, geschikte nestgelegenheden voor de huismus en de gierzwaluw. Huismussen kunnen ook via de dakgoot toegang krijgen tot het dakbeschoot.



Figuur 3. Overhangende dakpannen welke geschikt zijn voor de gierzwaluw.



Figuur 4. Geschikte opening voor nestgelegenheden.



Figuur 5. Nestmateriaal onder dakpannen, mogelijk van de huismus.

Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie geen huismussen waargenomen, wel zijn er enkele nestresten gevonden. Echter, op basis van één veldbezoek buiten het broedseizoen is niet met voldoende zekerheid uit te sluiten dat de onderzoekslocatie een functie heeft voor de huismus.

De onderzoekslocatie biedt geen geschikte nestgelegenheden voor de steenuil. Mogelijk gebruikt een steenuil het gebied rondom de bomenrij op de onderzoekslocatie als foerageergebied. Wegens het behouden van deze bomen zal verstoring niet aan de orde zijn. Gezien de beperkte omvang van het geschikte foerageergebied en voldoende foerageermogelijkheden in de directe omgeving van de onderzoekslocatie is geen negatief effect te verwachten te aanzien van de steenuil.

Broedvogels (beschermingscategorie 5)

Er zijn op de onderzoekslocatie enkele soorten uit de beschermingscategorie 5 te verwachten, zoals zwarte roodstaart, pimpelmees en koolmees. Het gaat hierbij om algemene broedvogelsoorten, die in dit geval ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat een eventueel aanwezig nest van deze soorten een jaarrond beschermde status zou moeten hebben.

Overige broedvogels

Door de aanwezigheid van bebouwing en bomen zijn er geschikte nestlocaties aanwezig voor algemene vogels als merel, winterkoning, roodborst en houtduif.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, hoge bomen, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Uit het Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant (Twisk & Limpens 2006) blijkt dat binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, wintervleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis zijn waargenomen. Daarnaast is volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.* 2010) de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar tevens de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis en baardvleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van geschikte openingen die toegang verlenen tot de spouwmuren. Tevens geeft de ruimte langs de dakranden toegang tot de ruimte onder de dakpannen. De bebouwing is geschikt als verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis. Deze soort kan de bebouwing in principe gebruiken als zomer-, kraam-, paar- en winterverblijf.

Naast de bebouwing zijn mogelijk geschikte holtes in de bomen op de onderzoekslocatie aanwezig waar vleermuizen gebruik van zouden kunnen maken. Indien deze bomen verwijderd zouden worden is een negatief effect niet uit te sluiten. Bij het behouden van deze bomen is verstoring niet aan de orde.



Figuur 6. Voorbeeld van geschikte holte voor ruige dwergvleermuis.



Figuur 7. Geschikte opening naar de spouwmuur.



Figuur 8. Overhangende dakpannen, geschikt voor gewone dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen

ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, in de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. De bommenrij langs de rand van de onderzoekslocatie stopt in een weiland en vormt geen verbindende groenstructuur. Door de herinrichting van de onderzoekslocatie worden geen vliegroutes verstoord.

5.3 Overige zoogdieren

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel, mol, konijn, haas en rosse woelmuis. Deze soorten kunnen op de onderzoekslocatie beschutting vinden tussen de ruigte. Bij het verwijderen van de vegetatie kan een dergelijke algemene soort dan ook mogelijk worden verstoord.

Streng beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de steenmarter. Deze soort komt in de omgeving van Helmond voor. Steenmarters gebruiken hoozolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke, als verblijfplaats. Tijdens het veldbezoek met inpanning inspectie zijn geen sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of verblijfplaats door deze soort. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken ervan kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie niet in gebruik is door de steenmarter.

Het voorkomen van overige streng beschermde grondgebonden zoogdieren, zoals das of eekhoorn, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig.

Amfibieën

Volgens gegevens van RAVON (Tijdschrift RAVON 51, 2013) zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie de volgende soorten waargenomen: kleine watersalamander, gewone pad, kamsalamander, groene kikker en bruine kikker.

De sloot ten westen van de onderzoekslocatie biedt naar verwachting alleen voortplantingsmogelijkheden voor algemene soorten zoals bruine kikker en gewone pad. De sloot heeft geen begroeiing aan de randen en is daarnaast volledig dichtgegroeid met kroos.

De onderzoekslocatie vormt weinig geschikt landhabitat voor amfibieën. Incidenteel kunnen algemene soorten als bruine kikker en gewone pad beschutting vinden tussen de vegetatie.

Vissen

Het is niet te verwachten dat de sloot voortplantingshabitat biedt voor beschermde vissoorten, waarvoor er geen sprake is van verstoring indien de sloot gedempt wordt. Mede door de onbegroeide oe-

vers, lage waterstand en grote hoeveelheden kroos in het water zijn geen beschermde soorten te verwachten.

5.5 Ongewervelden

Libellen

Er is een aantal bepalende factoren voor een libellenhabitat. De belangrijkste daarvan is de aanwezigheid van stilstaand of stromend water. Libellen zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. De larven leven onder water, de volwassen dieren leven boven water. Sommige soorten komen alleen in stilstaand water voor, andere alleen in stromend water. Daarnaast is het van belang of het water tijdelijk of permanent aanwezig is. Tot slot is de samenstelling van het water belangrijk. Voor de beschermde libellensoorten geldt dat het habitat bestaat uit stromend water (beken of rivieren) en meren en plassen, veelal in veengebieden. Gelet op het aanwezige habitat op de onderzoekslocatie en de specifieke habitateisen van beschermde soorten, is het niet te verwachten dat er beschermde libellensoorten van de onderzoekslocatie gebruik maken.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Dit betekent dat zowel de rupsen, poppen als vlinders moeten kunnen overleven. Voor de vlinders geldt dat er een geschikte temperatuur en luchtvochtigheid aanwezig moeten zijn, wat wordt beïnvloed door aanwezigheid van vegetatie. Als voedsel dienen waardplanten voor de rupsen en nectarplanten voor de vlinders aanwezig te zijn. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige ongewervelden

Overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoorn, zijn niet op de onderzoekslocatie te verwachten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.6 Vaatplanten

Aangezien de locatie geheel bestaat uit bebouwing, verharding en tuin is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen. Hierbij is tevens gelet op de aanwezigheid van (beschermde) muurvegetatie.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet optreden of kan er sprake zijn van negatieve gevolgen voor door de wetgever vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Flora- en faunawet en overige natuurwetgeving en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Flora- en faunawet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen en ontheffingen.

6.1 Flora- en faunawet

Huismus

Nesten van de huismus zijn conform de Flora- en faunawet jaarrond beschermd. Daarbij geldt voor de huismus dat essentieel groen nabij de nestlocatie indirect eveneens jaarrond is beschermd. Met betrekking tot de voorgenomen plannen en gezien de geschiktheid van de bebouwing dient voor aanvang van de sloop tijdig duidelijk te zijn of zich onder het dak nesten van huismussen bevinden. Op basis van de nader te verkrijgen informatie kan worden bepaald of er bij uitvoering van de plannen sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van de huismus. Hiervoor dienen minstens 2 veldbezoeken, 1 à 2 uur na zonsopkomst, tussen 1 april en 15 mei te worden uitgevoerd. Bij aanwezigheid van een of meerdere nesten van de huismus dient ten behoeve van de sloop een ontheffing te worden aangevraagd voor het verstoren van een vaste rust- en verblijfplaats. Daarnaast zal door het treffen van maatregelen de functionaliteit van de nesten behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen.

Gierzwaluw

Nesten van de gierzwaluw zijn conform de Flora- en faunawet jaarrond beschermd. Met betrekking tot de voorgenomen plannen en gezien de geschiktheid van de bebouwing dient voor aanvang van de sloop tijdig duidelijk te zijn of zich onder het dak nesten van gierzwaluwen bevinden. Op basis van de nader te verkrijgen informatie kan worden bepaald of er bij uitvoering van de plannen sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van de gierzwaluw. Hiervoor dienen minstens 3 veldbezoeken te worden uitgevoerd tussen 18:00 uur en zonsondergang, tussen 15 mei en 15 juli. Bij aanwezigheid van een of meerdere nesten van de gierzwaluw dient ten behoeve van de sloop een ontheffing te worden aangevraagd voor het verstoren van een vaste rust- en verblijfplaats. Daarnaast zal door het treffen van maatregelen de functionaliteit van de nesten behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen.

Overige broedvogels

De beplanting op de onderzoekslocatie biedt onderkomen aan algemene broedvogels zoals merel, houtduif en zanglijster. Voor dergelijke algemene broedvogelsoorten, waarvan het nest niet jaarrond is beschermd, geldt dat indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Vleermuizen

Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn conform de Flora- en faunawet jaarrond beschermd. Met betrekking tot de voorgenomen plannen en gezien de geschiktheid van het woonhuis en aanwezige holtes in bomen, dient voor aanvang van de sloop tijdig duidelijk te zijn of deze onderdelen verblijfsfuncties hebben voor een vleermuizensoort. Op basis van het aanvullende veldonder-

zoek kan worden bepaald of er bij uitvoering van de plannen sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen. Bij aanwezigheid van een verblijfplaats van een vleermuisensoort dient ten behoeve van de sloop een ontheffing te worden aangevraagd voor het verstoren van een vaste rust- en verblijfplaats. Daarnaast zal door het treffen van maatregelen de functionaliteit van de verblijfplaatsen behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen.

Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor algemene soorten als egel, konijn, mol, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Flora- en faunawet, waardoor bij verstoring geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de algemene zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen. Indien noodzakelijk dient een dier zorgvuldig te worden verplaatst naar een geschikte locatie buiten het gebied waar de werkzaamheden plaatsvinden.

Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Flora- en faunawet ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat, geschikte verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

6.2 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

Natura 2000

De onderzoekslocatie ligt buiten de invloedssfeer van Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, in dit geval de Strabrechtse Heide en Beuven, ligt op 3,7 kilometer van de onderzoekslocatie. Het is derhalve uit te sluiten dat er enige vorm van indirecte verstoring op Natura 2000-gebieden zal zijn door de voorgenomen sloop op de onderzoekslocatie. Vervolgonderzoek in het kader van de Natuurbeschermingswet wordt niet noodzakelijk geacht.

Ecologische hoofdstructuur

De onderzoekslocatie is op circa 700 meter afstand van de Ecologische Hoofdstructuur gelegen. Gezien de aard van de ingreep waarbij de omgevingscondities gelijk blijven ten opzichte van de huidige situatie, tezamen met de afstand tussen de onderzoekslocatie en het betreffende gebied, zullen de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van de EHS wordt niet noodzakelijk geacht.

Groenblauwe mantel

Voor de Groenblauwe mantel geldt geen externe werking. Aangezien de onderzoekslocatie niet binnen de grenzen van de Groenblauwe mantel ligt, is aantasting dan ook niet aan de orde.

7 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van de gemeente Helmond een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Stepekolksehoeve 14 te Helmond in de gemeente Helmond. De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van de sloop van het woonhuis aan de Stepekolksehoeve 14.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden / landschapselementen die volgens de Natuurbeschermingswet 1998 zijn beschermd, of die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of de Groenblauwe mantel.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel V. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Flora- en faunawet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel V. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	Het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	Vervolgonderzoek ten aanzien van huismus en gierzwaluw
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	Vervolgonderzoek naar verblijfplaatsen in woonhuis en eventueel bomen.
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	Geen vermindering essentieel foerageergebied.
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	Aandacht voor zorgplicht ten aanzien van egel, haas en konijn.
Amfibieën		minimaal	mogelijk	nee	nee	Aandacht voor zorgplicht ten aanzien van bruine kikker en gewone pad.
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000		3,4 km	nee	nee	nee	-
EHS		700 m	nee	nee	nee	-
Groenblauwe mantel		700 m	nee	nee	nee	-

Conclusie

Met betrekking tot de sloop van het woonhuis dient tijdig, middels aanvullend (protocollair) veldonderzoek, duidelijk te zijn of er sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van vaste rust- en verblijfplaatsen van de huismus, gierzwaluw en vleermuizen. Indien van toepassing kunnen middels het aanvragen van een ontheffing en het tijdig treffen van de juiste maatregelen de voorgenomen plannen alsnog worden uitgevoerd. Overtredingen ten aanzien van overige broedvogels kunnen worden voorkomen door rekening te houden met het broedseizoen. Verder is te allen tijden de algemene zorgplicht van kracht.

Met betrekking tot beschermde gebieden worden geen bezwaren voorzien in de uitvoering van de voorgenomen herontwikkeling op de onderzoekslocatie.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Algemene Literatuur

- Boesveld, A., A.W. Gmelig Meyling & I. van Lente 2011. Verspreidingsonderzoek. Mollusken van de Europese Habitatrichtlijn. Resultaten van het inventarisatiejaar 2010. Platte schijfhoren *Anisus vorticulus*. Stichting ANEMOON, Bennebroek.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay & I. Wynhoff 2006. De dagvlinders van Nederland: verspreiding en bescherming. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / KNNV Uitgeverij, Utrecht / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraerds, D. Groenendijk, R. Keteelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. *Brachytron* 11(2): 103-198.
Online versie: <http://www.brachytron.nl/Brachytron/Brachytron112inhoud.html>
- CBS, PBL & Wageningen UR 2012. Planten van de Habitatrichtlijn, 2007-2011 (indicator 1086, versie 04, 6 juli 2012). www.compendiumvoordeleefomgeving.nl. CBS, Den Haag / Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag/Bilthoven / Wageningen UR, Wageningen.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- van Delft, J., A. de Bruin & P. Frigge 2013. Waarnemingenoverzicht 2012. *RAVON Tijdschrift* 51, 15(5): 119-132.
- Dienst Regelingen 2009. Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- Dienst Regelingen 2011a. Soortenstandaard gewone dwergvleermuis, versie 1.1. Ministerie van Economische Zaken Landbouw en Innovatie, Den Haag.
- Dienst Regelingen 2011b. Soortenstandaard huismuis, versie 1.1. Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Den Haag.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- van Harxen, R. & P. Stroeken 2011. De Steenuil. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- van Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied, Den Haag.
- Huijbregts, H. 2003. Beschermde kevers in Nederland (Coleoptera). *Nederlandse Faunistische Mededelingen* 19: 1-34.
- Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée 2008. Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. KNNV Uitgeverij, Zeist.

- Limpens, H.J.G.A., K. Mostert & W. Bongers (red.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij 1990. Handleiding voor de bescherming van bedreigde muurplanten. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 2005. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! De Flora- en faunawet in de praktijk; informatie over vrijstellingen, ontheffingen en gedragscodes. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- de Nie, H.W. 1996. Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen. Stichting Atlas verspreiding Nederlandse zoetwatervissen / Media Publishing Int., Doetinchem.
- Odé, B., Beringen, R. & van der Slikke, W. 2009. Rapportage Bedreigde Soorten Project 2009. Floron, Leiden.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Literatuur Noord-Brabant

- Brouwer, T., M. Dorenbosch, R. van Eekelen & J. Spier 2010. Vissenatlas Noord-Brabant. Uitgeverij Profiel, Bedum.
- van Delft, J.J.C.W. & W. Schuitema 2005. Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant. Stichting RAVON, Nijmegen.
- Twisk, P. & H. Limpens 2006. Een thuis voor de vleermuis. Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant. Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem.

Websites

- www.anemoon.org (soortgegevens ongewervelden)
- www.brabant.nl (EHS en beschermde gebieden in Noord-Brabant)
- www.eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- www.floron.nl (soortgegevens planten)
- www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- www.rijksoverheid.nl (natuurwetgeving)
- www.mijn.rvo.nl (natuurwetgeving)
- www.rvo.nl (nationale natuurwetgeving en soortenstandaards)
- www.sovon.nl (soortgegevens vogels)
- www.verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- www.vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kunnen lopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.



Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtneming van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl



Bijlage 6 Aangeleverde aantekening J. Kerssemakers (gemeente Helmond)



Buiveld
hoest
2 jong

Spoor
Ders

wasel

Dassen fuucht
bewoening
minimaal 2

Dassen
veel sporen

Speelwer
Hoest